

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA BREŽICE**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

RADEČE

2019 - 2028

Štev.: 08 - 08/19

OSNUTEK (DOPOLNJEN)

VSEBINA:

POVZETEK	7
0 UVOD	8
1 Splošni opis gozdnogospodarske enote	9
1.1 Opis naravnih razmer	9
1.1.1 Lega	9
1.1.2 Relief	10
1.1.3 Podnebne značilnosti	10
1.1.4 Hidrološke razmere	11
1.1.5 Matična podlaga in tla	11
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	11
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	12
1.1.8 Živalski svet	14
1.2 Površina in lastništvo gozdov	15
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	16
1.4 Družbeno gospodarske razmere	17
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom	18
1.5.1 Lovstvo	18
1.5.2 Kmetijstvo	19
1.5.3 Poselitev	19
1.5.4 Infrastruktura	20
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	20
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	20
1.6 Požarno ogroženi gozdovi	20
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	21
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe	21
2 Prikaz funkcij gozdov	22
2.1 Ekološke funkcije	22
2.2 Socialne funkcije	28
2.3 Proizvodne funkcije	28
3 Opis stanja gozdov	29
3.1 Gospodarske kategorije gozdov	29
3.2 Lesna zaloga	30
3.3 Prirastek	31
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	32
3.5 Tipi sestojev	33
3.6 Ohranjenost gozdov	33
3.7 Kakovost drevja	34
3.8 Poškodovanost drevja	34
3.9 Objedenost gozdnega mladja	35
3.10 Odmrlo drevje	36
4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	37
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti	37
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju	37
4.2.1 Posek	38
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	42
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	42
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	43
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009-2018	43
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009-2018	43
5 Oris zakonitosti razvoja gozdov	45
5.1 Razvoj gozdnih fondov	45
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	46
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	46
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	48
6 Cilji, usmeritve in ukrepi	49
6.1 Splošni cilji	49
6.2 Usmeritve	49
6.2.1 Splošne usmeritve	49
6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov	50
6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	62

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	63
6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	63
6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti	63
6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	64
6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	66
6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	66
6.3 Ukrepi	67
6.3.1 Možni posek	67
6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	68
6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	69
6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	69
6.3.5 Graditev gozdnih prometnic	69
7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij	71
8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote	72
9 Rastiščnogojitveni razredi	74
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	74
9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	75
9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na silikatih – 00041	75
9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena bukovja na silikatih - 00042	82
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na rendzinah - 00061	90
9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 00130.....	97
9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140	99
10 Literatura	104
11 Načrt so izdelali	105
12 Priloge.....	106
12.1 Preglednice v prilogah.....	106
OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	106
OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	109
OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	122
Seznam tarif po odsekih.....	128
Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih	130
Tabela F1 - seznam funkcijskih enot.....	130
13 Prostorski del načrta	132

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	9
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	12
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	12
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	13
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov	15
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	16
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	16
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	16
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	16
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	17
Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti	17
Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč	18
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	22
Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE (vir: ZRSVN)	23
Preglednica 15/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi (vir: ZRSVN)	25
Preglednica 16/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Radeče (vir: ZRSVN)	26
Preglednica 17/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	29
Preglednica 18/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	29
Preglednica 19/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	30
Preglednica 20/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	30
Preglednica 21/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	31
Preglednica 22/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	31
Preglednica 23/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	32
Preglednica 24/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	32
Preglednica 25/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	32
Preglednica 26/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	33
Preglednica 27/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	33
Preglednica 28/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	34
Preglednica 29/K: Kakovost drevja	34
Preglednica 30/PSD: Poškodovanost drevja	35
Preglednica 31/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	36
Preglednica 32/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	36
Preglednica 33/OD: Odmrlo drevje	36
Preglednica 34/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	38
Preglednica 35: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	38
Preglednica 36/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih (podatki iz evidenc)	39
Preglednica 37/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	40
Preglednica 38/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	40
Preglednica 39/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	41
Preglednica 40/PDR: Posek po debelinskih razredih	41
Preglednica 41/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	42
Preglednica 42: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2009-2018	42
Preglednica 43/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu	43
Preglednica 44/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019	45
Preglednica 45/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019	45
Preglednica 46/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in močnega poseka (v %)	45
Preglednica 47/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	46
Preglednica 48/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	46
Preglednica 49: Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov (vir: ZRSVN)	55
Preglednica 50: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)	58
Preglednica 51: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)	59
Preglednica 52: Objekti in območja kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE	62
Preglednica 53/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	67
Preglednica 54/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	68
Preglednica 55: Načrtovano število sadik za umetno obnovo	68
Preglednica 56/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	69
Preglednica 57: Načrtovana gradnja gozdnih vlak v obdobju 2018-2027 v m	70
Preglednica 58/EP1: Prikaz prihodka od lesa	72
Preglednica 59/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	73
Preglednica 60: Pregled novih poimenovanj RGR	74
Preglednica 61/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	75
Preglednica 62/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	76
Preglednica 63/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	76
Preglednica 64/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	77
Preglednica 65/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	77
Preglednica 66/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019	78

Preglednica 67/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	78
Preglednica 68/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	81
Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	81
Preglednica 70/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	81
Preglednica 71/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	82
Preglednica 72/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	83
Preglednica 73/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	83
Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	83
Preglednica 75/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	84
Preglednica 76/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019	85
Preglednica 77/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	85
Preglednica 78/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	88
Preglednica 79/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	88
Preglednica 80/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	89
Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	90
Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	91
Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	91
Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	92
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	92
Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019	93
Preglednica 87/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	93
Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	96
Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	96
Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	96
Preglednica 91/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	97
Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	97
Preglednica 93/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	99
Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	100
Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	100
Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	101
Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019	101
Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	102
Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	102
Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	103
Preglednica 101: Stanje in razvoj gozdnih površin	132
Preglednica 102: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	132
Preglednica 103: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	133
Preglednica 104: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti	133
Preglednica 105: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prstoživečih živali.	134
Preglednica 106: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	134
Preglednica 107: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda	135

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	41
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah za enodobne sestoje (korigiran delež)	47
Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih (podatki iz SVP)	47
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	74
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00041	79
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00042	86
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00061	94

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	10
Karta 2: Krajinski tipi	12
Karta 3: Pregledna karta lovišč	19

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.622,04	899,62	12,16	4.533,82
Delež (%)	79,9	19,8	0,3	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek				
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR	
								igl.	lst.	sk.		
Skupaj GGE												
Večnamenski gozdovi	3.716,26	53,5	263,8	317,2	1,19	7,30	8,49	34,1	30,8	31,4	117,0	
GPN brez načrtovanega poseka	1,00	300,0	76,0	376,0	9,10	2,31	11,40					
Varovalni gozdovi	816,56	28,3	166,2	194,4	0,86	5,04	5,90	9,7	14,0	13,4	44,1	
Skupaj vsi gozdovi	4.533,82	49,0	246,1	295,1	1,13	6,89	8,02	31,5	28,7	29,2	107,0	
Zasebni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	2.981,45	42,0	272,0	314,0	0,99	7,62	8,61	35,4	31,8	32,3	118,0	
Varovalni gozdovi	640,59	31,0	167,2	198,2	0,94	5,07	6,01	9,2	14,2	13,4	44,2	
Skupaj vsi gozdovi	3.622,04	40,1	253,5	293,6	0,98	7,17	8,15	31,8	29,8	30,1	108,0	
Državni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	722,70	100,7	230,1	330,9	1,99	5,99	7,98	32,1	25,6	27,6	114,0	
GPN brez načrtovanega poseka	1,00	300,0	76,0	376,0	9,10	2,31	11,41					
Varovalni gozdovi	175,92	18,2	162,5	180,6	0,55	4,93	5,48	13,0	13,2	13,2	43,5	
Skupaj vsi gozdovi	899,62	84,8	216,7	301,6	1,72	5,78	7,50	31,1	23,8	25,9	104,0	
Gozdovi lokalnih skupnosti												
Večnamenski gozdovi	12,11	45,0	241,6	286,6	1,34	7,23	8,57	13,2	32,5	29,5	98,6	
Varovalni gozdovi	0,05	140,0	80,0	220,0	4,20	2,40	6,60	14,3	0,0	9,1	30,3	
Skupaj vsi gozdovi	12,16	45,4	241,0	286,3	1,35	7,21	8,56	13,2	32,5	29,4	98,4	

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	101,18	12,43	0,36	113,97
Priprava tal	ha	4,63	10,71	0,00	15,34
Sadnja	ha	1,20	11,90	0,00	13,10
Obžetev ¹	ha	8,66	31,86	0,00	40,52
Nega mladja	ha	82,37	50,01	0,32	132,70
Nega gošče	ha	220,99	69,25	0,47	290,71
Nega letvenjaka	ha	34,34	18,70	0,32	53,36
Nega drogovnjaka	ha	22,59	0,00	0,00	22,59
Zaščita s premazom	ha	0,00	2,00	0,00	2,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	4.500	0	4.500
Zaščita z ograjo ²	m	1.650	5.500	0	7.150
Varstvo pred žuželkami	dni	190,0	150,0	0	340,0

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	819,72	18,1	548,09	12,1	3.166,01	69,8	4.533,82
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	55,64	1,2	4.478,18	98,8	4.533,82
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	51,79	1,1	2.402,30	53,0	2.079,73	45,9	4.533,82
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	4.533,82	100,0	4.533,82
Zaščitna funkcija	82,64	100,0	0,00	0,0			82,64
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	18,85	0,4	4.514,97	99,6	4.533,82
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	4.533,82	100,0	4.533,82
Turistična funkcija	0,00	0,0	7,05	0,2	4.526,77	99,8	4.533,82
Varovanje naravnih vrednot	1,00	0,2	497,91	99,8			498,91
Poučna funkcija	7,05	0,2	0,00	0,0	4.526,77	99,8	4.533,82
Raziskovalna funkcija	1,00	100,0					1,00
Estetska funkcija	0,00	0,0	68,29	100,0			68,29
Varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	91,39	100,0			91,39
Lesnoproizvodna funkcija	3.557,28	78,5	141,07	3,1	833,47	18,4	4.532,82

0 UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče z veljavnostjo 2019 – 2028 je četrti obnovitveni načrt za to enoto v enakem obsegu in z enakim imenom. Do sedaj so bili za isti obseg enote izdelani naslednji ureditveni načrti:

- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 1989 – 1998,
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 1999 – 2008,
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 2009 – 2018.

Načrt je izdelan v skladu z Zakonom o gozdovih (ZG, Uradni list RS, št. 30/93 in nasl.) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10). Upoštevane so tudi usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice (veljavnost 2011-2020), naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, OE Celje (izdelane decembra 2018), splošne kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Usmeritve s področja upravljanja z vodami (izdelane na DRSV marca 2017).

Okrajšave v tekstu:

GGE, enota	gozdnogospodarska enota,
GGN	gozdnogospodarski načrt,
GGO	gozdnogospodarsko območje,
RGR, razred	rastiščnogojitveni razred,
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo,
SVP	Stalne vzorčne ploskve,
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije,
ZG	Zakon o gozdovih.

Gozdnogospodarski načrt GGE Radeče je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi za naslednja varstvena območja (območja NATURA 2000):

- Kum SI3000181
- Kopitnik SI3000279
- Veliko Kozje SI3000280
- Posavsko hribovje SI5000026

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Enota Radeče leži v severozahodnem delu gozdnogospodarskega območja Brežice. Na severovzhodu meji na GGO Celje (GGE Rečica, Laško in Jurklošter) in na severnem in zahodnem na GGO Ljubljana (GGE Kum, Dobovec in Hrastnik). Na jugozahodnem, južnem in vzhodnem delu meji na GGE Dole, Šentjanž in Sevnica.

Geografsko poteka severna meja od reke Savinje pri Brstovnici pri Rimskih toplicah, po strmih pobočjih preko Kopitnika do Glavača, kjer se pri Suhadolu spusti do Save. Na levem bregu Sopote severna meja pretežno poteka po Škratovi dolini. Zahodna meja poteka od Lenovca, Veternega vrha, Graca do Špičnika, južna pa po širokem hrbtu Jatne od Kladja do Budne vasi. Savo doseže spet pri Prapretnem. Vzhodna meja poteka po grebenu Velikega Kozjega do Koprivnice in pod Čelovnikom. Savo doseže pri Obrežju pri Zidanem mostu.

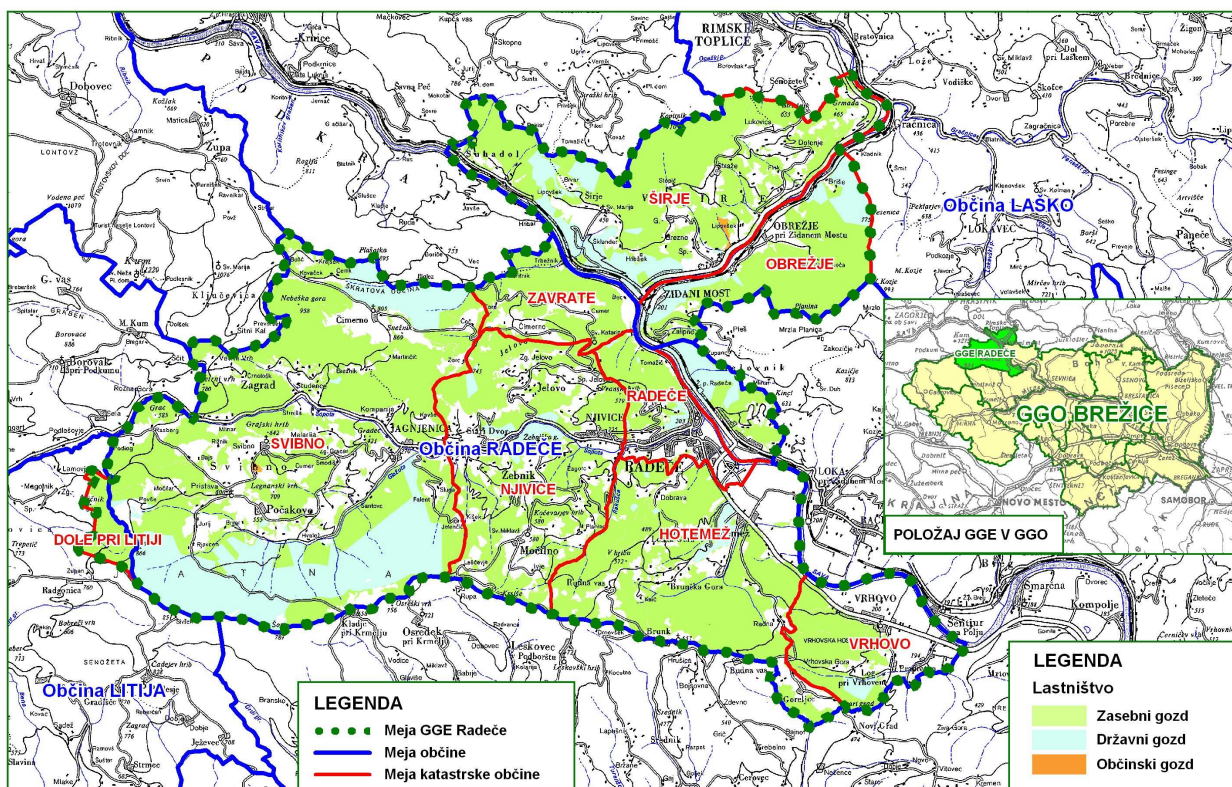
Enota Radeče zavzema celotno občino Radeče, deloma pa občini Laško in Litija.

V celoti obsega naslednje katastrske občine: Širje, Obrežje, Radeče, Svibno, Njivice, Hotemež, Vrhovo in Zavrata in deloma katastrsko občino Dole pri Litiji. Katastrska občina Obrežje je deloma v občini Radeče in deloma v občini Laško.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
LAŠKO				1.087,09	
	1860	ŠIRJE	1.045,9	717,86	
	1861	OBREŽJE	466,1	369,23	
LITIJA				67,19	
	1842	DOLE PRI LITIJU	67,3	67,19	del
RADEČE				3.379,54	
	1861	OBREŽJE	161,2	101,00	
	1862	RADEČE	243,3	105,68	
	1864	SVIBNO	2.307,4	1.668,98	
	1865	NJIVICE	897,6	527,30	
	1866	HOTEMEŽ	948,6	618,10	
	1867	VRHOVO	385,2	179,93	
	2686	ZAVRATE	257,9	178,55	
		Skupaj	6.780,4	4.533,82	

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (karta št.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Gozdnogospodarski enoti dajeta značilno podobo doline rek Save, Savinje in Sopot, ki jo razdelijo na štiri dele. Sava teče od zahoda proti vzhodu in med naseljema Sava in Radeče oblikuje najmogočnejšo slovensko sotesko, ki je globoka 700 in več metrov.

Na vzhodu so z gozdom obraščena pobočja Velikega Kozjega. Na severu so pobočja Kopitnika in strmine nad Zidanim mostom in Suhadolom. Zahodni del obsega strmejša pobočja na levem bregu Sopot, medtem ko južni del obsega Jatno.

Ob sotočju Save in Savinje pri Zidanem mostu se z vseh strani spuščajo strma pobočja. To je področje s prevladujočimi varovalnimi gozdovi. Največji desni pritok reke Save je Sopot, ki se globoko zajeda v pokrajino med Jatno in Kumom. Severozahodni in reliefno najbolj razgiban del enote na levi strani Sopot spada k širšemu območju ob vznožju Kuma. Tu se dvigajo večje ali manjše police, terase in planote, pa tudi manjša polja in njive.

Na severu sta na področju Velikega Širja najvišji točki Stražnik z 655 m n.v. in Kopitnik z 910 m n.v. Na nasprotnem, levem bregu reke Savinje, je Veliko Kozje, kjer je na 950 m n.v. najvišja točka enote.

Najnižje ležeče območje predstavlja vzhodni, ravninski del vrhovskega polja ob reki Savi, kjer se nadmorska višina spusti na 185 metrov.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Na območju enote se prepletajo montanski in kontinentalni podnebni vplivi. Klima je humidna, prevladujejo značilnosti preddinarskega podnebja. Proti severu se krepi vpliv montanskega, proti jugovzhodu pa subpanonskega fitoklimatskega območja.

Po podatkih Agencije RS za okolje (od leta 1971-2000) znaša za območje enote povprečna julijska temperatura zraka 18-20°C, povprečna letna temperatura zraka 8-10°C, povprečna letna višina korigiranih padavin od 1.200 mm do 1.400 mm ter povprečno poletno trajanje sončnega obsevanja 740-780 ur.

1.1.4 Hidrološke razmere

Enoto Radeče preseka reka Sava, ki do Radeč teče po ozki in globoki soteski. Podobno, mestoma bolj odprto sotesko, je izoblikovala tudi Savinja, ki se pri Zidanem mostu izliva v Savo. Na Savi je bila z izgradnjo HE na Vrhovem izvedena zajezeitev. Od Radeč naprej se dolina Save razširi v plodno ravnico, primerno za poselitve in kmetijstvo.

V Radečah se v Savo izliva Sopota, ki je največji desni pritok Save v enoti. Večji vodotoki so še: Glažuta in Rapušca kot pritoka Sopote ter Brunški graben kot pritok Save.

Preskrbljenost z vodo je dobra na desnem bregu Sopote in Save, kjer so pobočja vlažna in bogata s povirji in potočki. Severno od Sopote prevladujejo strmine z karbonatno matično podlago na katerih se padavine površinsko hitro odvajajo, tla so pa suha in poraščena z kserofilno vegetacijo.

Stoječih vod je malo, največji je ribnik ob Savi med Malim in Velikim poljem.

1.1.5 Matična podlaga in tla

a. Matična podlaga

V GGE ločujemo dve skupini matičnih podlag. V južnem delu, na desnem bregu Sopote in Save prevladujejo silikatne matične kamnine (menjavanje peščenjakov in glinastih skrilačev). Pobočja so položnejša, površinsko vlažnejša in podvržena plazenju.

Na preostalem delu srečujemo karbonate. Strma pobočja gradijo masivni dolomit in litotamnijski apnenec. Mestoma s plastmi meljevca in laporja.

b. Tla

Reliefna razgibanost in matična podlaga vpliva na razvoj tal.

Na silikatni matični podlagi so se razvila globeljša rjava tla z bolj kislom reakcijo. Značilna je tudi rdečkasta barva zaradi železovih oksidov.

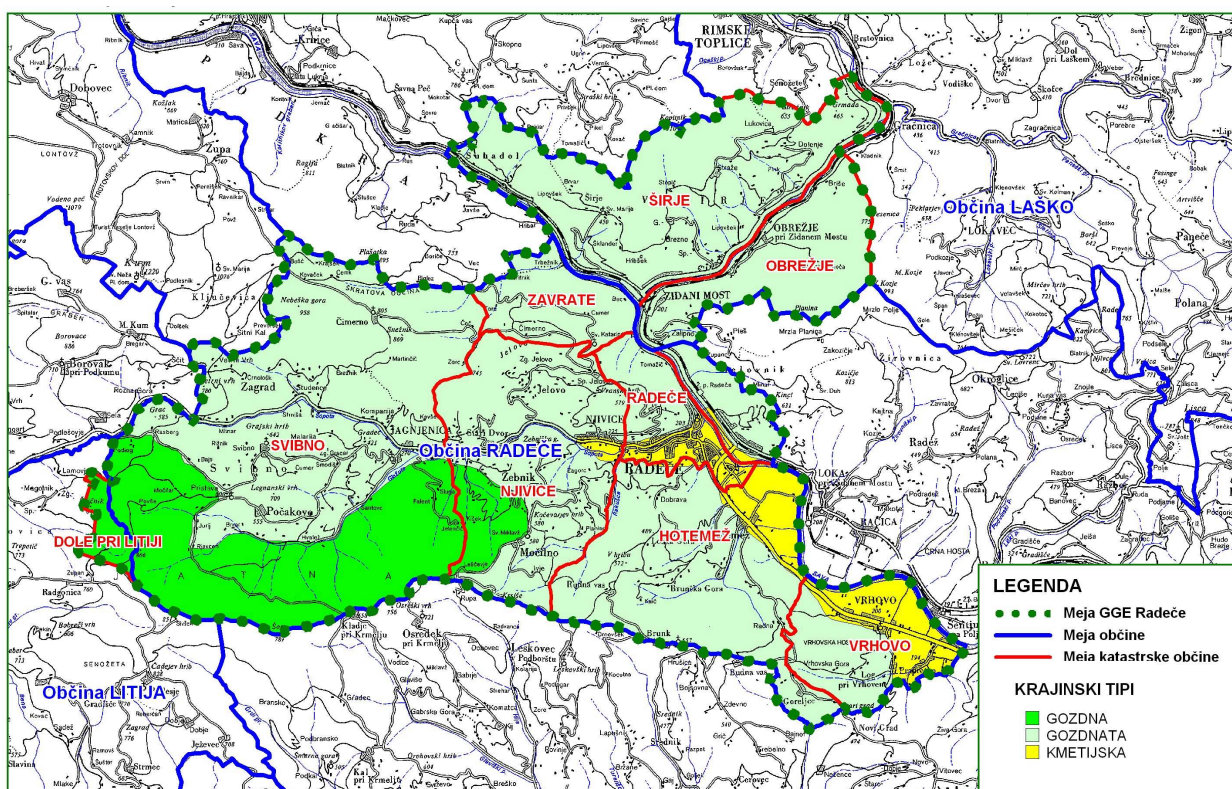
Na karbonatih srečujemo rendzine in plitva do srednje globoka rjava tla. Reakcija tal je manj kislom. Globina je odvisna od kompaktnosti matične kamnine ter reliefa. Na globeljših tleh je proizvodnost lesa večja.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Večino enote (77%) predstavlja tip gozdnate krajine. Strnjen gozdni predel Jatne predstavlja gozdno krajino enote. Najmanjši delež enote je znotraj kmetijske krajine. Obsega le skrajnji jugovzhodni del ob reki Savi.

Celotna površina enote je 6.780,4 ha. Površina gozdnega prostora je 4.629,2 ha. Površina gozdov je 4.533,82 ha. Gozdnatost enote je 66,9%.

Zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 37,92 ha.

Karta 2: Krajinski tipi

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Celotna površina (ha)	Delež (%)	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gozdnata	5.243,3	77,3	3.552,57	67,8
Gozdna	1.085,6	16,0	951,76	87,7
Kmetijska	451,6	6,7	29,49	6,5
Skupaj	6.780,4	100,0	4.533,82	66,9

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	6.780,40	100,0
Gozd	4.533,82	66,9
Ostala gozdna zemljišča	35,48	0,5
- daljnovodi	35,48	0,5
Gozdni prostor	59,91	0,9
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	19,03	0,3
- zaraščajoče površine	37,92	0,6
- infrastrukturni objekti	2,65	>0,0
- drugo (vodotoki..)	0,31	>0,0
Negozdni prostor	2.151,19	31,7
- zaraščajoče površine	3,50	0,1
- ostale površine znotraj gozda	2.147,69	31,7

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

V enoti prevladujejo bukove gozdne združbe gričevatega in podgorskega pasu z vplivom dinarskega, panonskega in alpskega sveta. Med njimi po površini izstopajo združbe: *Kisloljubno*

gradnovno bukovje, Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje, Osojno bukovje s kresničevjem in Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje. Gozdne združbe se združujejo v skupine rastišč.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	1,95	0,0
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	1,95	0,0
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	580,48	12,8
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	580,48	12,8
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.159,65	47,7
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	2.019,78	44,6
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	14,11	0,3
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	125,76	2,8
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešani	668,03	14,7
581	Osojno bukovje s kresničevjem	648,28	14,3
631	Preddinarsko gorsko bukovje	19,75	0,4
31	Toploljubna bukovja	863,09	19,0
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	863,09	19,0
32	Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	171,56	3,8
562	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	171,56	3,8
34	Bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	89,06	2,0
621	Bazoljubno rdečeborovje	89,06	2,0
	Skupaj	4.533,82	100,0

Kisloljubno gradnovno bukovje (*Castaneo - Fagetum sylvaticae*); 2.019,78 ha

Je najbolj razširjena združba v enoti. Prevladuje v JZ delu enote na desnem bregu Sopote in Save oz. na širšem območju Jatne. Tla so rjava, srednje globoka do globoka, mestoma plitva, bolj kisle reakcije. Matična kamnina so večinoma glinasti skrilavci in kremenčev peščenjak. Rodovitnost je odvisna od globine tal in njihove preskrbljenosti z vodo, zato so najbolj rodovitna v jarkih. Gozdovi poraščajo položna pobočja in široke kopaste grebene v katere so vrezani široki neizraziti jarki. Kjer se kamnine mešajo, so jarki globoki in ozki.

Sestoje praviloma tvori bukev, primešani so ji graden, kostanj in beli gaber. V jarkih in ulekninah, kjer so tla bogatejša, so tudi češnja in gorski javor. Na suhih grebenih prevladuje hrast, v degradiranih sestojih je pogosto tudi rdeči bor. Grmovna plast je skromna. Poleg robide je še bršljan, čistilna krhlika, ter na gozdnem robu enovratni glog. Zeliščna plast je tudi skromna. Prevladujejo belkasta bekica, orlova praprot, borovnica, gozdna škržolica, navadni črnilec in vimček. Med mahovi sta najpogostejša trokrpi in beli mah.

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje (*Ostryo - Fagetum sylvaticae*); 836,09 ha

Združba je vezana na strma pobočja na prisojnih legah. Prevladuje na strminah na levem bregu Sopote in Save. Matična podlaga je karbonat. Značilna je površinska skalovitost. Prevladujejo plitve rendzine. Gozdovi imajo večinoma poudarjeno varovalno funkcijo.

Graditeljica sestojev je bukev, ki so ji primešani toploljubni listavci: črni gaber, mali jesen, mokovec, brek, cer in graden. Ti se pogosteje pojavljajo na grebenih, kjer je prisoten tudi rdeči bor. Drevesa so večinoma kratke rasti in slabe kakovosti. Grmovna plast je dobro razvita. Najpogostejši so dobrovita, rumeni dren, češmin, navadna kalina, rdeči dren, enovrati glog ter bradavičasta trdoleska. Najpogostejše vrste v zeliščni plasti so: trpežni golšec, alpski vimček,

spomladanska resa, šmarnica, beli šaš, navadna medenka, črni teloh, gozdna vijolica in lepljiva kadulja.

Rastiščni koeficient po Koširju je 5.

Osojno bukovje s kresničevjem (*Arunco - Fagetum sylvaticae*); 648,28 ha

Združba porašča strma dolomitna pobočja osojnih leg. Matično podlago tvori dolomit na katerem so se razvile plitve, peščene rendzine, ki mestoma prehajajo v nerazvita rjava tla. Sestoji so večinoma enodobne zgradbe. Zaradi strmin in plitvih tal so nagnjeni poškodbam zaradi ujm.

V devesnem sloju prevladuje bukev, primešani so ji črni gaber, mokovec, mali jesen, graden ter gorski javor, lipa in beli gaber v jarkih. V zeliščnem sloju so najpogosteje kresničevje, deveterolistna mlaja, golšec, zajčica, črnoga, alpsko kosteličevje in gozdni planinšček.

Rastiščni koeficient po Koširju je 7.

Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (*Hacquetio- Fagetum sylvaticae*); 580,48 ha

Ko se strma pobočja nad Sopoto in Savo z višino zravnajo začnejo podgorski gozdovi bukke in gradna. Združba je v enoti razširjena v predelu med Vetrnim vrhom, Čimernim in Jelovim, nad Močilnim ter med Suhadolam in Velikim Širjem. Matična kamnina so karbonati. Preperina, ki tvori tla, je na grebenih plitkejša s površinsko kamenitostjo. Na spodnjih delih grebenov, kjer so nanosi debelejši, pa so tla sveža in globoka.

Sestojte tvorita bukev in graden, primešani so še češnja, gorski javor, brest, ostrolistni javor, beli gaber in brek. Grmovna plast je skromna, najpogostejša je navadna kalina. Zeliščni sloj je bogat. Najpogostejše je tevje, navadna trobentica, brstična mlaja, deveterolistna mlaja, črni teloh, smrdljiva laknica, spomladanska lakota, šmarnica.

Rastiščni koeficient po Koširju je 9.

Na najbolj skrajnih rastiščih znotraj združbe *Ostryo - Fagetum sylvaticae* pojavljata se še združbi *Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje* in *Bazoljubno rdečeborovje*.

Na nekarbonatnih, prisojnih pobočjih v kolinskem pasu se mestoma pojavlja združba *Predpanonsko podgorsko bukovje (Festuco drymeiae - Fagetum sylvaticae)*.

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 3).

1.1.8 Živalski svet

Od divjadi je najpogostejša srnjad, ki je prisotna po celi GGE. Številčnejša je v delih, kjer je večja razdrobljenost gozdnih površin in se te prepletajo s kmetijskimi površinami. Od ostalih vrst rastlinojedih parkljarjev so prisotne še jelenjad, predvsem v delu, ki spada v lovišče Radeče. Gams je najštevilčnejši v strmem skalovitem delu GGE vzhodno od Savinje (lovišče Loka pri Zidanem Mostu), prisoten je tudi v ostalih strmejših predelih ob reki Savi. Muflon je v GGE prisoten v dveh kolonijah. Ena je na levem bregu Sopote v okolici Čimernega, druga pa zahodno od Savinje, v predelu Veliko Širje. V GGE se pojavlja tudi damjak. Ena skupina se zadržuje zahodno od Savinje v lovišču Dol pri Hrastniku, prisoten pa je tudi na vzhodu GGE, kjer se pojavljajo živali, ki migrirajo iz kolonije Boštanj. Vsako leto na tem območju evidentiramo tudi posamezne živali ali manjše skupine, ki pobegnejo iz obor za rejo divjadi.

Od ostalih vrst divjadi so stalno prisotne še divji prašič, lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, poljski zajec, navadni polh, siva vrana, sraka, šoja, raca mlakarica. Po podatkih upravljavcev lovišč, se na območju GGE pojavlja tudi šakal in nutrija.

Od zavarovanih vrst živali je v GGE pogost rjavi medved, kateremu to območje predstavlja koridor proti severu. Veliko zavarovanih vrst v GGE se pojavlja ob vodotokih (Sava, Savinja, Sopot), kjer lahko med obrečno vegetacijo najdemo vidro ter številne vrste ptic.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Navadni jelen	Pestrost razvojnih faz gozda, talno rastje, večji gozdni kompleksi in pašne površine	Stalna, naraščanje številčnosti	Ugodno	Vzdrževanje pašnih površin znotraj večjih gozdnih kompleksov, vzdrževanje manjših vodnih virov
Srna	Gozdni rob, pestrost talnega rastja	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje gozdnega roba
Divji prašič	Pestra drevesna sestava, množica razvojnih faz gozda, plodnosno drevje	Stalna, populacija niha v odvisnosti od jakosti gozd. obroda	Ugodno	Vzdrževanje manjših vodnih virov
Muflon	Strmi, skaloviti predeli, pašne površine	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje pašnih površin
Gams	Strmi, skaloviti predeli	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje pašnih površin

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Gozdne površine so bile ugotovljene na podlagi dejanskega stanja na terenu in izločene s pomočjo digitalnih ortofotoposnetkov v merilu 1 : 5.000.

Površina vseh gozdov v enoti je 4.533,82 ha in se je v primerjavi z preteklim načrtom zmanjšala za 6,2 ha. Vzroki zmanjšanju površine so v izločitvi drugih gozdnih zemljišč iz površine gozda, krčitvah ter usklajevanju z digitalnim katastrskim načrtom.

Gozdovi se nahajajo na območju občin Radeče (3.379,54 ha), Laško (1.087,09 ha) in Litija (67,19 ha).

Večina gozdov je zasebnih (80%). Lastniško razmerje se v zadnjem ureditvenem obdobju ni bistveno spremenilo. Največja zasebna lastnika sta Družba hčera krščanske ljubezni z več kot 100 ha gozdov ter potomci družine Codelli z več kot 60 ha gozdov.

Največ posestnikov ima od 1 ha do 5 ha gozda (74%). V lasti pa imajo 15% zasebnih gozdov. Značilno za ta razred je da posestnikom gozdovi služijo predvsem za oskrbo z drvmi in občasen posek sortimentov za prodajo. Pogosta so tudi opuščanja gospodarjenja po več desetletij.

V gozdnih posestih velikosti od 5 ha do 30 ha (22% posestnikov) je interes za gospodarjenje z gozdovi sicer večji, vendar odvisen od ekonomskega in socialnega statusa lastnika ter razmer na trgu lesa.

V enoti je 4% večjih zasebnih lastnikov, ki spadajo v razred z več kot 30 ha gozdno posestjo. V lasti imajo 39% zasebnih gozdov.

Vseh lastnikov (upoštevajoč solastnike) je 619. Povprečna zasebna gozdna posest v enoti je velika 5,85 ha, kar je za 3,73 ha več kot je povprečna gozdna posest v območju (2,12 ha).

Glede na preteklo obdobje je število posestnikov manjše, povprečna posest pa je za 0,25 ha večja. Povečal se je delež posestnikov male in velike posesti ter zmanjšal delež srednje posesti (5 - 30 ha).

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.622,04	899,62	12,16	4.533,82
Delež (%)	79,9	19,8	0,3	100,0

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	45,0	44,9	2,3	2,3
1 do 5 ha	29,2	74,1	12,6	14,9
5 do 10 ha	10,3	84,4	12,6	27,5
10 do 30 ha	11,6	96,0	33,2	60,7
30 do 100 ha	3,7	99,7	33,3	94,1
nad 100 ha	0,2	100,0	6,0	100,0
Skupaj	100,0		100,0	

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto-10	Delež (%) Leto	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	37,6	45,0	278	278
1 do 5 ha	33,5	29,2	181	459
5 do 10 ha	14,0	10,3	64	523
10 do 30 ha	12,2	11,6	72	595
30 do 100 ha	2,5	3,7	23	618
nad 100 ha	0,2	0,2	1	619

Površina državnih gozdov je 899,62 ha. Glede na pretekli načrt se je zmanjšala za 17 ha. Vzrok zmanjšanju je razširitev kamnoloma v Zidanem Mostu, izločitev drugih gozdnih površin (daljnovodi), usklajevanje z katastrom ter natančnejši zajem gozdnega roba ob železnici.

Pretežni del državnih gozdov zavzema gozdni kompleks Jatne. Manjši del zavzemata predel Škratove doline in varovalna pobočja ob levem bregu Save.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Spravilne razmere so v enoti Radeče nekoliko neugodnejše, kot je povprečje v območju. V enoti prevladuje traktorsko spravilo. Na dveh tretjinah enote je pravilna razdalja do 400 m. Ročnega spravila v kombinaciji s traktorskim je dobrih 10%. Slabih 60% površine gospodarske enote ima pravilno razdaljo do 400 m. 35% je površin ima pravilno razdaljo daljšo od 400 m. Dobrih 16% površine gospodarske enote je zaprte za spravilo lesa, kar je nekoliko slabše od povprečja območja.

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1.200m	nad 1.200m
S traktorjem	2.663,92	71,7	4,7	61,6	26,1	6,6	1,0	0,0
Z žičnico	51,19	1,4	0,0	71,4	28,6	0,0	0,0	0,0
Ročno	14,20	0,4	61,3	0,0	38,7	0,0	0,0	0,0
Kombinirano I	388,02	10,4	13,4	41,9	30,3	5,4	9,0	0,0
Ni odprto	598,93	16,1						
Skupaj	3.716,26	100,0	6,0	59,0	26,7	6,3	2,0	0,0

Opomba: Površina ne vključuje varovalnih gozdov in gozdnega rezervata

Po Uredbi o pristojbini v gospodarski enoti ni zaprtih gozdov.

Enota Radeče ima več sklenjenih gozdnih kompleksov in je slabše odprta z gozdnimi cestami. To je posledica neugodnih orografskih in talnih razmer. Glede na sestojne razmere in lesno zalogo bi bila optimalna odprtost gozdov okoli 20 m/ha. Dejanska odprtost, skupaj z varovalnimi gozdovi znaša le 12,8 m/ha.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	28	1,1	29,1	6,2
Javne ceste	30		30	6,6
Skupaj	58		59,1	12,8

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste

Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti

Šifra ceste	Ime ceste	Dožina (m)
83615	JELOVO-ŠKRATOVA DOLINA	3.203
83616	KOTE-KLADJE	3.035
83617	TOMAŽEVA CESTA	2.795
83618	ŠETINČEVA CESTA - ODD 5	2.003
83619	LOGARNICA - ODD 9	1.479
83620	MOČILNO-IVJE	1.541
83622	ČIMERNO-STRGAŠEK	1.271
83624	JAGNJENICA - FALENT	2.196
83625	AJDOV GROB	408
83626	BRIŠE-GAŠPERJEVA KOČA	1.169
83627	LUKOVICA - LUKOVŠKI PREVAL	268
83628	ŠIRJE - BRVAR	1.165
83629	KMETIČ - BIVAK	1.210
83644	MOČILNO - PODLOGAR	685
83645	JELOVO - PRNOVŠE	1.150
83646	HOM - ZAJC	666
83647	HOTEMEŽ - BRUNŠKA GORA	2.149
83649	LINDIČ-VETRNI VRH	1.259
83654	SP.POČAKOVO-CUMER	849
83655	ZG.POČAKOVO-SP.POČAKOVO	571
SKUPAJ		29.072

1.4 Družbeno gospodarske razmere

V enoti ni upravnega središča na ravni države. Na območju enote ni poklicnih šol. Največji kraj je Radeče, kjer je tudi največ zaposlitvenih možnosti. Največji gospodarski subjekt je papirnica, ki ima tudi najdaljšo tradicijo. V kraju so še žage, kovinarske in mizarske delavnice ter razni manjši obrtniški obrati. Na Brdu je prevzgojni dom z obrtnimi delavnicami. Pomembnejši zaposlitveni subjekti so še občinske in državne ustanove, železnica, kamnolom v Zidanem Mostu. Pretežni del prebivalstva si je zaposlitev našel v bližnjih večjih mestih (Sevnica, Laško, Celje).

Po podatkih Statističnega urada RS za leto 2016 je med aktivnim prebivalstvom občine bilo v povprečju 11,6% registriranih brezposelnih oseb, to je več od povprečja v državi (11,2%). Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto

znesku za približno 13% nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 10%.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

Zaradi manj ugodnih pogojev za kmetijstvo so ljudje še v veliki meri vezani na dohodek od lesa. Dobro je razvita tudi žagarska dejavnost (žaga Celestina in druge). Oglarjenje se uveljavilo kot gospodarska in turistična dejavnost. Več lastnikov gozdov ima doma manjše žage za razrez lesa, tako da se letno razreže nekaj več kot 500 m³ lesa. Na ZGS se načrtno pristopa opremljenosti lastnikov gozdov z novo opremo za delo v gozdu (traktorji, pol prikolice...).

Za delo z ostalo javnostjo, poleg dela z lastniki gozdov, je izdelana strategija. Ciljnim skupinam se poskuša približati na najbolj kvaliteten in učinkovit način. Za delo se na KE ZGS poslužujejo:

- pisanja člankov v časopise,
- rednih mesečnih oddaj na radiu Kum (Naša hosta),
- lokalne televizija in drugih medijev,
- oglasne deske,
- zloženek,
- plakatov,
- delavnic, ekskurzij in tečajev,
- izdelave tematskih poti in vodenja po njih.

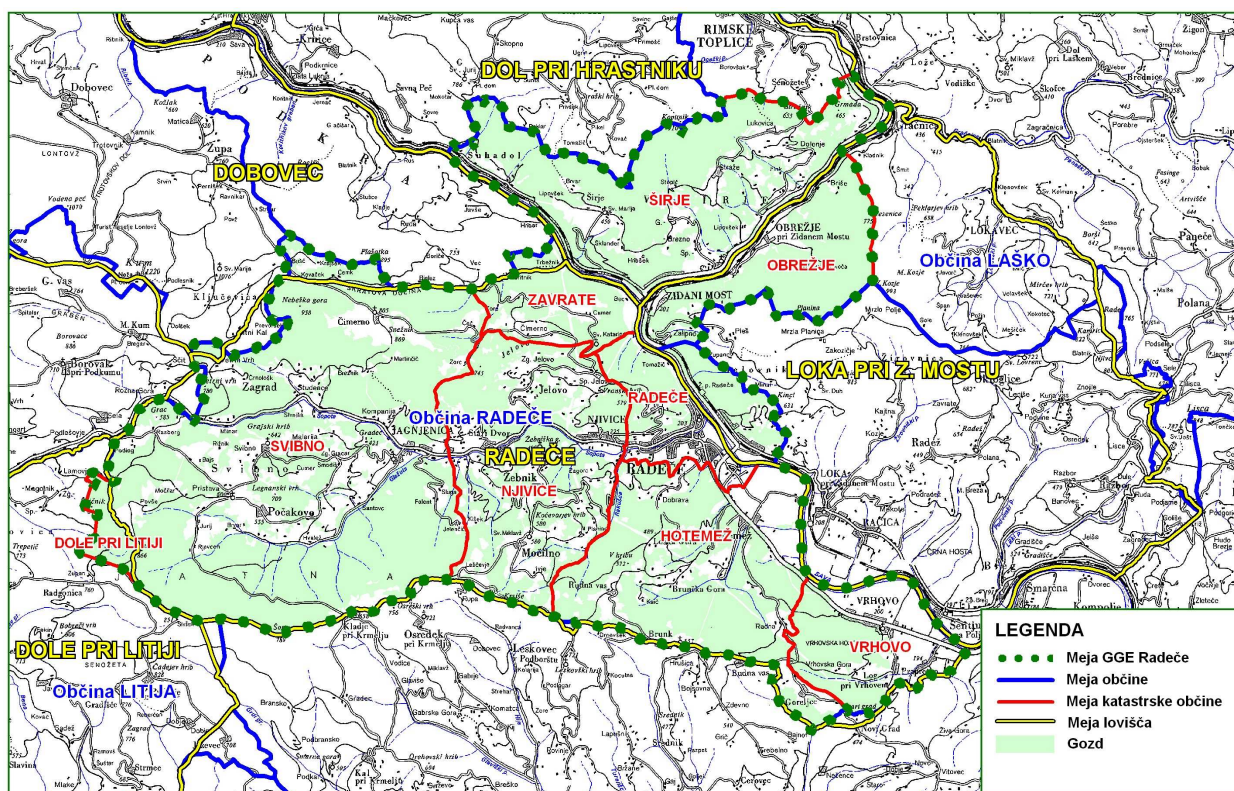
1.5.1 Lovstvo

Večji del GGE sodi v lovišče *Radeče*, del GGE severno od Save in zahodno od Savinje sodi v lovišče *Dol pri Hrastniku*, del GGE severno od Save in vzhodno od Savinje pa v lovišče *Loka pri Zidanem Mostu*. Manjši del GGE sodi še v lovišča *Dobovec* in *Dole pri Litiji*. Z vsemi lovišči upravljajo istoimenske Lovske družine.

Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0701	LOKA PRI ZIDANEM MOSTU	470,23	del
1313	DOBOVEC	63,47	del
1314	DOL PRI HRASTNIKU	717,86	del
1322	DOLE PRI LITIJI	67,19	del
1324	RADEČE	3.215,07	
	Skupaj	4.533,82	

* GGE na zajema celega lovišča

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Na območju gozdnogospodarske enote je zaradi velike gozdnatosti in razgibanega reliefa kmetijstvo razmeroma slabo razvito. Večina kmetijskih površin je v zasebni lasti. Kjer so boljši pridelovalni pogoji (ravninski predeli pri Hotemežu in Vrhovem), je kmetijska dejavnost dobro razvita, medtem ko se na neugodnih legah kmetije opuščajo. Okrog Čimernege, Jelovega, Počakovega in Svibna je dobro razvita živinoreja, sadjarstvo pa v okolici Jagnjenice, Svibnega in Jelovega. V višjih legah je prebivalstvo še odvisno od gozdarstva. Največ površin se zarašča v strminah nad Zidanim Mostom.

1.5.3 Poselitev

Večje vasi ležijo v dolinah ob vodotokih in na robu hotemeškega in vrhovskega polja. V višje ležečih predelih pa srečujemo manjše vasice in zaselke. Med najstarejše spada Svibno, ki je bilo poseljeno že v prazgodovinski dobi. Še v 18. stoletju je bil na Svibnem sedež deželnega sodišča in okraja, danes pa v njem živi le še nekaj družin.

Območje Jatne in hribovje na levem bregu, nad sotočjem rek Save in Savinje, je z izjemo manjših zaselkov ob vznožju Velikega Kozjega, danes skoraj neposeljeno. Posledice se kažejo tudi v zaraščanju kmetijskih površin v bolj odročnem in hribovitem svetu.

Po podatkih Statističnega urada RS je v začetku leta 2010 imela občina Radeče približno 4.520 prebivalcev. V začetku leta 2018 pa okoli 4.210 prebivalcev. Upad števila prebivalcev občina beleži od leta 1991. Sedanja gostota naseljenosti je 81 prebivalec/km², kar je pod državnim povprečjem. Občina ima negativen selitveni in naravni prirast. Povprečna starost prebivalstva pa narašča.

1.5.4 Infrastruktura

Najpomembnejša cestna povezava v enoti je cesta I. reda Celje - Zidani most - Drnovo. Omrežje lokalnih cest znotraj enote je dobro razvito.

V severovzhodnem delu enote, ob sotočju Save in Savinje, leži Zidani Most, najpomembnejše železniško križišče v tem delu Slovenije.

Prav tako poteka skozi enoto plinovod Sevnica - Radeče - Zidani most.

Električna, vodovodna in telefonska oskrba v enoti je dobro urejena.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Enoto od jugovzhoda proti severozahodu seka 2 X 110kV daljnovod Sevnica - Radeče - Hrastnik - Trbovlje - Zagorje - Domžale. Od njega se odcepi več manjših (Zidani most - Jelovo, Zidani most - Suhadol).

V enoti se nahaja *HE Vrhovo* kot del verige hidroelektrarn na spodnji Savi.

Največji kamnolom v enoti je v Zidanem Mostu, ki je v lasti podjetja *Apnenec d.o.o.*. V preteklosti je glavna dejavnost kamnoloma bila proizvodnja cementa (do leta 1983). Sedaj pa je to proizvodnja apnenčeve moke in peščenih agregatov.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Leta 2015 je v Krškem ustanovljena Lokalna akcijska skupina Posavje. Zastavljeni so bili strateški cilji v obdobju 2014-2020:

- ohranjanje vitalnosti podeželja in krepitev povezav med mestom in podeželjem,
- povečanje zaposlitvenih možnosti,
- krepitev perspektivnih dejavnosti območja,
- zagotavljanje boljšega socialnega položaja prebivalcev ter
- skrb za kakovost stanja okolja in ohranjenost narave.

Izvajanje strategije poteka s podporo več skladov:

- Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP),
- Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR) in
- Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

V okvirju strategije poteka več projektov z ciljem vključevanja podeželja v gospodarske aktivnosti.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Razdelitev gozdov glede na požarno ogroženost predvideva štiri kategorije: zelo velika požarna ogroženost, velika ogroženost, srednja ogroženost in majhna požarna ogroženost. Kriteriji za razvrščanje so enotni za Slovenijo, dejavniki, ki vplivajo pa so naslednji: drevesna vrsta, starost sestojev, srednja letna temperatura - količina padavin - relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, sušna obdobja, matični substrat in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, urejenost gozdov in gozdna higiena.

Na območju GGE Radeče je večina gozdov uvrščenih v TRETJO stopnjo – to je srednja ogroženost. Zaradi spremembe kategoriziranja in uvrščanja v posamezne stopnje ter razmer v

prostoru v tej enoti ni več sestojev z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo. To so bila predvsem termofilna pobočja nad Savo in Savinjo v okolici Zidanega Mosta ter nad levim bregom Sopote in sestoji z velikim deležem iglavcev. Le majhen delež (5%) sestojev je uvrščenih v ČETRTO (majhna) stopnjo požarne ogroženosti.

V zadnjem desetletju smo v enoti zabeležili le en požar na večji površini. Leta 2009 je v Širju na 22 ha iz neznanega vzroka nastal talni požar, ki pa sestojev ni toliko poškodoval, da bi bila potrebna obnova.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Enota je sestavni del Gozdnogospodarskega območja Brežice. Meja enote se v primerjavi z preteklim načrtom ni spremenila. Meja je le usklajena z digitalnim katastrom.

Vseh oddelkov je 140, vseh odsekov pa 109. Število oddelkov in odsekov ni spreminjano. Povprečna gozdna površina oddelka je 32,4 ha, povprečna površina odseka pa je 27,4 ha.

Meje odsekov in oddelkov so ostale nespremenjene. Korigirane so na katastrske meje. Manjša sprememba meje odseka je opravljena v oddelku 210. Vzhodni del oddelka je priključen odseku 209B zaradi razširitve kamnoloma.

Enota je razdeljena na dva revirja: *Radeče* in *Jatna - Dole*. Revir *Jatna - Dole* pokriva manjši jugozahodni del enote, revir *Radeče* pa preostali večji del. Meja med revirji se ni spreminjala.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdnogospodarska enota Radeče organizacijsko sodi v Območno enoto Zavoda za gozdove Brežice. V preteklem ureditvenem obdobju je prišlo do ukinitve Krajevne enote Radeče in njene razdelitve med KE Radeče - Mokronog in KE Sevnica. Revir *Radeče* sedaj organizacijsko spada v Krajevno enoto Sevnica, revir *Jatna – Dole* pa v Krajevno enoto Radeče - Mokronog.

Revirna pisarna je v Radečah.

2 Prikaz funkcij gozdov

Pri določanju vrste in stopnje poudarjenosti funkcij smo upoštevali merila za vrednotenje funkcij gozdov Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Pri tem smo upoštevali usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice (2011-2020), naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Naravovarstvene smernice za GGN GGE Radeče je izdelal Zavod RS za varstvo narave OE Celje, decembra 2018.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti in so kot funkcijske enote prikazane na karti v merilu 1 : 25.000 (v kartni prilogi načrta). Funkcijske enote določajo gozdni prostor, torej zajemajo gozd in negozdna zemljišča, ki so z gozdom funkcionalno povezana. Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom in pri 2. stopnji poudarjenosti pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Najpogostejša kombinacija je poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij na 2. stopnji. To so območja, kjer se med seboj prepletajo Natura območja in območja naravnih vrednot.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	819,72	18,1	548,09	12,1	3.166,01	69,8	4.533,82
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	55,64	1,2	4.478,18	98,8	4.533,82
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	51,79	1,1	2.402,30	53,0	2.079,73	45,9	4.533,82
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	4.533,82	100,0	4.533,82
Zaščitna funkcija	82,64	100,0	0,00	0,0			82,64
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	18,85	0,4	4.514,97	99,6	4.533,82
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	4.533,82	100,0	4.533,82
Turistična funkcija	0,00	0,0	7,05	0,2	4.526,77	99,8	4.533,82
Varovanje naravnih vrednot	1,00	0,2	497,91	99,8			498,91
Poučna funkcija	7,05	0,2	0,00	0,0	4.526,77	99,8	4.533,82
Raziskovalna funkcija	1,00	100,0					1,00
Estetska funkcija	0,00	0,0	68,29	100,0			68,29
Varovanje kulturne dediščine	0,00	0,0	91,39	100,0			91,39
Lesnoproizvodna funkcija	3.557,28	78,5	141,07	3,1	833,47	18,4	4.532,82

Opomba: V preglednici niso zajeti linijski in točkovni objekti (površina manjša od 3 ha).

2.1 Ekološke funkcije

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 819,72 ha gozdov.

Največjo površino zavzemajo gozdovi s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. To so predvsem z Uredbo razglašeni varovalni gozdovi. Hidrološko funkcijo na 1. stopnji imajo gozdovi v neposredni okolici jam in drugih kraških pojavov (točkovni objekti s 50 m vplivnim območjem). Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na 1. stopnji imajo ekocelice.

Ekološke funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 1.703,53 ha gozdov.

Na zelo strmih pobočjih je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč. Hidrološko funkcijo na 2. stopnji opravljajo gozdovi ob vodotokih in v okolici izvirov. Največ površine zajema funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (območja Natura 2000 in EPO).

V enoto seže 2.141,74 ha območja Nature 2000. Gozdnogospodarski načrt GGE Radeče je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na teh območjih. Površina gozdov znotraj Nature je 1.815,21 ha oz. 40% vseh gozdov enote.

EPO območja, ki sežejo v enoto so: *Kum* (območje severno od Sopote), *Zasavsko hribovje* (območje vzhodno od Save) in *Sava od Radeč do državne meje* (ozek obrečni pas). EPO

območje *Kum* zajema ~1.260 ha gozdov, območje *Zasavsko hribovje* zajema ~1.160 ha gozdov in obrečno območje *Save* zajema ~2 ha gozdov enote.

Prikaze s področja varstva naravne dediščine in opise posameznih varstvenih območij, habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst je podal ZRSVN. V spodnji preglednici je pregled Natura 2000 območij vezanih na gozdni prostor enote. Območja SPA in SAC se med seboj prekrivajo.

Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, ki se nahajajo znotraj GGE (vir: ZRSVN)

Koda	Ime	Status*	Vrste in habitatni tipi	Površina** v GGE (ha)	Površina** gozda (ha)
SI5000026	Posavsko hribovje	SPA	<u>Ptice:</u> planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>), sokol selec (<i>Falco peregrinos</i>), velika uharica (<i>Bubo bubo</i>), belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	905,85	867,71
SI3000181	Kum	SAC	<u>Rastline:</u> navadna obročnica (<i>Adenophora lilifolia</i>) <u>Netopirji:</u> navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) mali podkovernjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) <u>Metulji:</u> travniki postavnež (<i>Euphydrys aurinia</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) <u>Kačji pastir:</u> kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) <u>Hrošči:</u> alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Rak:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobium torrentium</i>) <u>Habitatni tipi:</u> Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	1.385,61	1.120,30
SI3000279	Kopitnik	SAC	<u>Habitatna tipa:</u> Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	239,61	226,55
SI3000280	Veliko Kozje	SAC	<u>Habitatna tipa:</u> Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	469,16	441,01
SI3000376	Savinja Celje - Zidani Most	SAC	/	23,0	4,09

*Opomba: SAC – posebno varstveno območje (območje Natura 2000, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o habitatih (posebno ohranitveno območje, POO)); SPA – posebno varstveno območje (območje Natura 2000), ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o pticah (posebno območje varstva, POV)).

*Opomba: Podatki o površinah so pridobljeni z digitalizacijo kartnih prikazov.

Območje Natura 2000 *Kum* je v enoti najboljše in obsega hribovito območje med Sopotno in Savo.

Znotraj območja so 3 upravljalne cone, ki se med seboj prekrivajo:

1. CONA A (3181-A) - zavzema skoraj celotno površino znotraj območja na površini 1.059,03 ha gozdov

Habitatni tipi:

- Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)*)
- Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*)

Vrste:

- alpski kozliček (*Rosalia alpina*)
- bukov kozliček (*Morimus funereus*)

2. CONA A1 (3181-A1) – zavzema območja ob vodotokih in grabnih na površini 355,26 ha

Vrste:

- močvirski krešič (*Carabus variolosus*)
- navadni koščak (*Austropotamobium torrentium*)

3. CONA A2 (3181-A2) – razprostira se na območju desnega brega Save od Radeč gorvodno na površini 195,84 ha

Vrsta:

- navadna obročnica (*Adenophora lilifolia*)

Območje Natura 2000 *Kopitnik* obsega hribovito območje nad Zidanim Mostom, območje Natura 2000 *Veliko Kozje* pa obsega hribovito območje levega brega Savinje in Save.

Območje Natura 2000 *Posavsko hribovje* obsega višje ležeča območja severnega dela enote na površini 867,71 ha gozdov.

V enoto se po brežinah Savinje le deloma zajeda Natura območje *Savinja Celje-Zidani Most* (~4,0 ha gozda).

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so podane usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na varovanih območjih.

Preglednica 15/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi (vir: ZRSVN)

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Območje Natura 2000	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja
Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	Bukovi gozdovi na karbonatni podlagi območij Natura 2000 Kum, Kopitnik in Veliko Kozje	Bukovi gozdovi Dinaridov, obrobja jugovzhodnih Alp in v subpanonskem gričevju. Pogostejše vrste v podrasti so mlaja (<i>Dentaria spp</i>), navadna ciklama (<i>Cyclamen purpurascens</i>), navadno tevje (<i>Haquetia epipactis</i>), velecvetna mrtva kopriva (<i>Lamium orvala</i>) idr.	SI3000279 Kopitnik	154,87	129,74	Ugodno
			SI3000280 Veliko Kozje	394,73	316,64	
			SI3000181 Kum	2696,97	597,27	
Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum)	Bukovi gozdovi na nekarbonatni podlagi območja Natura 2000 Kum, v zahodnem delu GGE Radeče.	Razširjenost od nižin do zgornje gozdne meje. Nekarbonatna matična podlaga. Distrična rjava tla. Večkrat prisojna pobočja (nekatero združbe). Značilnice za kisljo podlago v vseh slojih drevesni – pravi kostanj (<i>Castanea sativa</i>), grmovna sicer slabo razvita – čistilna krhlika, zeliščni tudi slabo razvit - borovnica (<i>Vaccinium myrtillus</i>), orlova praprot – (<i>Pteridium aquilinum</i>), idr.	SI3000181 Kum	181,72	36,83	Ugodno
Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (Genisto januensis-Pinetum)	Gozdovi z varovalnim značajem na strmejših prisojnih legah.	Dinarski gozdovi rdečega bora so se obdržali na ekstremnih rastiščih, kjer je bil rdeči bor dovolj konkurenčen drugim vrstam. Rastejo na apnencu ali dolomitu, na skalovju, grušču ali suhem rečnem pradu na nadmorskih višinah 300 do 800 m. Tla so zelo plitva in podvržena eroziji, zato imajo ti gozdovi velik varovalni pomen. Ogrožajo jih erozijski procesi in požari.	SI3000181 Kum	236,82	160,78	Ugodno
Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	Gozdovi ustreznih g. združb v skrajno zahodnem delu GGE Radeče	Razširjenost od submotanskega pasu (400m) do visokogorskega pasu (1200m). Pojavljajo se mozaično znotraj bukovih združb znotraj jelovih in gorskih bukovij na vlažnih pobočjih ter tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. Pretežno na karbonatni podlagi. Drevesna plast : gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), veliki jesen (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), jelka (<i>Abies alba</i>) posamično.	SI3000181 Kum	499,36	40,70	Neugodno

Prikaz funkcij gozdov

Preglednica 16/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Radeče (vir: ZRSVN)

Vrsta	Območje pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC /SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
navadna obročnica (<i>Adenophora lilifolia</i>)	Gozdovi prisojnih pobočij na desnem bregu reke Save.	Navadna obročnica je 30-100 cm visoka zelnata trajnica. Listi so jajčasti, razvrščeni spiralasto. Cvetovi so zvonasti in svetlo vijolične barve. Vrat pestiča je mnogo daljši od venca in štrli daleč ven, po čemer jo razlikujemo od zvončic, pri dnu ga obdaja cevasto podaljšan obroček. Je značilnica zveze Molinion, pojavlja pa se tudi v združbah zveze Alno-Ulmion in reda Quercetalia pubescentis. Raste v senčnih gozdovih in na grmovnatih pobočjih, na bazičnih ilovnatih in glinenih tleh, bogatih s hranili, ki so lahko spremenljivo vlažna.	565,77	232,72	Ugodno
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	Listopadni gozdovi območja Natura 2000 Kum v GGE Radeče.	Velik in močan netopir. Živi v odprtih in svetlih listopadnih gozdovih do 1200 m visoko; poleti in pozimi si najde zatočišče v jamah in stavbah; za prezimovanje potrebuje visoko zračno vlago. Lovi predvsem velike žuželke na košenih travnikih, v sadovnjakih in gozdovih brez podrasti. Plen pobira v nizkem letu s tal in listov (krešiči, gosenci, metuljev, bramorji, kobilice, murni). Ogroža ga predvsem izguba življenjskega prostora ter preprečevanje dostopa v zatočišča.	3.123,87	1.170,23	Ugodno
mali podkovernjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Listopadni gozdovi območja Natura 2000 Kum v GGE Radeče.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladolenice. Podnevi se zatekajo na podstrešja stavb, redkeje jame. V jamah je vrsta izpostavljena vandalizmu ali motnjam s strani obiskovalcev.	2.661,20	727,61	Ugodno
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Listopadni gozdovi območja Natura 2000 Kum v GGE Radeče.	Živi v gozdnatih območjih. Prezimi večinoma v jamah z nizkimi temperaturami (do 5°C in vi soko zračno vlago). Poleti se čez dan zateče v drevesne dupline, stavbe ali jame, ki jih dnevno menja. Lovi v počasnem, okretnem letu nizko nad vodo, nad drevesnimi krošnjami (raje ima listopaden gozd) in ob gozdnem robu. Hrani se z žuželkami, med katerimi prevladujejo majhni nočni metulji, hrošči in mrežekrilci. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline).	5.304,74	1.238,49	Ugodno
kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	Obrežni pas reke Save v soteski.	Srednje velik raznokrili kačji pastir. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ličinke živijo zakopane v mivkasto ali peščeno dno mirnejših predelov nižinskih rek. Razvoj ličink traja 2-3 leta, v vodi se večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezajo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebkke. Odrasli so močni in hitri letalci in se lahko precej oddaljijo od matične struge. Ogrožajo ga regulacije vodotokov, ki vplivajo na hitrost pretoka vode in na strukturo dna, ter njihovo onesnaževanje.	27,02	19,84	Ugodno
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	Bukovi gozdovi na območju GGE Radeče	Živijo v pasu bukve med 600 in 1200 m nadmorske višine. Hrošči so dnevnoaktivne živali in se pojavljajo na posekanem ali sveže poškodovanem lesu različnih listavcev, med katerimi prevladuje bukev (cepanice, hlodi, poškodovana debela in veje, štori...), kamor samice odlagajo jajčeca. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih. Domneva se, da poteka razvoj v deblih dreves, ki so izpostavljena soncu. Razvoj vrste v Sloveniji traja tri do štiri leta. Veliko nevarnost za vrsto predstavlja zadrževanje hlodov in cepljenic znotraj življenjskih območij v mesecu juliju in avgustu, v katere samice tudi zalegajo. Ta zarod je zaradi nadaljnje predelave lesa, že v naprej obsojen na propad, kar je trenutno eden glavnih razlogov za upad številčnosti vrste pri nas.	2923,76	640,32	Ugodno
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	Bukovi gozdovi na območju GGE Radeče.	Prehranjujejo se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrlati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa posamezen osebek prehodi velike razdalje. Poleg naravnih ovir, kot so reke, z gradnjami cest in avtocest postavljamo se več mej med populacijami vrste. Vrsta je v Sloveniji splošno razširjena in trenutno ne velja za ogroženo, vendar pa zaradi povpraševanja po bukovem kozličku na evropskih zbirateljskih borzah obstaja nevarnost izlavljanja hroščev v komercialne namene.	4.460,32	1.068,41	Ugodno
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	Širše območje gozdnih potokov območja Natura 2000 Kum v GGE Radeče.	Hrošč je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhljem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo brežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje	1.322,88	386,34	Ugodno

Prikaz funkcij gozdov

Vrsta	Območje pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC /SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
		dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala)...			
navadni koščak (<i>Austropotamobium torrentium</i>)	Ohranjeni gozdni potoki območja Natura 2000 Kum v GGE Radeče.	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil некоč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	126,24	37,71	Ugodno
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	Skalne pečine in gozdovi znotraj območja Natura 2000 Posavsko hribovje	V Sloveniji so redki gnezdlci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci, in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja.	3.507,63	906,10	Ugodno
sokol selec (<i>Falco peregrinos</i>)	Skalne pečine in gozdovi znotraj območja Natura 2000 Posavsko hribovje	Je ekološki generalist in poseljuje velik spekter različnih življenjskih okolij. Sokol selec lovi razne vrste ptic do velikosti vrane izključno v letu. Gnezdi v nedostopnih prepadnih stenah. Le-te morajo biti skoraj vselej previsne in dobro razgledne. V času gnezdenja potrebuje mir. Kot gnezdilno območje opredeljene skalne stene in pomoli; območje prehranjevanja -odprte površine travnišč.	3.507,63	906,10	Ugodno
velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	Skalne pečine in gozdovi znotraj območja Natura 2000 Posavsko hribovje	Velika uharica gnezdi v razčlenjenih skalnih stenah s policami in luknjami, ki jih obdajajo ekstenzivno obdelovane odprte površine, na katerih lovi. Prehranjuje se pretežno s sesalci in pticami. Je stalnica. V Sloveniji velja za redko gnezdilko (60-80 parov) in je pogostejša predvsem v toplejših predelih. Ogrožena je zaradi motenj v času gnezdenja (plezalci, jadralni padalci, pohodniki), trkov z električni vodi ter intenzifikacije kmetijstva.	3.516,39	907,14	Ugodno
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	Skalne pečine in gozdovi znotraj območja Natura 2000 Posavsko hribovje	V Sloveniji so redki gnezdlci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci, in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja.	3.507,63	906,10	Ugodno

2.2 Socialne funkcije

Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 90,69 ha gozdov.

Prevladuje zaščitna funkcija ki jo opravljajo gozdovi nad železniško progo ter nad glavno cesto proti Celju. Sledi ji poučna funkcija, ki jo opravlja gozd na Magolniku ter raziskovalna funkcija, ki je poudarjena v gozdnem rezervatu.

Socialne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 569,76 ha gozdov.

Največ je gozdov s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot. To so vsi gozdovi na območjih naravnih vrednot (pobočja Kopitnika in Velikega Kozjega, pasovi ob vodotokih, jame, skale). Socialne funkcije na 2. stopnji opravljajo tudi gozdovi v okolici objektov in območij kulturne dediščine (kulturne krajina Svibno, kulturna krajina Čimerno, cerkve), v neposredni bližini naselja ter ob planinskih poti.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so v preglednicah prikazane naravne vrednote in zavarovana območja z usmeritvami za gospodarjenje z gozdovi.

2.3 Proizvodne funkcije

Na 1. stopnji poudarjenosti ima lesnoproizvodno funkcijo 3.557,28 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih je dolgoročno možno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Zavzemajo večinski del enote.

Na 2. stopnji poudarjenosti ima lesnoproizvodno funkcijo 141,07 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih so hkrati poudarjene ekološke ali socialne funkcije (varovalna in funkcija varovanja naravnih vrednot).

Lesno proizvodno funkcijo 3. stopnje (833,47 ha) imajo predvsem razglašeni varovalni gozdovi ter gozdovi z poudarjeno zaščitno funkcijo.

Lesnoproizvodne funkcije so prisotne v vseh gozdovih enote razen v gozdnem rezervatu.

Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena tudi na Natura 2000 območjih zato je pri gospodarjenju potrebno upoštevati usmeritve za območja Nature 2000 (poglavje 6.2.2).

Vsi objekti v gozdu so vključeni v funkcijske enote.

Prav tako so v funkcijske enote vključeni tudi objekti, ki se nahajajo v gozdnem prostoru in so kot enote zavedeni v Registru nepremične kulturne dediščine.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 7).

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Večina gozdov v enoti je večnamenski (82%). Na 18% gozdov enote so varovalni gozdovi in gozdni rezervat "Škratova dolina" razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in nasl.).

Preglednica 17/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.981,45	722,70	12,11	3.716,26
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	1,00	0,00	1,00
Varovalni gozdovi	640,59	175,92	0,05	816,56
Skupaj	3.622,04	899,62	12,16	4.533,82

Več kot 21% zasebnih gozdov je varovalnih, kar je posebnost v gozdnogospodarskem območju. Gozdni rezervat je v državni lasti.

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4).

Preglednica 18/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovja na silikatih	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	1.243,54	90,4
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	117,57	8,5
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	6,41	0,5
	Ostalo	7,73	0,6
Skupaj RGR		1.375,25	100,0
Zasmrečena bukovja na silikatih	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	769,74	96,6
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	19,75	2,5
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	7,7	1,0
Skupaj RGR		797,19	100,0
Bukovja na rendzinah	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	542,09	35,1
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	444,23	28,8
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	402,79	26,1
	Ostalo	154,71	9,9
Skupaj RGR		1.543,82	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		3.716,26	100,0
Gozdovi s posebnim namenom	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	1,00	100,0
Skupaj RGR		1,00	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		1,00	100,0
Varovalni gozdovi	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	459,41	56,3
	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	151,26	18,5
	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	100,27	12,3
	Ostalo	105,62	12,9
Skupaj RGR		816,56	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		816,56	100,0
Skupaj vsi gozdovi		4.533,82	100,0

Opomba: V RGR-jih z več združb so prikazane samo tri gozdne združbe z največjim deležem.

Skupno so gozdovi glede na rastiščne razmere, drevesno sestavo ter usmeritve območnega načrta razdeljeni v pet rastiščnogojitvenih razredov.

3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga enote je 295,1 m³/ha. Pretežni del lesne zaloge predstavljajo listavci (83%).

Skupno je največji delež zaloge v drevesih od 30 do 50 cm premera (47%). V tanjših drevesih (10-30 cm premera) je 35% povprečne zaloge. V najdebelejših drevesih (nad 50 cm premera) je 18% zaloge. Z porastom debeline dreves se povečuje delež iglavcev (smreke) v povprečni lesni zalogi.

Preglednica 19/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,3	10,8	18,1	33,3	31,5	35,0	11,8
Jelka	7,0	9,7	18,4	37,2	27,7	0,1	0,0
Bor	14,7	21,9	24,0	21,5	17,9	13,2	4,5
Macesen	9,6	15,1	20,7	29,1	25,5	0,6	0,2
Ostali igl.	9,7	14,4	20,5	34,8	20,6	0,2	0,1
Bukev	14,1	23,8	24,9	21,3	15,9	155,4	52,8
Hrast	11,9	21,3	25,6	24,0	17,2	29,7	10,0
Pl. lst.	13,6	23,4	24,8	22,2	16,0	14,8	5,0
Dr. tr. lst.	14,1	23,7	25,1	21,9	15,2	43,5	14,7
Meh. lst.	15,5	27,1	24,0	20,6	12,8	2,6	0,9
Iglavci	8,6	13,9	19,7	30,1	27,7	49,0	16,6
Listavci	13,8	23,5	25,0	21,8	15,9	246,1	83,4
Skupaj	13,0	21,9	24,0	23,2	17,9	295,1	100,0

V lesni zalogi je vodilna drevesna vrsta z 53% bukev. V zalogi listavcev prevladujejo še graden z 10%, kostanj z 6% in gorski javor z 4%. Z znatnejšim deležem v zalogi listavcev sta še črni in navadni gaber.

V zalogi med iglavcev prevladujeta smreka z 12% in rdeči bor z 4%. Z manjšimi deleži se pojavljajo še macesen, jelka in črni bor.

Deleži vseh posameznih drevesnih vrst so prikazani v tabeli v prilogi načrta.

Preglednica 20/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	222.089	145.234	76.303	552
	m ³ /ha	49,0	40,1	84,8	45,4
Listavci	m ³	1.115.943	918.031	194.982	2.930
	m ³ /ha	246,1	253,5	216,8	240,9
Skupaj	m³	1.338.032	1.063.265	271.285	3.482
	m³/ha	295,1	293,6	301,6	286,3

Povprečna lesna zaloga v državnih gozdovih je za 8 m³/ha večja kot v zasebnih. V državnih gozdovih je v povprečni lesni zalogi znatno večji delež iglavcev.

Preglednica 21/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	00041 Bukovja na silikatih	1.375,25	329,7	112	9,1
2	00042 Zasmrečena bukovja na silikatih	797,19	318,9	125	10,0
OKULARNA OCENA					
	00061 Bukovja na rendzinah	1.543,82	305,3		
	00130 Gozdovi s posebnim namenom	1,00	376,0		
	00140 Varovalni gozdovi	816,56	194,4		

Meritve lesne zaloge so potekale na stalnih vzorčnih ploskvah z mrežo 500 m X 250 m v RGR 00041. V RGR 00042 je bila mreža vzorčnih ploskev 250 m X 250 m. Z vzorčno izmero je bilo zajetih 48% gozdnih površin. Izmerjeno je bilo 4.564 dreves.

Lesno zalogo v sestojih s stalnimi vzorčnimi ploskvami smo ocenjevali okularno in jo korigirali z rezultati meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Rastiščnogojitvene razrede smo uvrstili v 2 stratuma. V stratum 1 smo združili ohranjene bukove gozdove na silikatih v stratum 2 pa z iglavci spremenjene gozdove na kisli podlagi.

Vzorčna izmera lesnih zalog se ni izvajala v gozdovih RGR 00061, RGR 00130 in 00140 zaradi težke dostopnosti. Lesna zaloga se je ocenjevala samo okularno.

Tarife so povzete po prejšnjem načrtu in po potrebi prilagojene novemu stanju. Pri tem je bila upoštevana evidenca poseka, meritve in presoje pri izdelavi opisov za odsek.

Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 8,02 m³/ha. Izračunan je iz izravnanih prirastnih nizov, ugotovljenih na osnovi razlik v volumnih istih dreves na ponovljenih stalnih vzorčnih ploskvah. V sestojih, kjer se vzorčna izmera ni izvajala, smo prirastne nize povzeli po podobnih rastiščih iz merjenih sestojev.

Preglednica 22/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,22	0,22	0,23	0,28	0,18	1,13	14,1
Listavci	2,17	1,94	1,39	0,93	0,46	6,89	85,9
Skupaj:	2,39	2,16	1,62	1,21	0,64	8,02	100,0

Povprečni prirastek iglavcev je 2,3% na lesno zalogo letno, listavcev pa 2,8%. Pri iglavcih največ priraščajo drevesa III. in IV. debelinskega razreda. Pri listavcih je priraščanje najizdatnejše v I. in II. debelinskem razredu (drogovnjaki).

Prirastni nizi po rastiščnogojitvenih razredih so prikazani v prilogi načrta.

Preglednica 23/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	5.126	3.564	1.545	16
	m ³ /ha	1,13	0,98	1,72	1,35
Listavci	m ³	31.254	25.968	5.198	88
	m ³ /ha	6,89	7,17	5,78	7,21
Skupaj	m³	36.380	29.532	6.744	104
	m ³ /ha	8,02	8,15	7,50	8,56

V državnih gozdovih je povprečni letni prirastek za 0,65 m³/ha nižji kot v zasebnih.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Razvojne faze so bile izločene na osnovi kriterijev Pravilnika. Podatke smo pridobili s terenskimi popisi. S pomočjo digitalnih ortofoto načrtov (DOF), temeljnih topografskih načrtov (TTN) in digitalnih katastrskih načrtov (DKN) smo na terenu izločili sestoje in jim pripisali ustrezne numerične podatke. S pomočjo postopka digitalizacije smo jih zapisali v digitalni obliki. Sestoje smo izločili na podlagi razlik v razvojni fazi, sklepu, negovanosti, vrsti sečnje, lesni zalogi, drevesni sestavi in smernici. Pripisali smo jim ustrezno lastniško kategorijo, možen posek in gojitvena dela.

Preglednica 24/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	144,86	3,2							
Drogovnjak	608,76	13,4	0,22	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	208,7
Debeljak	1.588,54	35,0	153,75	9,7	7,3	59,7	32,2	0,8	399,1
Sestoj v obnovi	972,83	21,5	594,46	61,1	7,6	76,2	16,1	0,1	264,5
Raznomerno (sk-gnz)	959,56	21,2	236,39	24,6	0,0	59,7	40,3	0,0	296,8
Panjevec	126,86	2,8							184,8
Grmičav gozd	131,80	2,9							70,7
Pionirski gozd z grmišči	0,61	>0,0							257,4
Skupaj	4.533,82	100,0	984,82	21,7					295,1

Največji delež enote pokrivajo debeljaki in sestoji v obnovi. Sledijo jim sestoji v katerih je zgradba raznomerna (21%). Na malih površinah se izmenjujejo drevesa različnih starosti in dimenzij, pomlajevanje pa poteka na malih površinah. Podmladek se pojavlja z znatnim deležem pokritosti (25%). To so predvsem sestoji v katerih se gospodari na zelo malih površinah, ali je sečnja usmerjena samo na debelejša dreveja.

Drogovnjakov je na samo 13% površine enote, mladovij pa na 3%. Panjevci so sukcesijska faza zaraščajočih površin, grmičavi gozdovi pa so vezani za varovalne gozdove skrajnih rastiščnih razmer.

Podmladek pokriva 22% površine enote. Največ ga je v sestojih v obnovi in v raznomernih sestojih. Večinoma je dobrih zasnov.

Preglednica 25/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	125,10	1,95	4,12	0,00	0,00	544,99	19,69	91,62	182,17	15,18	984,82
%	12,7	0,2	0,4	0,0	0,0	55,3	2,0	9,3	18,5	1,5	100,0

V podmladku je največ bukke, sledijo drugi trdi listavci, smreka in plemeniti listavci.

Preglednica 26/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	144,86	4,8	73,6	21,6	0,0	33,8	9,5	56,7	0,0	18,3	58,1	21,8	1,8
Drogovnjak	608,76	1,9	25,2	53,1	19,8	7,7	17,6	74,7	0,0	15,5	34,4	36,4	13,7
Debeljak	1.588,54					22,5	44,3	33,2	0,0	9,6	42,3	37,8	10,3
Sestoj v obnovi	972,83					21,8	69,1	9,1	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	959,56					3,7	68,6	27,7	0,0				
Panjevec	126,86												
Grmičav gozd	131,80												
Pionirski gozd z grm.	0,61	0,0	100,0	0,0	0,0								
Skupaj	4.533,82												

Po podatkih s terenskih opisov prevladuje pri mladovjih dobra zasnova. Polovica drogovnjakov ima pomanjkljivo zasnovo. Večina drogovnjakov in mladovij je nenegovana. Polovica drogovnjakov in debeljakov ima rahel ali vrzelast sklep.

Debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani.

3.5 Tipi sestojev

Sestoje smo izločali na terenu glede na razvojno fazo, negovanost, sklep, vrsto poseka, lesno zalogo, drevesno sestavo, ukrepe in usmeritve. Sestoje smo zaključevali na meji odseka oz. oddelka. Izločili smo 824 sestojev povprečne velikosti 5,50 ha.

Preglednica 27/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	1,95	0,0
Gozdovi bukve in hrasta	100,47	2,2
Bukovi gozdovi	1.198,21	26,4
Drugi pretežno listnati gozdovi	1.983,67	43,8
Gozdovi bukve in smreke	166,19	3,7
Smrekovi gozdovi	55,19	1,2
Borovi gozdovi	41,04	0,9
Drugi pretežno iglasti gozdovi	20,78	0,5
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	966,32	21,3
Skupaj	4.533,82	100,0

Gozdovi v enoti so razdeljeni v 9 tipov. Prevladujejo sestoji mešane drevesne sestave. Največje površine obsegajo mešani pretežno listnati gozdovi (delež listavcev višji od 75%), sledijo dominantno bukovi gozdovi (delež bukve je večji od 75%) in drugi gozdovi iglavcev in listavcev.

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost drevesnih vrst je ocenjena za vsak odsek posebej, oziroma je eden od pomembnejših kriterijev za izločanje odsekov. V enoti je večina gozdov ohranjena. Za 17,6% gozdov je značilno, da je smreke v lesni zalogi več kot 30%.

Preglednica 28/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.919,07	78,5	724,43	19,5	72,76	2,0	0,00	0,0	3.716,26	82,0
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	1,00	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,00	0,0
Varovalni gozdovi	816,56	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	816,56	18,0
Skupaj vsi gozdovi	3.736,63	82,4	724,43	16,0	72,76	1,6	0,00	0,0	4.533,82	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah za drevesa, debelejša od 30 cm. Skupno je ocenjeno 1.658 dreves. Največ bukve, smreke, hrasta in dr.trdih listavcev.

V enoti primanjkuje dreves odlične kakovosti. Tako pri iglavcih kot pri listavcih prevladuje drevje dobre kakovosti (les v prvem segmentu Ž_{II}, v drugem pa Ž_{III} ali P).

Pri smreki je več kot polovica dreves dobre kakovosti. Pri bukvi je 1/3 dreves prav dobre kakovosti (v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti Ž_{II}), 1/2 dreves pa dobre. Podobno kot bukva so ocenjeni hrasti in plemeniti listavci.

Slabša kakovost je bolj izrazita pri drugih trdih listavcih.

Preglednica 29/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	341	0,0	40,2	55,7	4,1	0,0
Jelka	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	75	1,3	44,0	41,3	10,7	2,7
Macesen	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	11	0,0	9,1	81,8	9,1	0,0
Bukev	643	1,4	34,4	44,9	12,8	6,5
Hrast	195	1,0	29,2	50,8	15,9	3,1
Pl. lst.	125	0,8	30,4	51,2	12,8	4,8
Dr. tr. lst.	217	0,0	2,3	33,2	36,4	28,1
Meh. lst.	47	0,0	14,9	55,3	25,5	4,3
Skupaj iglavci	431	0,2	39,7	54,3	5,3	0,5
Skupaj listavci	1.227	1,0	26,7	44,9	17,9	9,5
Skupaj	1.658	0,8	30,1	47,2	14,7	7,2

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodbe smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Delež dreves z večjo poškodbo znaša 8%. Prevladujejo poškodbe na vejah. Poškodba na deblu in koreničniku je ugotovljena na 2% dreves. Osutost krošenj pa na ploskvah ni ugotovljena.

Poškodbe na vejah so najpogosteje posledica naravnih ujm (snegolom, žledolom) in deloma sečenj. Poškodbe na deblu in koreničniku so predvsem posledica sečnje in spravila. Najpogosteje se pojavljajo ob vlakah in začasnih skladiščih.

Preglednica 30/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,2
Veje	5,6
Osutost	0,0
Skupaj	7,8

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Popis se je po isti metodi ponovil v letih 2014 in 2017. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po "ekoloških enotah" oz. popisnih enotah (PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

Večji del GGE Radeče leži v PE Litija, katero sestavljajo še GGE Dole (iz Brežiškega GGO) ter GGE iz Ljubljanskega GGO.

V letu 2017 smo v vseh PE izvedli tretji popis. V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih najmanj 51 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja poškodovanosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede trendov gibanja njene številčnosti in gostot.

Pri tolmačenju rezultatov popisa poškodovanosti mladja se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež poškodovanosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež poškodovanosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in poškodovanostjo mladja najbolj odraža pri bukvi. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje. Poškodovanost bukve je v prvih dveh popisih znašala 13,2 in 14,4%, v zadnjem popisu pa je upadla na 7,6%.

Poleg deležev poškodovanosti posameznih drevesnih vrst je zelo pomembna tudi drevesna sestava v višinskem razredu R4 100-150 cm, to je v razredu, ki predstavlja osnovo za vrstno pestrost bodočih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst (jelka, plemeniti listavci) v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa ta drevesna vrsta ni ali pa je slabo zastopana.

Analiza preraščanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže zelo visok delež bukve, prisotne so še smreka, jelka, drugi trdi listavci, plemeniti listavci in mehki listavci. Iz podatkov je razvidno predvsem slabše preraščanje hrasta.

Skupna objedenost mladja v popisu leta 2017 je znašala 17,8%. Najvišji deleži objedenosti so pri mehkih listavcih, plemenitih listavcih in drugih trdih listavcih.

V primerjavi skupne objedenosti ugotovljene s tremi popisi (2010, 2014, 2017) nismo ugotovili značilnih razlik med deleži poškodovanosti gozdnega mladja. Se je pa med tremi popisi značilno spremenil delež poškodovanosti bukve, v letu 2017 se je značilno zmanjšal, glede na leto 2010 in 2014 (rezultati statističnih testov: neparametrična metoda variance-Friedmanova ANOVA in Kendallova konkordanca).

Preglednica 31/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost(%)
1. do 15 cm	41.129	-
2. 16-30 cm	36.236	29,2
3. 31-60 cm	21.598	27,8
4. 61-100 cm	10.646	21,3
5. 101-150 cm	6.027	9,9
Skupaj 1-5	115.635	
Skupaj 2-5	74.506	26,1

Opomba: upoštevati je potrebno, da je število vzorčnih ploskev znotraj gozdnogospodarske enote praviloma majhno (le nekaj ploskev) – zato pri komentarju upoštevamo podatke, iz vrednotene na ravni širše ekološke enote ter to v besedilu še posebej poudarimo. Širšo ekološko enoto je potrebno na kratko opisati ter navesti glavne značilnosti.

Preglednica 32/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)					Objedenost %
	do 15 cm	15 - 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	2	5	10	18	16	0,9
Jelka	7		1	2	8	10,4
Bukev	26	43	51	57	59	7,6
Hrasti	2	2	1			37,0
Plem. list	54	39	19	10	5	59,8
Dr. trdi list.	11	11	16	12	11	43,4
Mehki list.		1	1	2	1	68,3
Iglavci	8	5	11	20	24	2,1
Listavci	92	95	89	80	76	28,9
Skupaj	100	100	100	100	100	26,1

3.10 Odmrlo drevje

Odmrlo drevje smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Prisotnost odmrlega drevja je ugotovljena na 70% ploskev.

Povprečni izračunan volumen odmrle lesne mase za enoto znaša 22,41 m³/ha, kar je 7,6% od povprečne lesne zaloge. Skupaj z volumnom panjevine (0,33 m³/ha) znaša skupna količina odmrle lesne mase 22,74 m³/ha.

Večina odmrlega drevja je v prvem razširjenem debelinskem razredu. Gre za tanjša drevesa, odmrta večinoma kot posledica naravne selekcije.

Preglednica 33/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb.razred	ŠteviloSVP		Stoječedrevje			Ležečedrevje			Skupaj			m ³ /ha
	odm.	vseh	igl.	lst.	sku.	igl.	lst.	sku.	igl.	lst.	sku.	
A: 10 – 29 cm			2,03	10,38	12,41	3,12	24,3	27,42	5,15	34,68	39,83	14,59
B: 30 – 49 cm			0,34	1,43	1,77	0,17	1,94	2,11	0,51	3,38	3,88	6,60
C: 50 in več cm			0,17	0,08	0,25	0,00	0,08	0,08	0,17	0,17	0,34	1,23
Skupaj	166	237	2,53	11,90	14,43	3,29	26,33	29,62	5,82	38,23	44,05	22,41

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Na gozdove enote je v daljši preteklosti značilno vplival prihod Mavricija Scheyerja ob koncu 19.st. v Radeče.

"Bukove gozdove Jatne so sicer zelo sekali in izkoriščali že osemdeset let in več pred Löwenfeldovem prihodom. Na posestvu svibenskega gospostva je stala steklarna, glavne pogoje za njeno ustanovitev pa so gotovo dali obsežni gozdovi Jatne. Tudi kremenjak je bil v bližini. V steklarni so uporabljali predvsem domačo pepeliko. Izdelovali so lepo steklo, ki je bilo zelo uporabno v kemične namene. Njeno obratovanje je trajalo najbrž do sredine 90. let 18. stoletja (Zelič, 2014). Od leta 1871 je bil Scheyer nadupravitelj Löwenfeldovega gozdarskega veleposestva v Radečah, kjer je poskrbel tudi za pogozditev okrog 400 ha goličav v gozdarskem predelu Jatna (Samec, 2014). Zasajali so predvsem s smreko češkega izvora (Prah, 2014a). Scheyer je svoje znanje in bogate izkušnje, ki si jih je pridobil v službah pri knezu Windiscgrätzu in upravi državnih gozdov v Idriji, v največji mogoči meri uporabil v Radečah. Na Scheyerjevo pobudo je Moric Löwenfeld 1869 za razrez bukovine iz svojih gozdov postavil parno žago in leseno gozdno železnico za prevoz iz oddaljenih gozdov v dolini potoka Glažutnice do parne žage v oddaljenosti 4,1 km. Scheyer je tehnologijo gradnje gozdne železnice prenesel iz Idrije in jo še izpopolnil. Gozdna železnica na Jagnjenici pri Radečah je bila zgrajena kot druga gozdna železnica na Slovenskem (Zelič, 2014) - Povzeto iz Gozdarskega vestnika št. 2/2015; s. 105-113.

Najdaljšo tradicijo urejanja gozdov na območju današnje GGE Radeče imajo gozdovi na Jatni, za katere je bil izdelan "Gozdnogospodarski načrt Jatna 1958 - 1967". Prvi skupni gozdnogospodarski načrt za "družbene" in zasebne gozdove je bil "Gozdnogospodarski načrt Radeče – Jatna 1969 - 1978".

Potek gospodarjenja z gozdovi in spremembe v površinah gozdov so opisani v načrtih, ki so potem nastajali:

- Gozdnogospodarski načrt GE Radeče - Jatna 1979 – 1988,
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 1989 – 1998,
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 1999 – 2008,
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Radeče 2009 – 2018.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

V preteklem desetletju je prenehala koncesija za gospodarjenje z državnimi gozdovi za zasebno podjetje "Gozdno gospodarstvo Brežice" d.o.o..

Leta 2016 je z Zakonom o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) ustanovljeno podjetje v lasti Republike Slovenije "Slovenski državni gozdovi" d.o.o. (SiDG) z nalogo razpolaganja z državnimi gozdovi, upravljanja državnih gozdov in pridobivanja gozdov. S to spremembo gozdna dela v državnih gozdovih izvajajo usposobljeni zunanji izvajalci, ki jih SiDG izbere po postopkih javnega naročanja. V okviru svojih služb SiDG izvaja prodajo lesa in gozdnih lesnih sortimentov.

Gospodarjenje z državnimi gozdovi je bilo prilagojeno potrebnim sanacijskim sečnjam in izvedbi gojitvenih del. Poudarek je bil na poseku oslabeledih in poškodovanih iglavcev. Zaradi težje dostopnosti (k.o. Širje, k.o. Obrežje) mestoma načrtovana sečnja listavcev ni bila realizirana.

Po evidencah je realizirani posek dosegel 86% načrtovanega. Na gospodarjenje so zelo vplivale naravne ujme zato je tudi znaten delež sanitarnega poseka. Poglavitni vzroki so bili: snegolom

iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter ciklični napadi podlubnikov in bolezni. V povezavi s sanacijo prizadetih površin je delež umetne obnove znatno presegel načrtovano.

V zasebnih gozdovih so na gospodarjenje z gozdovi poleg ujm vplivale še razmere na trgu lesa ter zainteresiranost lastnikov. Po evidencah je realizirani posek dosegel 45% načrtovanega. Večina načrtovanih ukrepov ni bila v celoti izvedena. Razlika med načrtovanim in realiziranim obsegom načrtovanih gozdnogojitvenih del je še vedno velika.

V preteklem desetletju je bilo zgrajenih precejšnje število vlak. Največ jih je bilo narejenih med leti 2009 in 2012 v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013 (PRP) Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

4.2.1 Posek

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo po gozdnogospodarskih evidencah posekano 141.330 m³ lesa. Od posekane lesne mase je bilo 42% iglavcev. Glede na načrtovani posek v preteklem ureditvenem obdobju je realizacija sečnje dosegla 56%.

Preglednica 34/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Načrtovani posek	Realizacija poseka po gozdnogospodarskih evidencah	
	m3	m3	%
Iglavci	62.492	59.961	95,9
Listavci	190.903	81.369	42,6
Skupaj	253.395	141.330	55,8

Posek je bil ugotavljan tudi na stalnih vzorčnih ploskvah. Intervalna ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (N=237) znaša ob 5% tveganju 6,55 m³/ha/leto ± 2,43 m³/ha/leto.

Posek iz evidenc za gozdove zajete v kontrolno inventuro (RGR 00041 in RGR 00042) znaša 4,94 m³/ha/leto ali 75,4% ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah in je znotraj intervala zaupanja poseka, ugotovljenega na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 35: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

	Število ploskev	Posek na ploskvah (m3/ha/leto)	Odklon zaupanja E+- (5%) (m3/ha/leto)	Posek evidence (m3/ha/leto)	Delež evid. poseka (%)
Skupaj	237	6,55	2,43	4,94	75,4

Preglednica 36/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih (podatki iz evidenc)

Ureditveno obdobje od 2009 do 2018 leta

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	13.463	6.773	50,1	2,7
	Listavci	61.199	26.795	43,7	10,6
	Skupaj	74.662	33.568	44,9	13,2
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	Iglavci	38.572	48.023	124,6	19,0
	Listavci	32.905	20.904	63,7	8,3
	Skupaj	71.477	68.927	96,5	27,2
00061-Bukovja na rendzinah	Iglavci	7.544	4.131	54,9	1,6
	Listavci	79.741	27.640	34,7	10,9
	Skupaj	87.285	31.771	36,4	12,5
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	2.350	912	38,8	0,4
	Listavci	9.008	3.853	42,8	1,5
	Skupaj	11.358	4.765	42,0	1,9
00130-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci				
	Listavci				
	Skupaj				
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	563	122	18,6	0,0
	Listavci	8.050	2.177	26,4	0,8
	Skupaj	8.613	2.299	25,9	0,9
Vse skupaj	Iglavci	62.492	59.961	95,9	23,7
	Listavci	190.903	81.369	42,6	32,1
	Skupaj	253.395	141.330	55,8	55,8

Ureditveno obdobje od 1999 do 2008 leta

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	6.621	5.416	81,8	3,4
	Listavci	39.459	24.899	63,1	15,7
	Skupaj	46.080	30.315	65,8	19,2
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	Iglavci	33.972	25.628	75,4	16,2
	Listavci	22.892	10.060	43,9	6,4
	Skupaj	56.864	35.688	62,8	22,6
00051-Gozdovi toploljubnih listavcev	Iglavci	31	1	2,7	0,0
	Listavci	471	17	3,6	0,0
	Skupaj	502	18	3,6	0,0
00061-Bukovja na rendzinah	Iglavci	3.073	2.865	93,2	1,8
	Listavci	40.020	19.891	49,7	12,6
	Skupaj	43.093	22.757	52,8	14,4
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	1.721	704	40,9	0,4
	Listavci	5.012	3.107	62,0	2,0
	Skupaj	6.733	3.811	56,6	2,4
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	646	701	108,4	0,4
	Listavci	4.280	1.335	31,2	0,8
	Skupaj	4.926	2.036	41,3	1,3
Vse skupaj	Iglavci	46.064	35.315	76,7	22,3
	Listavci	112.134	59.310	52,9	37,5
	Skupaj	158.198	94.625	59,8	59,8

Po podatkih iz gozdnogospodarskih evidenc je v obdobju 2009-2018 bilo posekano 46.705 m³ lesa več kot v obdobju 1999-2008. V obdobju 2009-2018 je delež iglavcev v sečni masi za 5% večji kot v obdobju 1999-2008.

Skupna realizacija načrtovane sečnje je v obeh obdobjih podobna (pod 60%). Skupni realizaciji poseka največ prispeva rastiščnogojitveni razred *Zasmrečena bukovja na silikatih*.

Preglednica 37/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	33.037	152.097	185.134	29.445	38.488	67.933	10	318	328	62.492	190.903	253.395
Izveden - m ³	20.411	62.551	82.962	39.550	18.819	58.369	0	0	0	59.961	81.369	142.330
Realizacija - %	61,8	41,1	44,8	134,3	48,9	85,9	0,0	0,0	0,0	95,9	42,6	55,8
Povp. drevo - m ³	1,33	0,99	1,06	2,00	1,22	1,66	0,00	0,00	0,00	1,71	1,03	1,24

Skupna realizacija načrtovanega poseka je v zasebnih gozdovih bila 45% v državnih pa 86%. V državnih gozdovih je presežena načrtovana sečnja iglavcev za 34%. Načrtovana sečnja listavcev pa ni dosegla 50%.

Povprečno posekano drevo v državnem gozdu je za 0,6 m³ "večje" kot v zasebnem.

V občinskih gozdovih sečnja ni bila realizirana.

Preglednica 38/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

	Vrste poseka											Posek skupaj	%	%	
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabele drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek	%				%
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.												
Zasebni gozdovi															
Iglavci	m ³	7.077	4.730	0	0	29	2.113	6.004	95	304	51	20.411	14,5	56,4	
	%	34,7	23,2	0,0	0,0	0,1	10,4	29,4	0,5	1,5	0,2	100,0			
Listavci	m ³	14.785	29.238	194	0	47	7.291	9.119	793	523	523	62.551	7,7	28,2	
	%	23,7	46,7	0,3	0,0	0,1	11,7	14,6	1,3	0,8	0,8	100,0			
Skupaj	m³	21.862	33.968	194	0	76	9.404	15.123	888	827	574	82.962	8,7	32,2	
	%	26,4	41,0	0,2	0,0	0,1	11,3	18,2	1,1	1,0	0,7	100,0			
Državni gozdovi															
Iglavci	m ³	10.440	13.313	0	0	0	260	14.994	488	55	0	39.550	35,5	174,6	
	%	26,4	33,7	0,0	0,0	0,0	0,7	37,9	1,2	0,1	0,0	100,0			
Listavci	m ³	3.125	12.158	0	0	0	772	2.362	248	155	0	18.819	9,6	38,3	
	%	16,6	64,7	0,0	0,0	0,0	4,1	12,5	1,3	0,8	0,0	100,0			
Skupaj	m³	13.565	25.471	0	0	0	1.032	17.356	736	210	0	58.369	19,0	81,2	
	%	23,2	43,6	0,0	0,0	0,0	1,8	29,7	1,3	0,4	0,0	100,0			
Skupaj GGE															
Iglavci	m ³	17.517	18.043	0	0	29	2.373	20.999	583	358	51	59.961	23,8	101,9	
	%	29,2	30,1	0,0	0,0	0,0	4,0	35,0	1,0	0,6	0,1	100,0			
Listavci	m ³	17.909	41.396	194	0	47	8.063	11.480	1.041	678	523	81.369	8,1	30,0	
	%	22,0	51,0	0,2	0,0	0,1	9,9	14,1	1,3	0,8	0,6	100,0			
Skupaj	m³	35.426	59.439	194	0	76	10.436	32.479	1.624	1.036	574	141.330	11,2	42,8	
	%	25,1	42,1	0,1	0,0	0,1	7,4	23,0	1,1	0,7	0,4	100,0			

Po vrsti poseka je bilo največ pomladitvene sečnje (nad 40% od posekanega lesa).

Delež sanitarnega poseka skupaj s posekom oslabelega drevja obsega več kot 30% celotnega poseka. Poglavitni vzroki so bili: snegolom iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter ciklične gradacije podlubnikov.

Preglednica 39/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	40,6	28,8	4,6
Jelka	>0,0	29,0	>0,0
Bor	1,5	4,4	0,2
Macesen	0,2	9,0	>0,0
Ostali igl.	0,1	12,9	>0,0
Bukev	42,5	9,5	4,8
Hrast	4,1	4,8	0,5
Pl. Ist.	2,4	6,0	0,3
Dr. tr. Ist.	7,8	6,1	0,9
Meh. Ist.	0,8	6,6	0,1
Skupaj iglavci	42,4	23,8	4,8
Skupaj listavci	57,6	8,1	6,5
Skupaj	100,0	11,2	11,2

V skupni masi posekanega lesa je bilo 42% iglavcev in 58% listavcev. Posek iglavcev je bil intenzitete 24% na zalogo, listavcev pa 8%.

Med drevesnimi vrstami je bilo največ posekane bukve, smreke, dr. trdih listavcev in hrasta. Glede na lesno zalogo je bila najbolj intenzivno sekana smreka (29% na zalogo vrste).

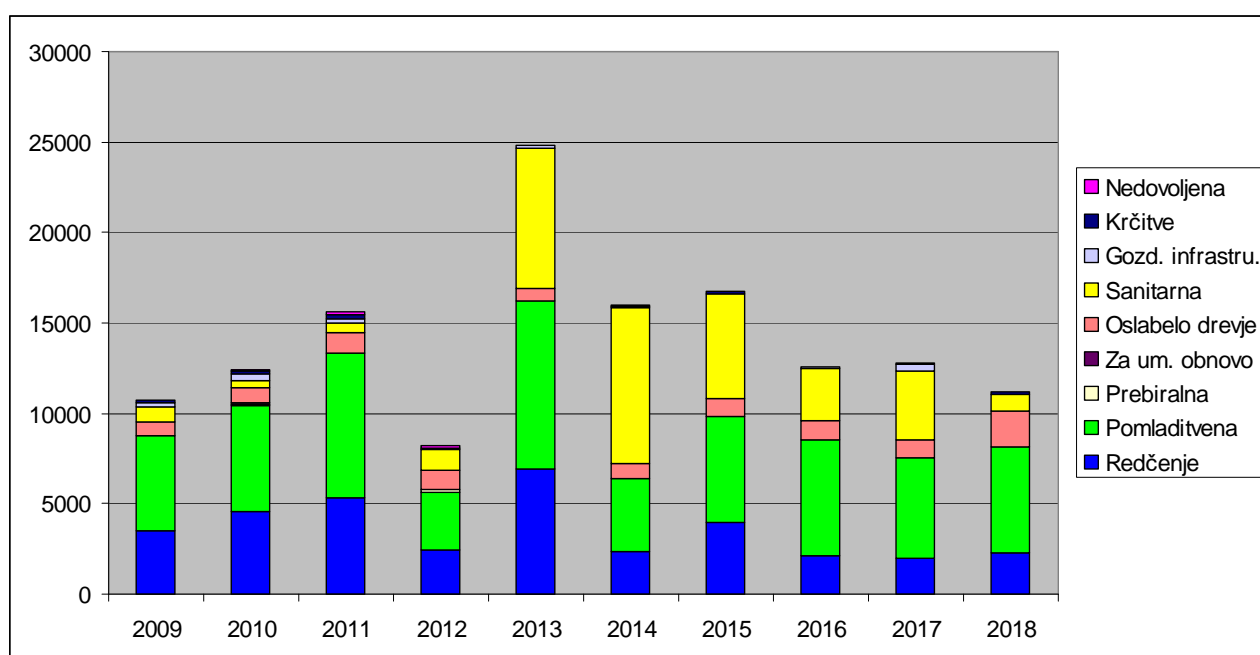
Skupaj je bilo posekano 11% lesne zaloge.

Preglednica 40/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,9	11,3	23,3	24,0	34,7	23,8	13,2
Listavci	1,7	4,5	8,1	10,4	17,3	8,1	17,9
Skupaj	1,9	5,3	10,7	14,0	23,1	11,2	31,1

Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. Intenziteta sečnje v zadnjem (V) debelinskem razredu je bila najmočnejša (23%). V debelinskih razredih 10-29 cm je bila intenziteta sečnje na zalogo nižja od 10%. Posek iglavcev je bil znatno intenzivnejši.

Povprečni letni posek je znašal 3,1 m³/ha.

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Povprečni letni posek je nihal med 10.000 in 15.000 m³/leto. Od leta 2013 se je delež negovalnih sečenj zmanjševal zaradi povečanja deleža sanitarnih sečenj in sečenj oslabelega drevja (snegolom, žledolom, podlubniki).

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

V državnih gozdovih so bila gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, v celoti realizirana. Presežek načrtovanih del je evidentiran pri umetni obnovi s sadnjo, zaščiti (zlasti ograje) in negi nasadov.

V zasebnih gozdovih je nega mladovij in mlajšega drogovnjaka izvršena na 108 ha od predvidenih 380 ha. Presežena so dela na umetni obnovi in negi ter zaščiti nasadov.

V občinskih gozdovih gojitvena dela niso bila opravljena.

Preglednica 41/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	66,55	4,85	7,3	52,62	10,10	19,2	119,17	14,95	12,5
Priprava tal	ha	23,18	17,50	75,5	1,32	3,05	231,1	24,50	20,55	83,9
Sadnja	ha	11,71	16,50	140,9	1,53	1,60	104,6	13,24	18,10	136,7
Obžetev	ha	7,99	62,85	786,6	16,07	0,46	2,9	24,06	63,31	263,1
Nega mladja	ha	125,19	74,50	59,5	34,41	25,05	72,8	159,60	99,55	62,4
Nega gošče	ha	146,66	26,05	17,8	104,50	22,60	21,6	251,63	48,65	19,3
Nega letvenjaka	ha	61,64	4,60	7,5	12,84	0,40	3,1	74,88	5,00	6,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	48,69	3,60	7,4	9,96	5,50	55,2	58,73	9,10	15,5
Zaščita količenje/tulci	kos	4.900	3.730	76,1	800	500	62,5	5.700	4.230	74,2
Zaščita z ograjo	m	300	8.215	2.738,3	0,00	4.675	0,0	300	12.890	4.296,7
Vzdrževanje grmišč	ha	49,25	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	49,25	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	45,00	21,10	46,9	2,00	8,20	410,0	47,00	29,30	62,3
Vzdržev. vodnih površ.	dni	27,5	3,0	10,9	13,75	0,00	0,0	41,25	3,00	7,3
Postavitev valilnic	dni	0,00	5,77	0,0	3,75	1,77	47,2	3,75	7,54	201,1
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	255,37	0,0	0,00	195,57	0,0	0,00	450,94	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,10	0,0	0,00	0,40	0,0	0,00	0,50	0,0
Sadnja plodon. drevja	dni	0,00	8,01	0,0	0,00	9,00	0,0	0,00	17,01	0,0
Varstvo pred požari	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	2,00	0,0	0,00	2,00	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Leta 2011 je bila zgrajena povezovalna gozdna cesta Ajdov grob v dolžini 408 m iz naslova PRP 2013-2017. Ujme in neurja so močno poškodovala gozdne ceste v preteklem ureditvenem obdobju. Nekaterne ceste so še vedno slabo prevozne. Iz sredstev za redno vzdrževanje gozdnih cest in deloma iz naslova koncesnine od 2014 do 2016 se je na večini cest zopet vzpostavila prevoznost. V preteklem desetletju je bilo zgrajenih 8,23 km vlak.

Preglednica 42: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2009-2018

Leto	Zasebni gozd		Državni gozd	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2009	610	2.935		2.200
2010	3.069	600		3.200
2011	911	2.600		
2012	960	1.300		2.300
2013	315	600		
2014		1.100	800	2.100
2015		500		3.200
2016		1.800	1100	2.900
2017	466	3.200		2.200
2018		1.200		
Skupaj	6.331	15.835	1.900	18.100

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru rednega gospodarjenja z gozdovi (izbira drevja za posek, gojitvena in varstvena dela, gradnja gozdnih komunikacij).

V evidenci gojitvenih del so še biomeliorativna dela opravljena z namenom izboljšanja življenskega okolja prostoživečih živali: vzdrževanje travinj (29,3 ha), vodnih površin (3 dni), postavitev valilnic (7,5 dni) in sadnja plodonosnega drevja.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009-2018

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo za področje gozdnogospodarske enote izdano 73 odločb in soglasij, ki so vključevala tudi krčitev gozda. Zaradi posegov v gozd je izkrčeno ~7,0 ha gozdov.

Preglednica 43/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,20	1,00	4,76	1,00	-	-	6,96

Največ krčitev je bilo izvedenih v kmetijske namene zaradi potreb po povečanju pašnih in travniških površin.

Zaradi širitve kamnoloma v Zidanem Mostu je bilo izkrčeno ~1,00 ha gozda. Ta predstavlja tudi največji samostojni poseg v gozd za preteklo obdobje v enoti. Načrtovana je tudi širitev izkoriščevalne površine kamnoloma proti zahodu na površini cca. 5 ha.

Za potreb pri gradnji in rekonstrukciji infrastrukturnih objektov je bilo skupno izkrčeno ~1,00 ha gozda. Glavnina se nanaša na ureditve glavne ceste Radeče - Celje ter urejanja brežin ob železnici.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009-2018

Lesna zaloga

V preteklem načrtu je bila skupna načrtovana sečnja 56 m³/ha ali 20% tedanje lesne zaloge (LZ). Upoštevajoč prirastek (73 m³/ha) in ob realizaciji načrtovane sečnje naj bi v desetletju prišlo do povečanja povprečne lesne zaloge za ~17 m³/ha. V razmerju drevesne sestave pa naj bi zaradi močnejše intenzitete poseka (25% LZ iglavcev) prišlo do zmanjšanja deleža iglavcev za 1,6 odstotnih točk.

Po sedanjih inventurnih podatkih je povprečna lesna zaloga večja za ~18 m³/ha. Delež iglavcev se je v povprečni hektarski zalogi zmanjšal za 3,5 odstotnih točk (največ pri smreki). Delež listavcev se je tako okrepil, zlasti pri bukvi.

V debelinski strukturi povprečne zaloge je znaten upad deleža dreves II. in III. debelinskega razreda (20-39 cm premera) ter porast deleža dreves nad 40 cm premera.

Glede na podatke preteklega načrta je volumen letnega prirastka iglavcev za 0,2 m³/ha manjši, listavcev pa je za 0,9 m³/ha višji. Skupni volumen letnega prirastka je višji za 10%.

V državnih gozdovih je v preteklem obdobju povprečna lesna zaloga upadla za 33 m³/ha. Delež iglavcev (zlasti smreke) je v povprečni zalogi upadel za 8 odstotkov. Količinsko je skupni prirastek in prirastek iglavcev upadel, medtem pa se je pri listavcih okrepil (za ~0,5 m³/ha/leto).

Razvojne faze

V preteklem načrtu je bila podana usmeritev hitrejšega zaključevanja obnov in približevanje bolj uravnoteženemu razmerju razvojnih faz. Ugotovljen je bil primanjkljaj mladovij in drogovnjakov

ter presežek debeljakov. Po sedanjih podatkih je delež mladovij ostal na skoraj isti ravni kot prej. Delež debeljakov je upadel za 1/4, delež drogovnjakov pa za 1/2. Delež sestojev v obnovi se povečal za 90%. Premalo je bilo zaključevanja obnov.

Do večjega približevanja uravnoveženemu razmerju razvojnih faz ni prišlo.

S sedanjim popisom je površina raznomernih sestojev za 600 ha večja. Na velikem delu enote se gospodari na zelo malih površinah ali je posek usmerjen samo na zrela, najdebelejša drevesa. Znatno je tudi delež sestojev v obnovi, ki zaradi zadržanih ali opuščeni ukrepov prehajajo v raznomerno zgradbo. V takšnih razmerah se na malih površinah izmenjujejo drevesa različnih starosti in dimenzij, pomlajevanje pa uravnava narava sama.

Posek

Po gozdnogospodarskih evidencah je za vse gozdove enote znašal skupni posek 141.330 m³ (42% iglavci). Realizirani posek znaša 56% od načrtovanega (96% pri iglavcih in 43% pri listavcih).

V državnih gozdovih je bila realizacija možnega poseka 86%. Posek iglavcev je presežen za 10.000 m³. Posek listavcev pa je bil dosežen samo 50%. V zasebnih gozdovih je bila realizacija sečnje 45%.

Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. V drevesih nad 30 cm premera je realizirano 87% poseka. Največ v deblinskih stopnjah 8, 9 in 10 (42% poseka).

Največ sečne mase je bilo načrtovano iz redčenj (53%). Zaradi ujm pa so v strukturi izvedenega poseka prevladovala pomladitvene sečnje (42%) ter sanitarne sečnje (30%).

Gojitvena dela

V državnih gozdovih so bila gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, v celoti realizirana. Presežek načrtovanih del je evidentiran pri umetni obnovi s sadnjo, zaščiti (zlasti ograje) in negi nasadov.

V zasebnih gozdovih so bila gojitvena dela izvršena na ~1/3 predvidenih površin. Največ je bilo le-teh pri umetni obnovi. Glede na prevladujoče ugodne rastiščne razmere v enoti, pomlajevanje z naravnimi vrstami ter rast in razvoj mladovja poteka brez večjih težav.

Gradnja gozdnih prometnic

V ciljih preteklega načrta so bili opredeljeni predeli kjer bi bilo potrebno izgraditi nove ceste (Jatna, Rudna vas - Ivje). Prikazana je bila tudi načrtovana dolžina gradenj gozdnih vlak. Za državne gozdove 5 km ter zasebne 7 km.

V preteklem desetletju je bilo v zasebnem gozdu zgrajenih skoraj 6,3 km novih gozdnih vlak, 15,8 km pa jih je bilo rekonstruiranih. V državnem gozdu je bilo zgrajenih 1,9 km gozdnih vlak, 18,1 km pa jih je bilo rekonstruiranih. Zgrajena je bila povezovalna gozdna cesta *Ajdov grob* v dolžini 408 m.

Zaradi vzpodbud je v zasebnih gozdovih gradnja gozdnih vlak dosegla planirano. V državnih gozdovih se je zgradilo 3 km vlak manj od plana. V preteklih desetih letih se je površina zaprtih gozdov za spravilo lesa zmanjšala za ~320 ha.

Funkcije gozdov

Gozdovi enote v glavnem imajo naravno sestavo, ki zagotavlja ekološko stabilnost. Za ohranitev ekoloških in socialnih funkcij gozda pa je potrebna tudi proizvodna stabilnost (trajnost) in urejenost gozda.

Biomeliorativna dela so izvajali upravljavci lovišč skladno z Letnimi načrti lovsko upravljavskih območij in Letnimi načrti lovišč.

Po gozdnogospodarskih evidencah je bilo izvedeno vzdrževanje travinj (29,3 ha), vzdrževanje vodnih površin (3 dni), postavitve valilnic (7,5 dni) in sadnja plodonosnega drevja.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Površina

Meja enote je ostala nespremenjena. Glede na pretekli načrt se je površina vseh gozdov enote zmanjšala za 6,2 ha. Zmanjšanje površine je nastalo predvsem zaradi usklajevanja z digitalnim katastrom. Z digitalizacijo sestojev na katastrsko mejo je površina korigirana. Dejanska površina gozdov je ostala nespremenjena.

Gozdnatost območja enote je ostala nespremenjena (67%). V enoti ni bilo večjih krčitev gozdov. Zaraščajočih površin v gozdnem prostoru je evidentirano 37,92 ha kar je nekoliko več kot v preteklem načrtu.

Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Povprečna lesna zaloga v enoti se je v zadnjih dvajsetih letih povečala iz 247 m³/ha na 295 m³/ha (za ~20%). Največji delež povečanja gre na račun nizkih sečenj v zasebnih gozdovih.

V zadnjem desetletju se je povprečna lesna zaloga povečala za ~18 m³/ha. Delež iglavcev je v zalogi sicer upadel za 3,5 odstotnih točk (največ pri smreki), delež listavcev pa se je okrepil (največ bukve).

Volumen letnega prirastka je 10% višji od prirastka iz preteklega obdobja. Glede na zalogo je letni prirastek na ravni 2,7% zaloge letno. V primerjavi s preteklim obdobjem je letni odstotek priraščanja zaloge večji.

Po podatkih iz evidenc za vse gozdove enote je letni realiziran posek v preteklem ureditvenem obdobju znašal 3,1 m³/ha (1,3 m³/ha za iglavce in 1,8 m³/ha za listavce).

Načrtovani posek za naslednje desetletje je 8,6 m³/ha.

Preglednica 44/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	4.632,18	58,9	188,4	247,3	1,39	5,41	6,80	0,76	1,28	2,04
2009	4.540,04	55,5	222,0	277,4	1,30	5,97	7,27	1,32	1,79	3,11
2019	4.533,82	49,0	246,1	295,1	1,13	6,89	8,02	1,55	7,08	8,62

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 45/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	20,3	0,0	3,3	0,2	0,0	47,8	9,6	4,8	13,4	0,6
2009	15,8	0,0	3,9	0,3	0,1	49,8	9,7	4,5	14,5	1,4
2019	11,8	0,0	4,5	0,2	0,1	52,8	10,0	5,0	14,7	0,9

V povprečni lesni zalogi se v zadnjih dvajsetih letih zmanjšuje delež smreke in povečuje delež bukve.

Preglednica 46/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	141,0	97,2	91,2	100,7	98,9	88,3	122,2	78,6	71,9	84,8	94,7	86,9	112,1
Listavci	100,7	94,4	95,1	102,3	115,2	110,9	110,7	116,2	110,3	117,7	153,3	115,4	168,0
Skupaj	106,6	96,5	94,5	100,9	107,2	106,3	111,7	110,8	102,5	108,0	130,6	110,3	154,3

V zadnjem desetletju se je povprečna hektarska zaloga povečala za ~6%. Pri iglavcih se je sicer zmanjšala za ~12%, pri listavcih pa povečala za ~11%.

Pri deležu dreves II. in III. debelinskega razreda je največji upad. Povečuje se delež dreves z največjimi premeri.

Skupni prirastek se je v zadnjih desetih letih povečal za 10%. Največ v V. debelinskem razredu. Pri iglavcih je prirastek upadel.

Načrtovani možni posek je za 54% višji od načrtovanega pred desetletjem. Načrtovan posek iglavcev je višji za 12%, listavcev pa za 68%.

Preglednica 47/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	251.949	1.007.681	1.259.630
Vrast	2.494	5.803	8.297
Prirastek (letni*10)	58.840	271.110	329.950
Sečnje po evidenci	59.961	81.369	141.330
Pričakovana zaloga	253.322	1.203.225	1.456.547
Ugotovljena zaloga	222.089	1.115.943	1.338.032
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	87,7	92,7	91,9

Ugotovljena lesna zaloga za enoto je 8% nižja od pričakovane na osnovi prirastka v preteklem desetletju, vrasti in poseka iz evidenc. Ta delež večinoma ustreza neizkoriščeni lesni masi, ki je ostala v gozdu (odmrlo drevje).

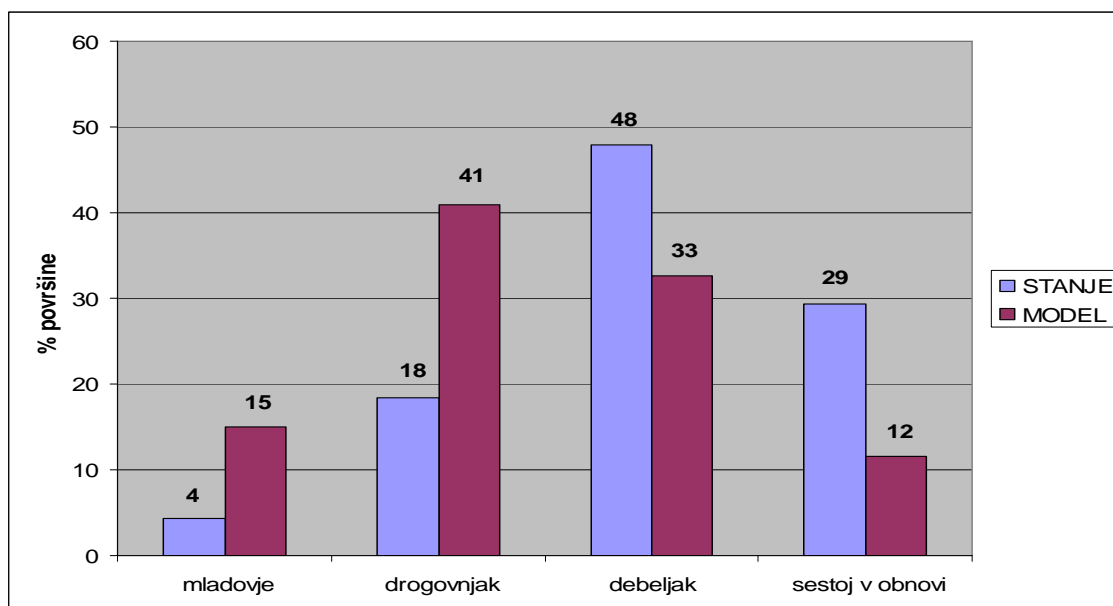
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz za enoto smo izračunali s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih (v izračun ni vključen RGR *Varovalni gozdovi*). Na isti način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje v gozdnogospodarski enoti. Modelni deleži razvojnih faz in proizvodne dobe v posameznih razredih so povzeti iz območnega gozdnogospodarskega načrta.

Preglednica 48/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	144,86	3,2	4	18	15	497,67	-71
Drogovnjak	608,76	13,4	18	50	41	1.355,23	-55
Debeljak	1.588,54	35,0	48	40	33	1.079,96	47
Sestoj v obnovi	972,83	21,5	29	14	12	382,14	155
Raznomoerno (sk-gnz)	959,56	21,2					
Panjevec	126,86	2,8					
Grmičav gozd	131,80	2,9					
Pionirski gozd z grmišči	0,61	>0,0					
Skupaj	4.533,82	100,0	100	122	100		

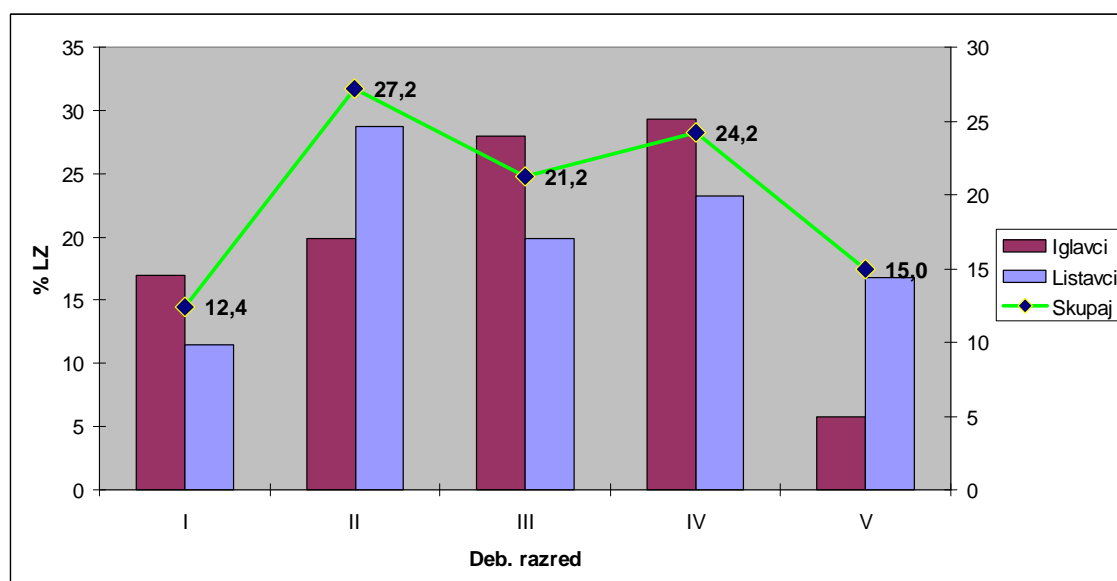
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah za enodobne sestoje (korigiran delež)

Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje odstopa od modelnega stanja trajnostnega razvoja gozdov in trajnosti donosov. Primerjava kaže, da je preveč debeljakov in pomlajencev ostalih razvojnih faz pa primanjkuje.

Glede na preteklo ureditveno obdobje se razmerje razvojnih faz enodobnih sestojev ni izboljšalo. Delež mladovij in drogovnjakov je še vedno prenizek.

V naslednjih desetih letih je, ob predpostavki celotne realizacije poseka in načrtovanih usmeritev po sestojih, možno pričakovati razmerje razvojnih faz: mladovje 13%, drogovnjak 12%, debeljak 27%, sestoj v obnovi 21%, raznomerni 21% in ostalo 6%.

Površina raznomernih sestojev je za 600 ha večja kot v preteklem načrtu. Na velikem delu enote se gospodari na zelo malih površinah ali je posek usmerjen samo na zrela, najdebelejša drevesa. Znatno je tudi delež sestojev v obnovi, ki zaradi zadržanih ali opuščenih ukrepov prehajajo v raznomerno zgradbo. V takšnih razmerah se na malih površinah izmenjujejo drevesa različnih starosti in dimenzij, pomlajevanje pa uravnava narava sama.

Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih (podatki iz SVP)

Po podatkih iz SVP je povprečna lesna zaloga raznomernih sestojev 237 m³/ha (17% iglavcev). V drevesih do 29 cm premera je 40% povprečne zaloge, v drevesih od 30-49 cm premera je 45% zaloge ter v drevesih nad 50 cm premera je 15% zaloge. Skupno največji delež zaloge je v drevesih 20-29 cm premera. Zaloga listavcev je skoncentrirana v II. in IV. deb.razredu, zaloga iglavcev pa v III. in IV. deb.razredu.

V povprečni lesni zalogi prevladujejo bukev, kostanj, graden in g.javor ter smreka in rdeči bor. Povprečno število dreves je ~530/ha; 82% dreves je premera do 29 cm, 16% dreves je premera 30-49 cm ter 2% dreves je premera nad 50 cm. Letno priraščajo 7,76 m³/ha. Pokritost s podmladkom je nad 20%.

V raznomernih sestojih enote prevladujejo tanjša drevja s posameznimi večjimi in manjšimi skupinami debelejšega drevja. Primanjkujejo listavci III. debelinskega razreda, ki so ekonomsko najzanimivejši (drva, hlodi). Razgibana vertikalna struktura, povečini naravna drevesna sestava in zadostno pomlajevanje nakazujejo stabilnost sestojev. S stalnimi pomladitvenimi sečnjami je mogoče vzdrževati strukturo takšnih sestojev.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V prejšnjem načrtu so bile opredeljene smernice za ravnanje z vsemi funkcijami.

Za njihovo uresničevanje je bilo zagotovljeno ustrezno gospodarjenje, ki je vključevalo varstvene predpise in omejitve pri gospodarjenju. V splošnem je bila trajnost funkcij zagotovljena.

Gozdovi enote so večinoma naravni, vitalni in dobro ohranjeni. Sestojni parametri so z vidika biološke stabilnosti večinoma ugodni (višina lesne zaloge, osutost krošenj, ohranjenost drevesne sestave). V nekoliko slabši kondiciji so s smreko spremenjeni sestoji na Jatni, ki so na teh rastiščih bolj podvrženi škodljivcem, boleznim in ujmam.

Slabšo vitalnost je opaziti tudi pri v. jesenu in g. brestu. Ob holandski bolezni brestov smo v zadnjih letih zaznali tudi hitro širjenje jesenovega ožiga. Prizadeto dreveje posledično močno napada pisani jesenov ličar.

Leta 2016 je mraz konec aprila poškodoval mlado sveže razvito bukovo listje na višinah nad 700 mm.

Drevesna sestava v varovalnih gozdovih je ustrezna.

Obnova sestojev poteka večinoma neproblematično. Številčnost divjadi mestoma ovira naravno pomlajevanje, v glavnem z zmanjševanjem drevesne pestrosti v podmladku ali mladju (plemeniti listavci).

V sestojih je tudi dovolj mrtvega drevja ter trohnečih lesnih ostankov. Zlasti po ujmah v preteklem obdobju. Zaradi mozaičnega prepletanja razvojnih faz in zgradb ter pestre drevesne sestave je stanje z vidika biotopske funkcije ugodno. Gozdni rob je zaradi bujne rasti listavcev večinoma dobro ohranjen.

Na trajnost zagotavljanja funkcij neugodno vpliva porušeno razmerje razvojnih faz enodobnih gozdov in slabša realizacija načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov (predvsem v zasebnih gozdovih).

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

V skladu z izhodišči Nacionalnega gozdnega programa, ZG, GGN GGO Brežice ter naravnih, gospodarskih, posestnih razmer in potreb po zagotavljanju funkcij gozdov v enoti smo določili naslednje splošne cilje gospodarjenja z gozdovi:

Ekološki cilji

- ekološko stabilen gozd z rastišču primernimi drevesnimi vrstami in rastišču primerno zgradbo,
- usklajeni odnosi med rastlinsko in živalsko komponento in nemoteno naravno pomlajevanje,
- gozd, ki na strmih pobočjih preprečuje erozijo,
- gozd, ki ohranja vodne vire in blaži ekstremne odtoke,
- ohranjeni živalski habitati,
- ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Socialni cilji

- gozd, ki ohranja naravno in kulturno dediščino v gozdu,
- razgiban in pester gozdni rob, ki je sestavni del estetske podobe krajine,
- urejene in vzdrževane poti in dostopi do rekreacijsko in turistično zanimivih objektov,
- ustrezen režim rabe gozdnih cest, ki preprečuje odlaganje odpadkov in vnašanje nemira,

Proizvodni cilji (ob predpostavljene realizaciji načrtovanih usmeritev po sestojih)

- letni posek na ravni 8,6 m³/ha; iglavcev 1,5 m³/ha in listavcev 7,1 m³/ha,
- ciljna povprečna lesna zaloga na koncu načrtovanega obdobja naj bi bila za 2% nižja od sedanje oz., ~290 m³/ha v okvirnem razmerju iglavcev 15% in listavcev 85%,
- na 73 % površine enote je v naslednjih desetih letih možno pričakovati razmerje razvojnih faz enodobnih sestojev: mladovje 17%, drogovnjak 17%, debeljak 37% in sestoj v obnovi 29%,
- na 21% površine enote raznomerni sestoji bukve, gradna, kostanja in smreke s povprečno zalogo ~260-270 m³/ha,
- na 6% površine enote ostale razvojne faze gozda (panjevci, grmišča, pionirski gozd),
- ciljna kvaliteta je hlodovina iglavcev za žago I in hlodovina listavcev za furnir, luščenje ali za žago I,
- vzdrževana gozdna infrastruktura in povečanje deleža odprtosti,
- sanirana žarišča podlubnikov in površin poškodovanih po ujmah,
- ob povečanju zainteresiranosti lastnikov za delo v gozdu, povečati proizvodnjo lesa po količini in kakovosti ter doseči višjo realizacijo gojitvenih del v zasebnih gozdovih,
- gozd, ki trajno zagotavlja proizvodne in vse ostale funkcije,

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Za doseg splošnih ciljev so določene naslednje usmeritve:

Mladovja

- v največji možni meri naravno obnavljati sestoje,
- povečati delež mladovij v enoti (na 17% enodobnih),
- pospeševati bukev, hrast in g.javor,
- naravno mladje izjemoma po potrebi spopolnjevati z avtohtonimi drevesnimi vrstami,
- izboljšati zasnove in negovanost mladovij s pravočasno in ustrezno nego,

Drogovnjaki

- skupna povprečna intenziteta sečenj (sanitarne in redčenj) naj bo 16% od lesne zaloge;
- z zgodnjim redčenjem povečevati stabilnost sestojev, pestrost drevesne sestave in povprečno debelino in kakovost drevja,

Debeljaki

- povprečna intenziteta sečenj pri redčenjih naj bo 20% na lesno zalogo iglavcev in 15% na zalogo listavcev; pri redčenjih v debeljakih sproščati krošnje kvalitetnih dreves (akumulacija prirastka) ter ohranjati bodoče semenjake;
- povprečna intenziteta sečenj v sestojih, ki se jih pripravljajo na obnovo, naj bo 40% na lesno zalogo iglavcev in 30% na zalogo listavcev; obnovo začeti na okoli 31% površine debeljakov;

Sestoji v obnovi

- obnovo zaključiti na okoli 53% površine sestojev v obnovi,
- kjer podmladka na pomlajeni površini še ni dovolj, obnovo nadaljevati s povprečno intenziteto sečenj 54% na lesno zalogo iglavcev in 36% na zalogo listavcev,

Raznomerni

- ohraniti delež raznomernih sestojev v enoti,
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo,
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 30% na lesno zalogo iglavcev in 21% na zalogo listavcev,
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa,
- nego podmladka je mogoče opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu;

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Gozdnogojitvene usmeritve in ukrepi so istočasno tudi usmeritve in ukrepi za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitno funkcijo

- pomladitvene dobe so na strmejših predelih daljše,
- na strmih pobočjih zagotavljati neprekinjeno zastrtost gozdnih tal in razgibano zgradbo sestojev z malopovršinskim izvajanjem sečenj,
- pri izbiri nosilcev funkcij se daje prednost vitalnim drevesom, tako da se krepi ekološka in statična stabilnost sestojev,
- izogibati se je treba vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije,
- izvajati sanitarne sečnje oslabelih in prestarih dreves,
- puščati primerno visoke panje pri sečnji (zaščita nižje ležečih sestojev in površin pred padajočim kamenjem),
- prednost ima ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi napravami,
- odstranjevati drevje iz hudourniških strug.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo in za upravljanje z vodami

Priobalna zemljišča celinskih voda 1. reda (reka Sava in Savinja) segajo 15 m od meje vodnega zemljišča, na ostalih vodotokih v enoti (2. reda) pa 5 m od meje le-tega. Izven naselij je ta pas za vode 1. reda širok 40 m (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15). Posegi na vodno in priobalno zemljišče niso dovoljeni, razen za izjeme iz 37. člena ZV-1.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih s predpisi o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov, odlaganje in pretovarjanje nevarnih snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki, odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi, odlaganje odpadkov.

Na območju enote ni opredeljenih vodovarstvenih območij. Hidrološko funkcijo na 1. stopnji opravljajo gozdovi v okolici jam, izvirov in kraških pojavov.

Hidrološko funkcijo na 2. stopnji v enoti opravljajo gozdovi ob vodotokih v širini ene do dveh drevesnih višin.

Hidrološko funkcijo na 3. stopnji opravljajo vse preostale površine gozdov, kjer hidrološka funkcija ni poudarjena na prvi ali drugi stopnji.

V okviru usklajevanja posegov v varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo, pristojno za vode in z upravnimi organi pri posegih v varovana in ogrožena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja).

Večinski del enote spada v potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi (območje južno od Sopote ter predel Kopitnika). V potencialna erozijska območja z običajnimi zaščitnimi ukrepi spada predel okrog Jelovega in Žebnika.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Večinski del enote je na območju "velike verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" (plazljiva območja) - južno od Sopote ter pobočja nad Savinjo. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Za poplavna območja so določena vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. čl. ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so prikazana v gozdnogospodarskem načrtu, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Površine gozdov v enoti po razredih poplavne nevarnosti so:

- razred velike poplavne nevarnosti – 2,28 ha
- razred srednje poplavne nevarnosti – 0,36 ha
- razred majhne poplavne nevarnosti – 0,27 ha

- razred preostale poplavne nevarnosti – 0,38 ha.

Iz opozorilne karte poplav – območje zelo redkih (katastofalnih) poplav je razvidno da le to sega na področje gozdov na 3,10 ha.

Območja razredov poplavne nevarnosti, območja iz opozorilne karte poplav in poplavni dogodki so prikazani na karti št. 7 v prostorskem delu načrta.

Pri gospodarjenju z gozdovi v obvodnem prostoru je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Obveze (vir: projekt Gozd in voda):

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila (vir: projekt Gozd in voda):

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je primerna zapora gozdnih cest v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25% vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70%.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.
- Sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, in poplavna območja).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja naravnih vrednot

Usmeritve za varovanje naravnih vrednot, habitatnih tipov, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij (Natura 2000) so povzete po Naravovarstvenih smernicah (DEMŠAR 2018).

Usmeritve za zavarovana območja

Zavarovana območja, ki jih obravnavajo naravovarstvene smernice so navedena v naslednji preglednici.

Preglednica 49: Pregled zavarovanih območjih in varstvenih režimov (vir: ZRSVN)

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava	Varstveni režim
1	Počakovo - Stebrasta smreka	NS	Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti v občini Radeče, Uradni list RS, št. 65/1997	Prepovedano je: <ul style="list-style-type: none"> • sekati, obsekavati, oz. drugače uničevati ali poškodovati drevo, • spreminjati rastiščne razmere (odstranjevati zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo, zasipavati rastišče...), • spreminjati osončenost drevesa in rastišča, • graditi stalne objekte.
2	Močilno - Gašperjev kostanj	NS		
3	Močilno – Lipa pri cerkvi Sv. Miklavža	NS		
4	Drevesni park Dvor Hotemež pri Radečah pri Zidanem mostu	NS		

NS - naravni spomenik

Usmeritve za območja EPO

Območja EPO pokrivajo 73% enote. V smernicah ZRSVN so podane naslednje usmeritve:

- Površine v zaraščanju se lahko očisti, pri tem pa se ohranja relief.
- Gozdnih površin naj se ne krči.
- Poudarijo naj se ekološke (biotopske) funkcije gozda.
- Pomlajevanja gozda naj se izvaja postopno v manjših jedrih.
- Ohranja naj se naravna gozdna združba.
- Ne izvaja se pogozdovanje s tujerodnimi vrstami in z rastiščem neprimernimi vrstami.
- Ohranja naj se raznodobna starostna struktura gozdov.
- Omogoči naj se naravno pomlajevanje.
- Ohranja naj se naravno strukturiran gozdni rob.
- Ohranjajo naj se gozdne jase.
- Ohranja naj se geomorfologija struge.
- Ne krči naj se obrežne vegetacije. Sečnja naj se izvaja zgolj zaradi ohranjanja biotopske, hidrološke in varovalne funkcije gozda.
- Ohranjajo naj se poplavne ravnice z gozdovi jelše jesena in vrbe. Ohranja naj se biotopska in hidrološka funkcija gozda.

Usmeritve za območja Nature 2000

Območja Natura pokrivajo 47% enote. Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;

- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Območje Natura 2000 Kum SI3000181

Habitatni tipi: dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (*Genisto januensis-Pinetum*), javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih, karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok.

Vrste: navadni netopir (*Myotis myotis*) mali podkovernjak (*Rhinolophus hipposideros*), širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), kačji potočnik (*Ophiogomphus cecilia*).

Usmeritve: Ohranja naj se površina gozdov. Ohranja naj se naravna sestava drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju naravne vrstne sestave gozdnih združb. Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst. Ohranja ali vzpostavi naj se raznodobna starostna struktura gozda. Ohranja naj se najmanj 30% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C). Omogoči naj se naravno pomlajevanje. Na območju negozdnih habitatnih tipov naj se ohranjajo travnate površine znotraj gozda. V podrasti naj se ohranjata grmovni in zeliščni sloj.

Upravljalvska cona A

Habitatni tipi: (9110) Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica*) (*Aremonio-Fagion*).

Vrste: alpski kozliček (*Rosalia alpina*), bukov kozliček (*Morimus funereus*).

Usmeritve: Ohraniti delež dobro ohranjenih gozdov (gozdovi v odsekih, kjer je po kriterijih ZGS predpisana največja ohranjenost). Ohranjati značilno drevesno sestavo HT. Ohraniti obstoječe bukove sestoje in mešan gozd listavcev. Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju ter skrbi za ohranitev bukovih semenjakov (genska baza). Pospešuje se rastišču primerne drevesne vrste (bukev, gorski javor). Povečati delež mrtve mase na 3% glede na celotno lesno zalogo predvsem v razširjenem debelinskem razredu C. Puščati staro in debelo drevje (ekonomsko manjvredno) kot habitatno drevje ter ga prepustiti naravnemu razkroju. Delež starejših razvojnih faz gozda (sestojev z odraslim drevjem) naj ne pade pod 30%. Les listavcev, ki je posekan po 30. juliju naj se odpelje iz območja strnjenih bukovih gozdov do maja (naslednje leto). Les, ki je posekan v obdobju od 1. maja do 20. avgusta, naj se iz območja strnjenih bukovih gozdov odstrani v 14. dneh. Z usmeritvijo naj bodo obveščeni lastniki gozdov preko odločbe o poseku. Les, ki je namenjen nadaljnji uporabi, naj se ne deponira v bližini bukovih sestojev.

Upravljalvska cona A1

Vrste: močvirski krešič (*Carabus variolosus*), navadni koščak (*Austroptamobium torrentium*).

Usmeritve: V coni se v 10 m obrežnem pasu vodotokov izven varovalnih gozdov pušča vsaj 3% odmrle in odmirajoče biomase, predvsem odraslega drevja, od celotne lesne zaloge. V oddaljenosti 25 m od stoječih in tekočih voda, se na območju razlivanja in v močvirnih gozdnih predelih pri sečnji listavcev (jelša, brest, jesen, topol) pušča najvišje možne panje. Ohranja naj se naravna morfologija potokov. Ohranja naj se zamočvirjene in občasno poplavljene površine v gozdu. V obvodno drevnino naj se ne posega, možno je le selektivno redčenje drevnine. Ohranja naj se vsaj 80% zastrtost strug potokov in obvodnega pasu.

Upravljalvska cona A2

Vrste: Navadna obročnica (*Adenophora lilifolia*).

Usmeritve: V coni navadne obročnice naj se upravljanje z gozdovi načrtuje tako, da se ohranja presvetljene gozdne sestoje in strukturiran gozdni rob.

Območje Natura 2000 Kopitnik SI3000279 in Veliko Kozje SI3000280

Habitatni tip: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)).

Usmeritve: Ohraniti delež dobro ohranjenih gozdov (gozdovi v odsekih, kjer je po kriterijih ZGS predpisana največja ohranjenost). Ohranjati značilno drevesno sestavo HT. Ohraniti obstoječe bukove sestoje in mešan gozd listavcev. Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju ter skrbi za ohranitev bukovih semenjakov (genska baza). Pospešuje se rastišču primerne drevesne vrste (bukev, gorski javor). Povečati delež mrtve mase na 3% glede na celotno lesno zalogo predvsem v razširjenem debelinskem razredu C. Puščati staro in debelo drevje (ekonomsko manjvredno) kot habitatno drevje ter ga prepustiti naravnemu razkroju. Delež starejših razvojnih faz gozda (sestojev z odraslim drevjem) naj ne pade pod 30%.

Območje Natura 2000 Posavsko hribovje SI5000026

Vrste: sokol selec (*Falco peregrinos*), planinski orel (*Aquila chryaetos*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), velika uharica (*Bubo bubo*).

Usmeritve: V polmeru 250-750 m okoli znanih gnezd naj se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. januarja do 30. junija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic. Razdalja polmera upošteva razgibanost terena.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Preglednica 50: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
5759	Grajski hrib	Hrib na desnem bregu Sopote severno od Svibna	NVDP	geomorf, bot, zool	Na območju naravne vrednote v severnem delu odseka 128, naj se smiselno zasnuje ekocelica z ukrepanjem. Predlagani ukrepi na območju ekocelice: <ul style="list-style-type: none"> • Na območju so možne najnujnejše sanitarne sečnje. • Možne so sonaravne ureditve dostopnih poti. • Novih poti in gozdnih prometnic se ne pripravlja oz. gradi.
5766*	Pihovec	Levi pritok Sopote v Zagradu	NVLP	hidr	Na območju naravne vrednote v odseku 115, naj se osnuje ekocelica z ukrepanjem.
5605	Babji zob	Skalni osamelec severno od Zagrada	NVLP	geomorf	Ekocelica je poleg ohranjanja lastnosti naravnih vrednot ciljno namenjena tudi za ohranjanje habitata hrošča močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) in raka navadni koščak (<i>Austropotamobium torrentium</i>), kvalifikacijskih vrst območja NATURA 2000 Kum SI3000181
142V	Kopitnik	Flora in vegetacija vrha in pobočij Kopitnika	NVDP	geomorf, bot	<ul style="list-style-type: none"> • Novih gozdnih cest in vlak naj se ne gradi. • Ohranja naj se varovalna funkcija gozdom.
341V	Veliko Kozje	Skalovita pobočja in gozdovi na Velikem Kozju	NVDP	geomorf, bot	
5761*	Curk	Potok s slapičem pri Radečah	NVLP	hidr	<ul style="list-style-type: none"> • Krčenja in sekanja obvodne vegetacije, mejic in posameznega drevja, razen nujnega selektivnega redčenja drevnine, ki ovira pretok, naj se ne izvaja. • Ohranja in pospešuje naj se naravna sestava gozdnih združb. • Rastišču neprimernih vrst (smreka) naj se ne vnaša. Pospešuje naj se listavce. • Pušča naj se starejše debelo habitatno drevje. • Ohranja naj se 5 m-10 m pas ob vodnem telesu brez večjih posegov. • Ohranja se zveznost vodnega toka, naraven pretok ter posamezne lastnosti kot so brzice, tolmuni, manjša prodišča, erozijske zajede. • Odvzem materiala iz vodotokov (npr. za utrjevanje gozdnih prometnic) naj se ne izvaja. • Na vodotokih se ne skladišči lesa. Rampanje lesa naj se izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. • Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. • Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa tudi izven gozdnega prostora naj se ne izvaja.
269V	Savinja s pritoki	Levi pritok Save pri Zidanem Mostu	NVDP	geomorf, hidr, ekos	
296	Sopota	Desni pritok Save do naselja Jurjevca	NVDP	hidr, ekos	
5774	Glažuta s pritoki	Desni pritok Sopote s pritoki pri Jagnjenici	NVLP	hidr, ekos	
1529*	Slap pri Radečah	Slap na Poharjevem grabnu, levem pritoku Save med Zidanim Mostom in Radečami	NVLP	geomorf, hidr	
5755	Maruha	Izvir pod Ajdovskim hribom v Jelovem	NVLP	geomorf, hidr	
5597*	Škratova glava	Skalni osamelec pri Velikem Širju	NVLP	geomorf	<ul style="list-style-type: none"> • Območja naj se ohranijo v obstoječem stanju.
5599	Zidani Most - skalni možje 1	Skalni osamelci severovzhodno od Zidanega mosta	NVLP	geomorf	
5602	Zidani most - skalni možje 2	Skalni osamelci nad levim bregom Savinje nad Zidanim mostom	NVLP	geomorf	
5765	Babe	Skupina skalnih osamelcev zahodno od Čimernege	NVLP	geomorf	
5769	Zagrad - skalni osamelci	Skalni osamelci severno od Zagrada	NVLP	geomorf	
5771	Brus - skalna pečina	Skalna pečina severno od Radeč	NVLP	geomorf	
5760	Veliko Širje - lehnjakova stena	Lehnjakova stena zahodno od Velikega Širja	NVDP	geomorf, geol	
5768	Čimerno - vrtača	Vrtača v Čimernem	NVLP	geomorf	
5770	Zidani Most - spodmoli	Konglomeratni spodmoli na desnem bregu Save zahodno od Zidanega Mosta	NVLP	geomorf	

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
5767	Zavrate - jama	Jama pod Cumarjem v gozdu pod kmetijo Zupančič v Zavratih	NVDP	geomorfp	<ul style="list-style-type: none"> • Območja naj se ohranijo v obstoječem stanju.
1823	Gašperjev kostanj	Mogočen pravi kostanj v Močilnem pri Radečah	NVDP	drev	<ul style="list-style-type: none"> • Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. • Rastišča v radiju krošnje naj se ne spreminja
5860*	Rovtarjeva bodika	Bodika pri domačiji Rovtar v Svibnem	NVLP	drev	
5870*	Močilno - lipa	Lipa pri cerkvi sv. Miklavža na Močilnem	NVLP	drev	
5873	Strniševa bodika	Bodika na domačiji Strniša na Dobravi	NVLP	drev	
5901	Počakovo - kačja smreka	Kačja smreka zahodno od Počakovskega	NVLP	drev	
5910	Gašperjeva bodika	Rumenoplodna bodika na domačiji Gašper zahodno od Močilnega	NVDP	drev	
6039	Gračnica - gnezdišče sivih čapelj	Gnezdišče sivih čapelj ob izlivu Gračnice na desnem bregu Savinje	NVLP	zool	<ul style="list-style-type: none"> • Ohranjajo naj se drevesa z gnezdi. • S sečnjo naj se ne posega v drevesa zgornjega sloja, razen ob predvidevanju, da bo manjkajoče potencialno gnezditveno drevo lahko nadomestilo drevo, ki bo preraslo v zgornji sloj.

V skladu s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, izdanem na podlagi 6. odstavka 37. člena ZON in 10. člena Zakona o varstvu podzemnih jam, so za naravne vrednote državnega pomena (geomorfološka podzemeljska zvrst) določene tudi vse znane jame. Seznam jam, ki so v gozdnem prostoru enote je v spodnji preglednici.

Preglednica 51: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
41851	Jama pri Njivicah	Spodmol, kevderc	<p>Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.</p> <p>Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. • Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzročajo. • Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. • Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. • Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
44706	Kapelarjevo brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	
48745	Bunker pri Zidanem mostu	Vodoravna jama	
48917	Cemkov prepad	Poševno ali stopnjasto brezno	
48925	Turška jama	Spodmol, kevderc	
48950	Jama nad Hočevarjem	Jama z breznom in etažami, poševna jama	
5758	Čimerne - jama	Jama v Škratovi dolini vzhodno od Čimernega	
5762	Zgornje Počakovo - podorna jama	Jama južno od Zgornjega Počakovskega	
5764	Blajjevo brezno	Brezno južno od Zavrat	

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;

- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote KD minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- V vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva *arheoloških najdišč* - posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege: če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O

načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva *arheoloških ostalin* - Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva *registrirane dediščine*:

a) območje stavbne dediščine, varuje se: gabariti, gradivo, oblikovanost, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah), celovitost dediščine v prostoru.

b) območje naselbinske dediščine, varuje se: morfološka zasnova naselja, prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki), prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti), varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove, odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

c) območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se: krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine), značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa), odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem, preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

d) območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se: zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze), grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief), rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin, vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

e) območje memorialne dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta, vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

f) območje druge dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave, osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja, vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Preglednica 52: Objekti in območja kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE

EŠD	IME	REZIM
2195	Brunk - Cerkev sv. Treh kraljev	vplivno območje
2196	Jelovo - Cerkev sv. Katarine	vplivno območje
2200	Žebnik - Cerkev Zalostne Matere božje	vplivno območje
2411	Počakovo - Cerkev sv. Janeza Evangelista	vplivno območje
3155	Širje - Cerkev Brezmadežnega spočetja Device Marije	vplivno območje
3700	Veliko Širje - Arheološko območje Mihevc	arheološko najdišče
8116	Radeče - Stari most	vplivno območje
9687	Radeče - Grajska razvalina	spomenik
9688	Svibno - Grajska razvalina	spomenik
19161	Čimerno - Kulturna krajina	dediščina
21759	Svibno - Kulturna krajina	dediščina
22699	Zidani Most - Prometno križišče Zidani Most	dediščina
23237	Jagnjenica - Vaško jedro	dediščina
23238	Radeče - Trško jedro	dediščina
23239	Svibno - Vas	dediščina
23528	Jagnjenica - Gomilno grobišče Kržiše	arheološko najdišče
23530	Hotemež - Arheološko območje Hotemež	arheološko najdišče
23531	Jagnjenica - Arheološko območje Gradec	arheološko najdišče
23534	Stari Dvor - Prazgodovinsko grobišče Kopališče	arheološko najdišče
23535	Svibno - Arheološko območje Grac	arheološko najdišče
23546	Čimerno - Vas	dediščina
23574	Hotemež - Domačija Hotemež 29	dediščina
25253	Zavrate - Arheološko najdišče Trubarjev grič	arheološko najdišče
26339	Žebnik - Stara vodna elektrarna s cevovodom	dediščina
26340	Žebnik - Kalvarija	dediščina
26342	Žebnik - Grad	arheološko najdišče
27193	Jagnjenica - Ježeva kapelica	dediščina
29751	Obrežje pri Zidanem Mostu - Arheološko območje ob železnici	arheološko najdišče
30210	Njivice - Letno kopališče Njivice	dediščina priporočilno

Usmeritve za gospodarjenje z lesno proizvedno funkcijo

- lesno zalogo akumulirati na najkvalitetnejših osebkih,
- s pravočasnim in dovolj intenzivnim redčenjem v drogovnjakih povečati kvaliteto in stojnost sestojev,
- v kvalitetnih debeljakih akumulirati lesno zalogo, zrele in presvetljene debeljake s podmladkom pospešeno uvajati v obnovo,
- sestoje v obnovi pospešeno prevesti v mladovja,
- v raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohranjati zgradbo in trajnost donosov,
- osveščati lastnike in ciljne javnosti o nujnosti ukrepanja za izboljšanje večnamenske vloge gozda; sodelovati pri projektih društev in šole,
- izobraževati lastnike gozdov in ciljne javnosti (individualno, seminarji, tečaji, prispevki v medijih, predavanja).

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za ohranjanje primerne življenjskega okolja za prosto živeče živali je potrebno upoštevati naslednje usmeritve, pa tudi ostala načela sonaravnega gospodarjenja z gozdom, ki tu niso zajeta:

- pospeševanje vrstne in strukturne pestrosti gozdnih sestojev,
- pospeševanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst,
- vzdrževanje stopničastega gozdnega roba,
- vzdrževanje negozdnih površin (jase, lazi, nenaseljene senožeti) v gozdni krajini,
- ohranjanje in vzdrževanje omejnikov, obvodne drevnine, posamičnega drevja in koridorje med gozdnimi prostori v kmetijski in gozdnati krajini,

- čas dela v gozdu, gozdnem prostoru in pri vzdrževanju omejkov ter obvodne drevnine prilagoditi gnezdenju in poleganju živali,
- ohranjati primeren delež odmrlih dreves in dreves z dupli,
- vzdrževanje manjših vodnih virov, ki omogočajo dostop za živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Varovalni gozdovi so bili izločeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in nasl.).

Za zagotavljanje varovalne funkcije je potrebno:

- ohranjati stalno zastrtost tal,
- naravno obnavljati sestoje,
- ukrepati malopovršinsko,
- pospeševati pestro in naravno drevesno sestavo,
- odstranjevati težka in nevarna drevesa,
- negovati mladovja, tudi na majhnih površinah,
- puščati visoke panje pri sečnji (zaščita nižje ležečih sestojev in površin pred padajočim kamenjem),
- pospeševati žično spravilo oziroma ročno spravilo po snegu.

V gozdu s posebnim namenom – gozdni rezervat "Škratova dolina" ni predviden noben gozdnogospodarski ukrep. Sestoj se prepušča naravnemu razvoju.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS št.: 114/2009, 31/2016) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Za gozdove srednje in majhne požarne ogroženosti ni potrebno izdelovati posebnih načrtov varstva pred požarom in ni potrebno določati posebnih ukrepov za varstvo pred požari. Kljub temu je za večjo varnost pred morebitnim požarom potrebno naslednje:

- na vseh vstopih na gozdne ceste ter na lokacijah s povečanim obiskom javnosti naj bodo nameščene opozorilne table ("Čuvajmo gozd pred požarom"),
- večjo pozornost je potrebno posvetiti pri spomladanskih kmetijskih opravilih (kurjenje ob robu gozda),
- osveščanje prebivalstva,
- ker so v zadnjih letih ponovno v razmahu podlubniki, je povečano tudi kurjenje sečnih ostankov. V teh primerih je potrebna izjemna previdnost – kurjenje na poteh, ob vodi, v mirnem vremenu in pa seveda nadziranje kurišča.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Radeče ni izločenih semenskih objektov.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V času veljavnosti načrta bo prevladujoča tehnologija pridobivanja lesa ročna sečnja z motorno žago in spravilo v obliki vlačena lesa do kamionske ceste. Zelene bi bile preusmeritve iz vlačena na vožnjo sortimentov iz gozda. Zmanjšati bi se moral delež spravila s traktorjem nad 400 m. Z gostitvijo omrežja gozdnih vlak bi bilo potrebno povečati delež traktorskega spravila na razdaljah do 400 m. To bo možno le z gostitvijo omrežja gozdnih cest in vlak. V enoti so možnosti za izvajanje strojne sečnje. Posebno pozornost je potrebno posvetiti pripravi sečnih poti in prilagoditi jakost odkazila.

Pri izgradnji načrtovanih gozdnih cest naj bi prevladovala bagerska tehnologija in uporaba pnevmatskega kladiva namesto miniranja. Priporočljiva je tudi uporaba gradbenega filca za preprečitev mešanja materialov.

Pri vzdrževanju gozdnih cest pa je potrebno posebno skrb posvečati odvodnjavanju meteorne vode s cestnega telesa. Na problematičnih odsekih bi bilo potrebno vgraditi dražnike. Lastnike gozdov je potrebno opozarjati na nujnost pospravljanja sečnih ostankov iz jarkov in manjših vodotokov. Posebno skrb je potrebno posvetiti pretočnosti strug potokov ob gozdnih cestah v času večjih nalivov.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;

- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v ZV;
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;
- v kolikor trasa posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje;
- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta;
- pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je potrebno upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda.

Urbani prostor

Za vse večje krčitve na površinah brez posebne zakonske zaščite so potrebne temeljite presoje ekoloških in socialnih funkcij ogroženega gozda ob naselij. Pri največjih in občutljivih posegih mora biti izražen tudi širši interes (lokalne skupnosti, gospodarstvo, turizem, naravovarstvene organizacije). Ohrani naj se gozdne ostanke.

Gozdnata krajina

Posebno pozorno je potrebno obravnavati krčitve gozda, zlasti v primeru poseganja v obstoječi gozdni rob in v gozdne zaplate v kmetijski krajini. Dopusča naj se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije vasi. Večje gozdne komplekse naj se ohrani in obvaruje pred večjimi posegi. Na kmetijskih površinah naj se ohrani posamezne gozdne otoke in gozdne koridorje. Z ohranitvijo kmetijske dejavnosti v prostoru je potrebno preprečevati zaraščanje krajine.

Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, Ur. l. RS, št. 76/2004, poglavje 2.3.). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Gozdna krajina

Veliki gozdni kompleksi naj se ohranijo v obstoječem obsegu, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Ta prostor naj se tudi v prihodnje nameni zgolj sonaravnem gospodarjenju, naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (pohodništvo). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V gozdnogospodarski enoti je evidentiranih 35,5 ha drugih gozdnih zemljišč pod daljnovodi.

Zemljišča pod daljnovodi po Zakonu o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.) sodijo med druga gozdna zemljišča. Določbe ZG-a, ki se nanašajo na gozdove veljajo tudi za druga gozdna zemljišča.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov. Ob vodotokih je obvezna uporaba bioolj.

Čiščenje tras daljnovodov se izvaja v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic. Pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov.

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati takšne ukrepe, da se za prostoživeče živali zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovani možni posek za enoto znaša 390.870 m³, kar pomeni 8,6 m³/ha/leto.

Na negovalne poseke (redčenja in pomladitvene sečnje) odpade 95% načrtovanega možnega poseka v enoti. Zaradi ujm v obdobju preteklega načrta načrtujemo še nekoliko povečan delež sanitarnega poseka, ki predstavlja 5% celotnega možnega poseka.

V skupnem možnem poseku 82% sečne mase odpade na listavce in 18% na iglavce z intenziteto sečenj 29% na zalogo listavcev in 32% na lesno zalogo pri iglavcih.

Skupni načrtovani možni posek je za 7% večji od izračunanega prirastka zaloge.

V zasebnih gozdovih je načrtovan posek 319.675 m³, ali 8,8 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 30% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to povečanje za 73%.

V gozdovih v državni lasti je načrtovan možni posek 70.171 m³, ali 7,8 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 26% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to povečanje za 5%.

V občinskih gozdovih je skupno načrtovan možni posek 1.024 m³.

Preglednica 53/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Skupaj GGE										
Iglavci	m ³	15.438	50.065	0	0	0	4.566	70.069	31,5	136,7
	%	22,0	71,5	0,0	0,0	0,0	6,5	100,0		
Listavci	m ³	59.839	247.421	0	0	0	13.541	320.801	28,7	102,6
	%	18,7	77,1	0,0	0,0	0,0	4,2	100,0		
Skupaj	m³	75.277	297.486	0	0	0	18.107	390.870	29,2	107,4
	%	19,3	76,1	0,0	0,0	0,0	4,6	100,0		
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m ³	10.723	31.742	0	0	0	3.779	46.244	31,8	129,8
	%	23,2	68,6	0,0	0,0	0,0	8,2	100,0		
Listavci	m ³	48.234	213.144	0	0	0	12.053	273.431	29,8	105,3
	%	17,6	78,0	0,0	0,0	0,0	4,4	100,0		
Skupaj	m³	58.957	244.886	0	0	0	15.832	319.675	30,1	108,2
	%	18,4	76,6	0,0	0,0	0,0	5,0	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m ³	4.711	18.301	0	0	0	740	23.752	31,1	153,7
	%	19,8	77,1	0,0	0,0	0,0	3,1	100,0		
Listavci	m ³	11.563	33.485	0	0	0	1.371	46.419	23,8	89,3
	%	24,9	72,1	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Skupaj	m³	16.274	51.786	0	0	0	2.111	70.171	25,9	104,1
	%	23,2	73,8	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Občinski gozdovi										
Iglavci	m ³	4	22	0	0	0	47	73	13,2	44,5
	%	5,5	30,1	0,0	0,0	0,0	64,4	100,0		
Listavci	m ³	42	792	0	0	0	117	951	32,5	108,5
	%	4,4	83,3	0,0	0,0	0,0	12,3	100,0		
Skupaj	m³	46	814	0	0	0	164	1.024	29,4	98,4
	%	4,5	79,5	0,0	0,0	0,0	16,0	100,0		

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

V spodnji preglednici so prikazana načrtovana gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost, stabilnost in kakovost sestojev.

Preglednica 54/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	101,18	12,43	0,36	113,97
Priprava tal	ha	4,63	10,71	0,00	15,34
Sadnja	ha	1,20	11,90	0,00	13,10
Obžetev ¹	ha	8,66	31,86	0,00	40,52
Nega mladja	ha	82,37	50,01	0,32	132,70
Nega gošče	ha	220,99	69,25	0,47	290,71
Nega letvenjaka	ha	34,34	18,70	0,32	53,36
Nega drogovnjaka	ha	22,59	0,00	0,00	22,59
Zaščita s premazom	ha	0,00	2,00	0,00	2,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	4.500	0	4.500
Zaščita z ograjo ²	m	1.650	5.500	0	7.150
Varstvo pred žuželkami	dni	190,0	150,0	0	340,0

Opomba 1: Gojitvena dela so prikazana upoštevajoč ponovitve (pri obžetvi).

Opomba 2: V ukrep zaščita z ograjo je všteto 2.800 m novogradnje, 3.250 m vzdrževanja in 1.100 m odstranjevanja.

V zasebnih gozdovih je nege mladja, gošče, letvenjaka in tanjšega drogovnjaka skupno načrtovano na 360 ha. Glede na to da je skupno zasebnih mladovij le 100 ha je večina nege načrtovane v sestojih v obnovi, kjer je predviden končni posek. Ukrepi priprava sestoja in priprava tal so načrtovani v sestojih, kjer je za uspeh obnove, ocenjena potreba odstranjevanja grmovnic in podstojnega sloja.

V državnih gozdovih je nege mladja, gošče, letvenjaka in tanjšega drogovnjaka skupno načrtovano na 140 ha. Tako kot v zasebnih je tudi v državnih gozdovih večina nege načrtovane v sestojih v obnovi, kjer je predviden končni posek. V zasmrečenih sestojih, kjer je velika zapleveljenost z robido, je predvidena tudi umetna obnova z pripravo tal, sadnjo in zaščito nasadov.

Glede na evidentiran obseg varstvenih del v preteklem desetletju načrtujemo ~340,0 dni varstva pred žuželkami v desetletju v enoti.

Na površini 13,1 ha je predvidena sadnja ~26.300 sadik v deležu 23% smreka, 43% bukev, 21% graden, 7% d. češnja in 6% g. javor (povprečno ~2.015 kos/ha). Načrtovana je tudi ustrezna zaščita in nega. Obnova s sadnjo je namenjena spopolnitvam in obogatitvi naravnega mladja predvsem na površinah kjer so predvidene sanacije ujm (sneg, žled, lubadar). Načrtovano število sadik po drevesnih vrstah je prikazano v preglednici spodaj.

Preglednica 55: Načrtovano število sadik za umetno obnovo

Drevesna vrsta	Št. sadik	Delež %
Smreka	6.000	23
Bukev	11.300	43
Graden	5.500	21
Češnja	1.800	7
Gorski javor	1.700	6
Skupaj	26.300	100,0

V višinskem pasu nad 400 m n.v. se lahko 20% sadnje smreke nadomesti s sadnjo duglazije (*Pseudotsuga menziesii*). Saditev smreke (duglazije) ni predvidena na Natura 2000 območjih ter EPO območjih v enoti.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali delimo na biomeliorativne in biotehnične.

Z biomeliorativni ukrepi izboljšujemo tako prehranske razmere, kot tudi razmere za kritje, gnezdenje, poleganje in vzrejo mladičev divjadi.

Med najpomembnejše biomeliorativne ukrepe sodi:

- ohranjanje, vzdrževanje in osnovanje novih pašnih površin,
- vzdrževanje remiz,
- vzdrževanja grmišč,
- sadnja in ohranitev plodonosnega drevja in grmovja,
- vzdrževanje kaluž.

Z izvedbo biotehničnih ukrepov izboljšujemo predvsem prehranske razmere za prosto živeče živali. V ta sklop ukrepov spada:

- obdelava krmnih njiv za divjad,
- krmljenje divjadi in polaganje soli.

Ukrepi so načrtovani z Letnimi načrti lovsko upravljavskih območij in Letnimi načrti lovišč, izvajajo pa jih upravljavci lovišč.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Skoraj polovica enote je v Natura 2000 območju in je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti najbolj razširjena funkcija. Vse ukrepe v enoti načrtujemo tudi v cilju ohranjanja ugodnega življenjskega prostora za kvalifikacijske vrste.

V naravovarstvenih usmeritvah za načrt enote je po usmeritvah za posemne upravljavske cone poudarjena ohranitev naravne sestave gozdov, zmerne sečnje ob vodotokih in puščanje odmirajočega debelega drevja naravnemu razkroju.

V oddelku 115 in odseku 128B so izločene ekocelice na ravni sestojev. Ukrepi v ekocelicah so usmerjeni v ohranitev ugodnega stanja rastišč za kvalifikacijske vrste Nature 2000.

Preglednica 56/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	611-Vzdrževanje pasišč v gozdu	ha	20,0
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	670- Puščanje stoječe biomase	m ³	85,0

Ukrepi so konkretizirani po odsekih na obrazcih E4 v prilogah pod usmeritvami za zagotavljanje funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest in gozdnih vlak v enoti ni. Zaradi slabše odprtosti gozdov z vlakami je potrebno pospešiti vlaganje v gozdno infrastrukturo.. Gradnja vlak bi morala biti v večjem obsegu kot v preteklem desetletju. Nove tehnologije bodo zahtevale tudi večji obseg rekonstrukcij starih vlak, ker so le te preozke. Sredstva iz naslova PRP bodo pozitivno vplivala na obseg vlaganj v gozdne ceste in vlake.

Preglednica 57: Načrtovana gradnja gozdnih vlak v obdobju 2018-2027 v m

LETO	ZG		DG	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2019-2028	9.000	21.000	4.000	20.000

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 11).

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat, še posebno v kmetijski krajini, ki jo je v enoti 6%. Predstavljajo biokoridorje v krajini, povečujejo biološko pestrost in so v kmetijski krajini edini ostanki naravne vegetacije. Nudijo zatočišče živalim in omogočajo pretok snovi in energije skozi krajino.

Zaradi ekološke stabilnosti je poleg prisotnosti tega gozdnega drevja pomembna tudi njihova prostorska razporeditev. Z upoštevanjem lege in razporeditve le - teh smo jih razvrstili v naslednje skupine:

- obvodno drevje in grmovna vegetacija,
- omejki in skupine dreves med kmetijskimi površinami,
- drevje ob cestah in poteh,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati in kmetijski krajini.

Vse skupine drevja opravljajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske pestrosti, estetsko in higiensko - zdravstveno funkcijo. Posamezne skupine drevja opravljajo varovalno in zaščitno funkcijo. Nekatera drevesa predstavljajo naravno vrednoto.

Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji je potrebno skrbeti za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo. Pri prestarih in pomanjkljivih, nestabilnih zasnovah je potrebno poskrbeti za obnovo in pomladitev. Pomlajuje se enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob vodi se redči močnejše in izseka večja drevesa, da je omogočen neoviran pretok vode. Na poplavnih površinah se puščajo večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Potrebno je odstraniti vse sečne ostanke iz vodotokov.

V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je potrebno skrbeti za ohranjanje biološke pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Posek naj bo omejen zgolj na sanitarne sečnje. Gozdni rob naj se oblikuje galerijsko.

Tudi ob cestah in poteh naj bo zgradba stopničasta in dovolj strnjena, da deluje protihrupno.

Posamezna stara drevesa in osamelce sredi polj (kmetijska krajina) je potrebno ohranjati, oziroma jih ob potrebnem poseku pravočasno nadomestiti s sadnjo.

V ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije v obeh tipih krajine (gozdnata in gozdna) se skrbi predvsem, da se ne izsekajo. Izsekujejo se le najbolj nevitarna drevesa, redčijo se mlajše razvojne faze.

Pri sečnji drevja v vseh omenjenih skupinah, ki ga napadejo gospodarsko pomembni primarni škodljivci, se je potrebno držati enakih predpisov, ki sicer veljajo za drevje v gozdu (npr. za zatiranje smrekovega lubadarja).

ZGS skrbi, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij na primeren način seznanjeni in motivirani za delo s temi površinami.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana za državne gozdove, skupaj za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti ter skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto.

Prihodki:

Prihodek (vrednost lesa na KC) je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov – predpostavljeno je, da je ob realizaciji vse količine načrtovanega možnega poseka debelinska struktura posekanega drevja podobna debelinski strukturi drevja v gozdu – ter na podlagi izdelanih tablic, ki kažejo modelno strukturo sortimentov v odvisnosti od debeline drevesa, drevesne vrste in kakovosti rastišča/tarife (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS). Pri izračunu smo uporabili povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS).

Stroški:

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani za posamezen odsek in sektor lastništva. Ti povprečni parametri so gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečni tarifi (ločeno na iglavce in listavce).

Pri izračunu so upoštevane neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov, pri čemer sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški dela oz. delovne ure so enotni za vsa lastništva in znašajo za sečnjo 17,78 €/h in za spravila 32,09 €/h. Za strošek manipulacije na KC je upoštevano 3 minute na m³.

Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del. Vrednost dneine znaša 134,03 €/delovni dan. To je 50% dneine gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50% dneine sekača (delavec z motorno žago) po kalkulacijskih osnovah SKZG za ceno gozdarskega dela za leto 2010. Po analizi evidence gojitvenih in varstvenih del za obdobje 2001-2010 za polovico GGO se je namreč približno 50% opravljenih dnin za gojitvena in varstvena dela opravilo z motorno žago. Pri materialnih stroških so upoštevane okvirne cene sadik in semena po pogodbi z drevesnicami za obdobje 2009-2012 ter pogodbene cene za varstveni material za leto 2010. Vse cene so brez DDV.

Stroški za vzdrževanje gozdnih cest so izračunani na podlagi povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v gozdnogospodarskem območju ki sestoji iz tekočega vzdrževanja cest, zimskega pluženja in periodičnega vzdrževanja cest. Osnova za kalkulacijo je metodologija, ki je opredeljena v uredbi za vzdrževanje gozdnih cest ter dejanska dolžina gozdnih cest v enoti.

Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak znašajo v državnih gozdovih 0,50 €/m³ in v ostalih gozdovih 0,30 €/m³.

Vse postavke so prikazane na enoto neto m³ in hektar gozdne površine.

Preglednica 58/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni in ostali gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj €	€/ m ³	Skupaj €	€/ m ³
Vrednost lesa na KC	14.298.291	50,92	3.191.095	52,28
Strošek poseka in sprav.	6.055.002	21,56	1.404.543	23,01
Razlika	8.243.289	29,36	1.786.552	29,27

Preglednica 59/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj €	€/ m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	17.489.386	51,16	100,0
Stroški sečnje in spravila	7.459.545	21,82	42,7
Stroški gojenja in varstva gozdov	480.613	1,14	2,2
Stroški vzdrževanje gozdnih cest	191.452	0,56	1,1
Stroški vzdrževanje vlak	114.767	0,34	0,7
Stroški skupaj	8.246.377	23,86	46,6
Dohodek	9.243.009	27,30	53,4
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	96.799	0,28	0,5
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	101.745	0,30	0,6
Skupaj predvidene spodbude	198.544	0,58	1,1
Dohodek + spodbude	9.441.553	27,88	54,5

Poudariti je potrebno, da je ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi narejena ob predpostavki, da bo posekan ves najvišji možni posek na celotni površini, da bodo opravljena vsa gojitvena in varstvena dela, da se bodo tekoče vzdrževale vse gozdne ceste ter da se bodo enkrat v desetletju vzdrževale tudi vlake. Prikazane so tudi ocene spodbud za gojenje in varstvo gozdov ter vzdrževanje gozdnih prometnic.

9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Pri združevanju gozdov v RGR smo upoštevali enotne rastiščne razmere, stopnjo ohranjenosti, sorodnost gozdnogospodarskih ciljev in usmeritve GGN GGO Brežice ter Pravilnika.

V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem je število razredov zmanjšano. Gozdovi preteklega razreda 00071 *Ohranjeni predgorski bukovi gozdovi* so zaradi male površine in mešanosti matične podlage razvrščeni v bukovja na silikatih. S tem načrtom smo uvedli tudi novo poimenovanje rastiščnogojitvenih razredov.

Preglednica 60: Pregled novih poimenovanj RGR

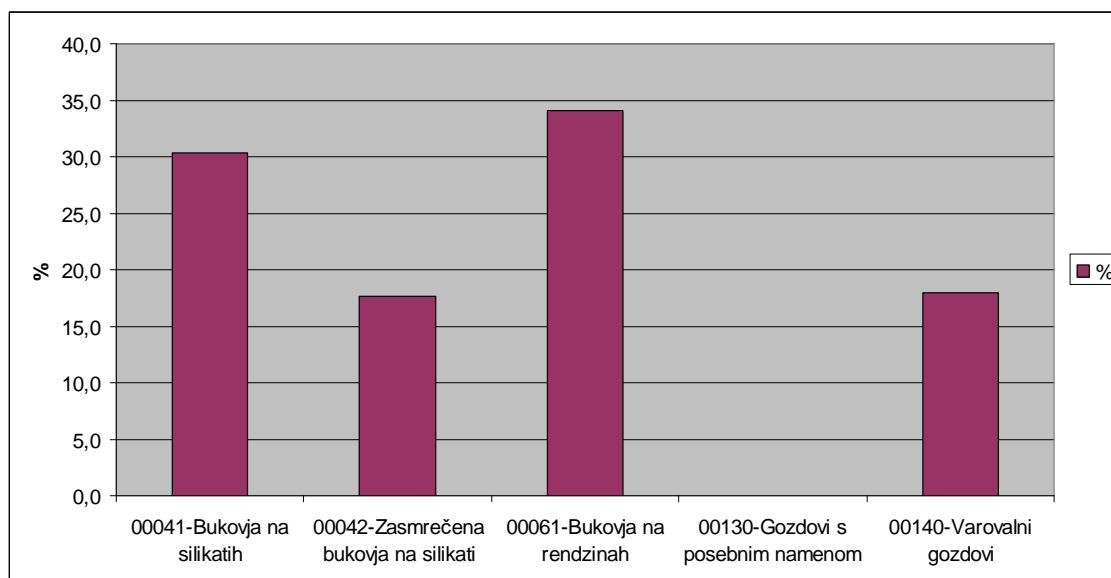
Stara ime RGR	Novo ime RGR
00041-Ohranjeni bukovi gozdovi na kisli podlagi	00041-Bukovja na silikatih
00042-Bukovi gozdovi na kisli podlagi spremenjeni z iglavci	00042-Zasmrečena bukovja na silikatih
00061-Ohranjeni bukovi gozdovi na rendzinah	00061-Bukovja na rendzinah

Gospodarsko kategorijo večnamenskih gozdov (3.716,26 ha) sestavljajo:

- RGR *Bukovja na silikatih*,
- RGR *Zasmrečena bukovja na silikatih*,
- RGR *Bukovja na rendzinah*,

V enoti je gozdni rezervat "Škratova dolina" v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom (1,00 ha).

Gospodarska kategorija varovalnih gozdov (816,56 ha) je vključena v RGR *Varovalni gozdovi*.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Večji del gozdov razreda *Bukovja na rendzinah* s prevladujočo gozdno združbo *Hacquetio - Fagetum sylvaticae* je smiselno v naslednjem urejevalnem obdobju izločiti v razred *Podgorska bukovja na karbonatih*.

Gozdovi razredov *Bukovja na silikatih* in *Zasmrečena bukovja na silikatih* so v habitatnem tipu (9110) Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*). Vsi drugi pa v habitatnem tipu (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na silikatih – 00041

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove na silikatnih matičnih podlagah, ki tvorijo tla bolj kisle reakcije.

Površina razreda je 1.375,25 ha. Predstavlja 30% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 95% gozdov v zasebni lasti. Skupno je drugi največji rastiščnogojitveni razred. Gozdovi razreda pokrivajo skoraj celoten del enote južno od Sopote.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Poudarjene so naslednje funkcije:

- Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev: na 2. stopnji - strmine.
- Hidrološka funkcija: na 2. stopnji - izviri, zajetja, vodotoki.
- Biotopska funkcija: na 2. stopnji - Natura območje, EPO območje.
- Rekreatijska in turistična funkcija: na 2. stopnji - planinske poti.
- Varovanje naravne dediščine: na 2. stopnji - območja naravnih vrednot.
- Varovanje kulturne dediščine: na 2. stopnji – območje kulturne dediščine.
- Rekreatijska, estetska, turistična in poučna funkcija: planinske in poučne poti.

Gozdovi razreda se nahajajo v habitatnem tipu *Luzulo-Fagetum*.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi tega razreda se pojavljajo na rahlo do močno kislih tleh, ki so se razvila na silikatnih in na mešanih kamninah. Od kamnin prevladujejo glinasti skrilavci, kremenčev peščenjak in lapor. Na teh kamninah so se razvila kislja, srednje globoka, rjava tla. Preskrbljenost tal z vodo je zadovoljiva.

Od gozdnih združb je dominantna združba *Kisloljubno gradnovo bukovje* (90%).

Preglednica 61/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	1,95	0,1
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	117,57	8,5
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	4,92	0,4
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	0,89	0,1
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	1.243,51	90,4
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	6,41	0,5
	Skupaj	10,80	1.375,25	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 7,52 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (98%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (7,69 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

3/4 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/4 pa raznomerni mešani gozdovi bukve, gradna, kostanja, g.javorja, b.gabra in smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 329,7 m³/ha, letni prirastek pa 8,32 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek rastiščnogojitvenega razreda sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 15% iglavcev. Zaloga je akumulirana v drevju nad 40 cm premera (52%).

Iglavci v povprečju priraščajo 2,2% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,6%. Največ priraščajo drevesa III. debelinskega razreda, najmanj pa V.

Preglednica 62/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek				
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha		%	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%				
Iglavci	6,6	9,6	20,0	36,0	27,8	48,2	14,6	1,05	12,6		
Listavci	7,3	17,6	25,5	29,9	19,7	281,5	85,4	7,27	87,4		
Skupaj	7,2	16,4	24,7	30,8	20,9	329,7	100,0	8,32	100,0		

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 49%, sledi graden z 12%, kostanj z 12%, smreka z 11%, g.javor z 4% in b.gaber z 4%.

Podmladek pokriva 1/4 površine razreda. V njem je največ bukve, kostanja in smreke.

Preglednica 63/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	34,6	0,2	12,0	0,9	0,5	160,0	39,2	20,1	55,8	6,4
stanje	%	10,5	0,1	3,6	0,3	0,2	48,5	11,9	6,1	16,9	1,9
Naravno stanje	m ³ /ha	0	6,6	6,6	0,0	0,0	247,3	39,6	9,9	16,5	3,3
stanje	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve, smreke in kostanja pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi tega razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 50% raznodobnih sestojev razreda. Skoraj 30% sestojev je v pomlajevanju, 20% pa je drogovnjakov in mladovij skupaj.

Zasnova mladovij je dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/4 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani in z veliko pokritostjo s podmladkom (~30%).

Preglednica 64/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	41,43	6,9	73,4	19,7	0,0	45,2	20,5	34,3	0,0	7,1	86,8	5,2	0,9
Drogovnjak	137,40	2,4	40,2	52,4	5,0	21,4	49,2	29,4	0,0	28,6	27,9	37,8	5,7
Debeljak	525,94					21,2	58,8	20,0	0,0	8,3	34,4	43,6	13,7
Sestoj v obnovi	291,36					31,5	62,9	5,6	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	378,51					6,1	83,8	10,1	0,0				
Pionirski gozd z grmišči	0,61	0,0	100,0	0,0	0,0								
Skupaj	1.375,25												

Kakovost drevja

Med iglavci in listavci ima največji delež dreves dobro kakovost.

V povprečju so iglavci boljše kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 7%. Kar je nekoliko manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (5%), kar so večinoma posledice sečnje in ujma.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 50 odmrlih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (90%). Povprečno je v gozdovih razreda 27,5 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (22,4 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Po podatkih iz evidenc je skupna realizacija načrtovanega poseka v preteklem desetletju dosegla 46%. Letno je bilo posekano slabih 3 m³/ha lesa. Posek iglavcev je bil jakosti 14% na lesno zalogo, listavcev pa 9%.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (56%), smreke (20%) in dr.trdih.list. (12%).

Najbolj intenzivna je bila sečnja v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 65/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	22,25	2,85	12,8
Priprava tal	ha	7,92	6,50	82,1
Sadnja	ha	1,35	4,30	318,5
Obžetev	ha	2,82	3,80	134,8
Nega mladja	ha	55,65	29,05	52,2
Nega gošče	ha	95,03	14,15	14,9
Nega letvenjaka	ha	33,87	5,00	14,8
Nega drogovnjaka	ha	28,56	1,00	3,5
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	750	2.450	326,7
Vzdrževanje grmišč	ha	27,75	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	16,45	24,10	146,5
Postavitev valilnic in ostalo	dni	2,25	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,0	84,25	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	780	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih je bila najbolje realizirana nega mladja (52%). Skupno je nega naravnih mladovij in drogovnjaka realizirana na 23% načrtovane površine.

Pri obnovi so najbolje realizirana dela sadnje, nege in zaščite nasadov.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda je nekoliko večja zaradi korigiranja mej na katastrske. Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 30 m³/ha, letni prirastek pa je ostal na isti ravni (8,3 m³/ha).

Po podatkih iz gozdnogospodarskih evidenc je bila v preteklem desetletju realizacija poseka 2,9 m³/ha/leto ali 10% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 250% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 66/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2009	1.375,06	44,6	256,3	300,9	1,1	7,2	8,3	0,64	2,30	2,94
2019	1.375,25	48,2	281,5	329,7	1,05	7,27	8,32	1,75	8,41	10,16

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi ostal nespremenjen. Med listavci se nekoliko krepi delež bukve in hrasta na račun drugih trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2009 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2009	10,4	0,0	3,8	0,5	0,1	47,0	11,7	5,7	17,7	3,1
2019	10,5	0,1	3,6	0,3	0,2	48,5	11,9	6,1	16,9	1,9

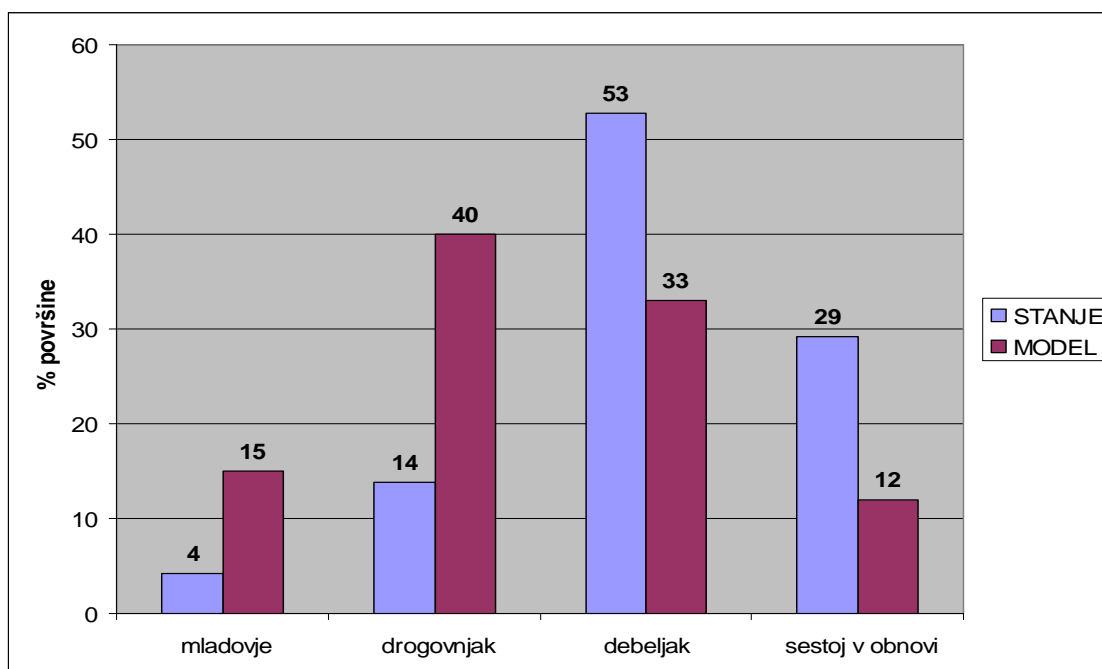
Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim obdobjem se je zmanjšala površina drogovnjakov in debeljakov ter povečala površina sestojev v obnovi.

Delež raznomernih se je povečal za več kot 300 ha predvsem zaradi razvrščanja malopovršinsko gospodarjenih debeljakov in sestojev v obnovi v raznomerne.

Preglednica 67/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	41,43	3,0	4	18	15	149,42	-72
Drogovnjak	137,40	10,0	14	48	40	398,45	-66
Debeljak	525,94	38,3	53	40	33	328,72	60
Sestoj v obnovi	291,36	21,2	29	14	12	119,54	144
Raznomerno (sk-gnz)	378,51	27,5					
Pionirski gozd z grmišči	0,61	0,0					
Skupaj	1.375,25	100,0	100	120	100		

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00041

Modelno razvojno strukturo za enodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem razmerje razvojnih faz neustrezno. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, mlajših razvojnih faz pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 9,8%, jelka 0,1%, bor 3,0%, macesen 0,3%, bukev 50,7%, hrast 12,5%, plem. listavci 6,1%, drugi trdi list. 16,0%, mehki list. 1,5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 72% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 20%, drogovnjak 13%, debeljak 42%, sestoj v obnovi 25%), na 28% površine razreda raznomerni gozdovi.

Ciljna povprečna lesna zaloga raznodobnih ~310 m³/ha; končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 540 m³/ha; ciljna povprečna zaloga raznomernih ~260-270 m³/ha.

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 120 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 20% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodnosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 25% lesne zaloge pri iglavcih in 19% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- Načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 74% s povprečno jakostjo ukrepanja 22% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- Za 26% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 46% na zalogo iglavcev in 29% na zalogo listavcev v desetletju.
- V mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- V starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- Delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 37% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 44% na lesno zalogo iglavcev in 40% na zalogo listavcev.
- Za 63% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- Ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu ter ga po potrebi tudi povečati.
- S pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- Povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 30% na lesno zalogo iglavcev in 23% na zalogo listavcev.
- Minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- Sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- Nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- V prevladujoče smrekovem podmladku pospeševati še bukev in hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež smreke in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodnosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~310 m³/ha. Nekoliko se bo zmanjšal delež iglavcev.

Preglednica 68/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	14,6	85,4	100,0
- ciljno %	13,2	86,8	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	48,2	281,5	329,7
- ciljna (m ³ /ha)	41,0	270,0	311,0
Prirastek (m ³ /ha/leto)	1,05	7,27	8,32
Možni posek (m ³ /ha)	17,4	84,1	101,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,75	8,41	10,16
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	36,2	29,9	30,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	166,4	115,7	122,1
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	5.088	17.477	0	0	0	1.464	24.029	36,2	166,0
	%	21,2	72,7	0,0	0,0	0,0	6,1	100,0		
Listavci	m ³	25.704	86.920	0	0	0	3.089	115.713	29,9	115,7
	%	22,2	75,1	0,0	0,0	0,0	2,7	100,0		
Skupaj	m³	30.792	104.397	0	0	0	4.553	139.742	30,8	122,1
	%	22,0	74,7	0,0	0,0	0,0	3,3	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 10,2 m³/ha/leto ali 30,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj.

Preglednica 70/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	57,20	57,20
Priprava tal	ha	3,34	3,34
Sadnja	ha	0,64	0,64
Obžetev	ha	2,04	7,66
Nega mladja	ha	29,70	29,70
Nega gošče	ha	89,03	89,03
Nega letvenjaka	ha	19,66	19,66
Nega drogovnjaka	ha	12,48	12,48
Zaščita z ograjo	m	1.100	1.100

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo. Nega drogovnjaka je načrtovana na 9% razvojne faze.

Za gozdove razreda je predvidena dopolnilna sadnja z razmerjem drevesnih vrst: 38% graden, 38% smreka in 23% d. češnja. Načrtovana je na 0,64 ha. Predvidena gostota sadnje je ~2.030 sadik/ha.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena bukovja na silikatih - 00042

Rastiščnogojitveni razred združuje zasmrečene bukove gozdove na silikatnih matičnih podlagah, ki tvorijo tla bolj kisle reakcije.

Površina razreda je 797,19 ha. Predstavlja 18% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 53% gozdov v državni lasti in 47% v zasebni lasti. Je razred z največ gozdov v državni lasti. Gozdovi razreda pokrivajo pretežni del Jatne ter predele enote nad Hotemežem in Vrhovim.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Poudarjene so naslednje funkcije:

- Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev: na 2. stopnji - strmine.
- Hidrološka funkcija: na 2. stopnji - izviri, zajetja, vodotoki.
- Rekreatijska in higiensko-zdravstvena funkcija: na 2. stopnji – gozdovi v bližini naselij.
- Varovanje naravne dediščine: na 2. stopnji - območja naravnih vrednot.

Gozdovi razreda se ne nahajajo v območju Nature 2000 ali EPO območju.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Matična podlaga so glinasti skrilačci, peščenjaki in laporji. Na teh kamninah so se razvila globoka rjava tla bolj kisle reakcije.

Od gozdnih združb je najbolj pogosta združba *Kisloljubno gradnovo bukovje* (97%).

Preglednica 71/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	19,75	2,5
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	769,74	96,5
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	7,70	1,0
	Skupaj	10,90	797,19	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 8,13 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (101,8%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko višja od modelne (7,99 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo večjepovršinsko raznodobni smrekovi gozdovi ter mešani gozdovi smreke, bukve, gradna in kostanja. Na 18% površine razreda so zasmrečeni raznomerni sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 318,9 m³/ha, letni prirastek pa 7,3 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga je višja od povprečja za enoto, prirastek pa je nižji od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 39% iglavcev. Zaloga je nakopičena v drevju nad 50 cm premera (32%).

Iglavci v povprečju priraščajo 2,0% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,5%. Pri iglavcih največ priraščajo drevesa IV. debelinskega razreda, pri listavcih pa III.

Preglednica 72/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,5	7,5	16,5	34,7	37,8	124,4	39,0	2,46	33,7
Listavci	7,3	14,4	23,6	26,4	28,3	194,5	61,0	4,83	66,3
Skupaj	5,8	11,7	20,8	29,7	32,0	318,9	100,0	7,29	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ smreke z 35%, sledi bukev z 33%, graden z 13% in kostanj z 9%. Primešani so še g.javor z 3% in rd. bor tudi z 3%.

Podmladek pokriva 28% površine razreda. V njem je največ bukve (47%) in smreke, poleg so še g.javor in kostanj.

Preglednica 73/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	112,2	0,0	10,6	1,5	0,0	104,6	42,3	11,3	34,9	1,5
	%	35,2	0,0	3,3	0,5	0,0	32,8	13,3	3,5	10,9	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	0	6,4	6,4	0,0	0,0	239,2	38,3	9,6	15,9	3,2
	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve, iglavcev in dr. trdih listavcev pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Znotraj tega razreda ni ohranjenih gozdov. Na 91% površine razreda so gozdovi spremenjeni, na 9% površine razreda pa so močno spremenjeni (delež iglavcev v lesni zalogi je 71-90)%.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobni zgradbi prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi. Zavzemajo 90% površine. Vsa mladovja in drogovnjaki skupaj ne dosegajo 10% površine raznodobnih sestojev.

Zasnova mladovij je večinoma dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Odrasli sestoji so večinoma negovani, normalnega sklepa.

Slabo 1/5 razreda pokrivajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani. Pokritost s podmladkom večinoma dobrih zasnov pa je 30%.

Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	33,87	1,9	91,4	6,7	0,0	89,2	0,9	9,9	0,0	2,9	50,4	40,1	6,6
Drogovnjak	31,03	17,0	70,1	5,8	7,1	22,5	51,1	26,4	0,0	29,0	60,6	0,0	10,4
Debeljak	329,23					66,7	20,0	13,3	0,0	2,4	51,3	40,2	6,1
Sestoj v obnovi	262,18					36,8	56,6	6,6	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	139,77					0,0	100,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	1,11												
Skupaj	797,19												

Kakovost drevja

Med iglavci ima polovica ocenjenih dreves prav dobro kakovost, polovica pa dobro kakovost. Med listavci ima 1/4 dreves prav dobro kakovost, slaba 1/2 pa dobro kakovost. V povprečju so listavci slabše kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja v tem razredu je 8,4%. Kar je nekoliko več kot je povprečje v enoti (7,8%). Največ je poškodb na vejah, kar so večinoma posledice sanitarnih sečenj.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine slabih 40 odmrlih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (89%). Povprečno je v gozdovih razreda 21,4 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko manj od povprečja za enoto (22,4 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Po podatkih iz evidenc je skupna realizacija načrtovanega poseka v preteklem desetletju dosegla 97%. Glede na povprečje v enoti je v tem razredu najvišji odstotek realizacije sečnje.

Zaradi ujma je realizacija sečnje iglavcev presešla načrtovano (123%). Ujme so si v minulem desetletju kar sledile – snegolomu (2012), vetrolomu (2013) in žledolomu (2014) so vedno sledile povečane populacije podlubnikov.

Letno je bilo posekano 8,4 m³/ha lesa. Posek iglavcev je bil jakosti 33% na lesno zalogo, listavcev pa 12%. V skupni masi posekanega drevja prevladujejo iglavci (70%).

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu.

Preglednica 75/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	65,13	11,20	17,2
Priprava tal	ha	2,44	11,10	454,9
Sadnja	ha	4,86	10,85	223,3
Obžetev	ha	5,20	59,26	1.139,6
Nega mladja	ha	47,00	58,90	125,3
Nega gošče	ha	78,53	31,50	40,1
Nega letvenjaka	ha	6,05	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	9,66	7,60	78,7
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.000	1.030	103,0
Zaščita z ograjo	m	300	12.110	4.036,7
Vzdrževanje grmišč	ha	3,75	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	2,00	1,80	90,0
Postavitev valilnic in ostalo	dni	1,5	7,5	502,7
Drugo varstvo pred požari	dni	0,0	2,0	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,0	366,7	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,40	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,0	3,0	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	17,01	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih je bila najboljše realizirana nega mladja (125%). Skupno je nega naravnih mladovij in drogovnjaka realizirana na 70% načrtovane površine.

V prizadevanju k sanaciji po ujmah ogolelih površin, so realizirana dela sadnje, nege in zaščite nasadov do 40-krat presešla načrtovano.

V opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na postavljanju kontrolno lovnih dreves za podlubnike.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda je nekoliko manjša zaradi korigiranja mej na katastrske. Povprečna lesna zaloga gozdov razreda se je v preteklem desetletju zmanjšala za 64 m³/ha. Pretežni del zmanjšanja gre na račun iglavcev. Letni prirastek se je zmanjšal za 1,34 m³/ha.

Po podatkih iz evidenc je bila v preteklem desetletju realizacija poseka 8,4 m³/ha/leto ali 22% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 6% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 76/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2009	797,28	180,4	202,1	382,5	3,61	5,02	8,63	5,89	2,49	8,38
2019	797,19	124,4	194,5	318,9	2,46	4,83	7,29	4,08	4,80	8,87

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi manjši za 8 odstotnih točk (največ pri smreki). Delež bukve in hrasta se povečuje, kar je zelo ugodno.

Zmanjšanje deleža smreke pomeni približevanje naravnemu stanju.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2009 do 2019

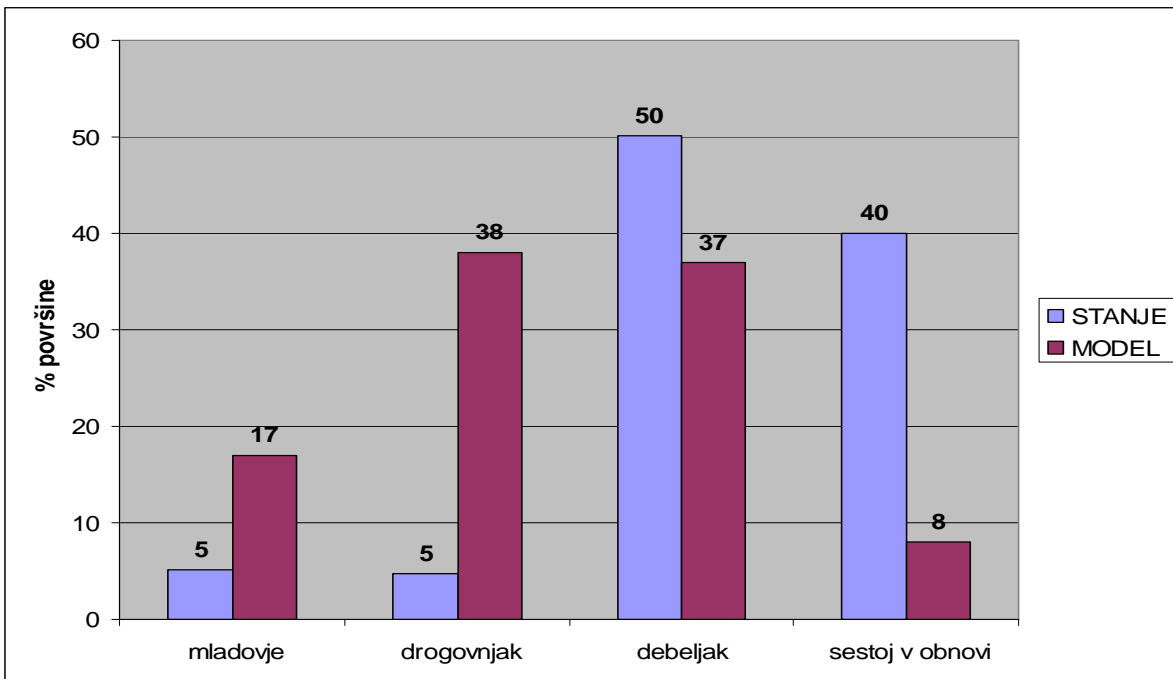
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2009	43,5	0,0	3,2	0,4	0,1	27,9	10,0	2,5	12,0	0,4
2019	35,2	0,0	3,3	0,5	0,0	32,8	13,3	3,5	10,9	0,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim obdobjem je površina mladovij večja za ~10 ha, površina sestojev v obnovi pa za ~150 ha. Deleža drogovnjakov in debeljakov sta upadla. Površina raznomernih se je povečala za skoraj 100 ha zaradi uveljavljanja malopovršinskega gospodarjenja v debeljakih in sestojih v obnovi.

Preglednica 77/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	33,87	4,2	5	19	17	111,57	-70
Drogovnjak	31,03	3,9	5	42	38	249,40	-88
Debeljak	329,23	41,4	50	41	37	242,83	36
Sestoj v obnovi	262,18	32,9	40	9	8	52,50	399
Raznomerno (sk-gnz)	139,77	17,5					
Grmičav gozd	1,11	0,1					
Skupaj	797,19	100,0	100	110	100		

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00042

Modelno razvojno strukturo za enodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem razmerje razvojnih faz neustrezno. Glede na preteklo ureditveno obdobje je stanje še bolj neuravnoteženo. Za zagotovitev trajnostnega gospodarjenja so površine mlajših razvojnih faz nezadostne.

Za tako močno povečan delež sestojev v obnovi so krive ujme, ki so pospešile uvajanje v obnovo. Vsekakor hiter preobrat vodi v nagle obnove kar je na nek način dobro. To dejstvo je nujno upoštevati pri planiranju in ustrezni izvedbi negovalnih del.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 32,2%, bor 3,0%, macesen 0,5%, bukev 36,8%, hrast 13,0%, plem. listavci 4,0%, drugi trdi list. 10,0%, mehki list. 0,5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 82% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 12%, drogovnjak 7%, debeljak 39%, sestoj v obnovi 42%), na 18% površine razreda raznomerni gozdovi.

Ciljna povprečna lesna zaloga raznodobnih ~300 m³/ha; končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 620 m³/ha (sm 800 m³/ha); ciljna povprečna zaloga raznomernih ~260-270 m³/ha.

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 110 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljeni realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 12% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovijih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev,
- ponekod je potrebno nego izvajati že v podmladku, katerega zaradi močne presvetljenosti prerašča robida.
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 27% lesne zaloge pri iglavcih in 18% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati vse listavce),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- Načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 77% s povprečno jakostjo ukrepanja 18% na lesno zalogo iglavcev in 12% na zalogo listavcev.
- Za 23% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 35% na zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev v desetletju.
- V mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- V starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- Delež sestojev v obnovi, predviden za nadaljevanje obnove, znaša 75% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 58% na lesno zalogo iglavcev in 31% na zalogo listavcev.
- Za 25% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- Ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu. Zaradi nerealiziranih končnih posekov v sestojih v obnovi je v prihodnje možno pričakovati povečanje deleža raznomernih.
- S pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- Povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 30% na lesno zalogo iglavcev in 23% na zalogo listavcev.
- Minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- Sečnje usmeriti na najdebelejša drevesa.

- Nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- V prevladujočem smrekovem podmladku pospeševati še bukev in hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež smreke in dr. trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Gospodariti v cilju vzpostavljanja naravne drevesne sestave in zgradbe; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~303 m³/ha. Nekoliko se bo še zmanjšal delež iglavcev (za 3 odstotne točke).

Preglednica 78/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	39,0	61,0	100,0
- ciljno %	35,7	64,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	124,4	194,5	318,9
- ciljna (m ³ /ha)	108,2	194,8	303,0
Prirastek (m ³ /ha/leto)	2,46	4,83	7,29
Možni posek (m ³ /ha)	40,7	47,9	88,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,08	4,80	8,87
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	32,8	24,7	27,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	165,8	99,3	121,7
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 79/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo				Posek oslabelega drevja in sanitarni p.
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	8.097	24.144	0	0	0	270	32.511	32,8	165,7
	%	24,9	74,3	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		
Listavci	m ³	7.442	30.361	0	0	0	426	38.229	24,7	99,3
	%	19,5	79,4	0,0	0,0	0,0	1,1	100,0		
Skupaj	m³	15.539	54.505	0	0	0	696	70.740	27,8	121,7
	%	22,0	77,0	0,0	0,0	0,0	1,0	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 8,9 m³/ha/leto ali 27,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj. Delež iglavcev v sečni masi je 46%.

Preglednica 80/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	17,51	17,51
Priprava tal	ha	11,50	11,50
Sadnja	ha	11,96	11,96
Obžetev	ha	7,86	32,86
Nega mladja	ha	69,53	69,53
Nega gošče	ha	91,37	91,37
Nega letvenjaka	ha	12,88	12,88
Nega drogovnjaka	ha	0,59	0,59
Zaščita s premazom	ha	2,00	2,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.500	4.500
Zaščita z ograjo	m	6.050	6.050

Poudarek je predvsem na negi mladovij, ki naj bi nastala po zaključnih sečnjah ter na negi nasadov.

Gozdovi razreda so v enoti bili najbolj izpostavljeni ujmam v preteklem obdobju in je na mestih z oteženo naravno obnovo predvidena obnova podprta s sadnjo. Za gozdove razreda je predvidena dopolnilna sadnja z razmerjem drevesnih vrst: 44% bukev, 23% smreka, 21% graden, 6% g. javor in 6% d. češnja. Načrtovana je na 11,96 ha in zavzema pretežni delež sadnje v enoti. Predvidena gostota sadnje je ~2.000 sadik/ha.

Zaradi močnega objedanja srnjadi je potrebno vso sadnjo zaščititi. Kjer so površine dovolj velike, bo zaščita kolektivna - z ograjo, drugod posamična. Kolektivna zaščita ima prednost, saj zagotovimo tudi vrst naravnega mladja.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na rendzinah - 00061

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove na pretežno karbonatni matični podlagi na sušnih, strmejših legah.

Površina razreda je 1.543,82 ha. Predstavlja 34% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 84% gozdov v zasebni lasti. Gozdovi razreda pokrivajo celoten del enote severno od Sopote. Znotraj območja razreda so na najstrmejših predelih gozdovi izločeni v posebni razred - *Varovalni gozdovi*.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Poudarjene so naslednje funkcije:

- Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev: na 2. stopnji - strmine.
- Hidrološka funkcija: na 1. stopnji - jame, brezna, spodmoli; na 2. stopnji - izviri, zajetja, vodotoki.
- Biotopska funkcija: na 2. stopnji - Natura območje, EPO območje.
- Zaščitna funkcija: na 1. stopnji - zaščita železnice in ceste.
- Rekreatijska in turistična funkcija: na 2. stopnji - planinske poti.
- Varovanje naravne dediščine: na 2. stopnji - območja naravnih vrednot.
- Varovanje kulturne dediščine: na 2. stopnji – območja kulturne dediščine.
- Rekreatijska, estetska, turistička in poučna funkcija: planinske in poučne poti.

Gozdovi razreda se nahajajo v habitatnem tipu Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastišča gozdov razreda so zmerno do zelo strma pobočja, na karbonatni matični podlagi. Tla so plitva do srednje globoka, skeletna in občutljiva na erozijo. Najpogosteje rendzine in rjava tla na karbonatih.

Od gozdnih združb je najpogostejša združba *Osojno bukovje s kresničevjem* (35%), sledi ji združba *Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje* (29%) v zgornjem višinskem pasu in združba *Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje* (26%) na južnih legah.

Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	444,23	28,8
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	20,30	1,3
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	542,08	35,2
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	402,79	26,1
621	<i>Bazoljubno rdečeborovje</i>	1	2,11	0,1
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	6,55	0,4
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	7	125,76	8,1
	Skupaj	6,980	1.543,82	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 4,66 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (99,6%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (4,68 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni mešani gozdovi bukve, gradna, č. gabra, g. javorja, smreke, cera in drugih toploljubnih listavcev. Na 18,5% razreda so raznomerni gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 305,2 m³/ha, letni prirastek pa 9,3 m³/ha.

V povprečni lesni zalogi je 7% iglavcev. Zaloga je nakopičena v drevju od 20-39 cm premera (55%).

Zaloga v povprečju prirašča 3,0% na leto. Največ priraščajo drevesa I. debelinskega razreda.

Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	21,5	7,0	0,65	7,0
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	283,7	93,0	8,61	93,0
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	305,2	100,0	9,26	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 69%, gradna z 7%, č. gabra z 4%, smreke z 4% in g.javor z 4%. Primešani so še najpogosteje cer, mali jesen, b.gaber in rd. bor.

Podmladek pokriva 24% površine razreda. V njem je največ bukve, toploljubnih listavcev (m. jesen, mokovec) in plemenitih listavcev.

Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	12,6	0,0	8,8	0,1	0,0	209,7	21,4	17,0	34,7	1,0
	%	4,1	0,0	2,9	0,0	0,0	68,7	7,0	5,6	11,4	0,3
Naravno stanje	m ³ /ha	9,2	3,1	9,2	0,0	0,0	244,2	0,0	15,3	24,4	0,0
	%	3,0	1,0	3,0	0,0	0,0	80,0	0,0	5,0	8,0	0,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve, dr. trdih listavcev in hrasta pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi tega razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo skoraj 1/2 površine raznodobnih. Najmanj je mladovij in drogovnjakov.

1/4 mladovij ima slabše zasnove. Slabše zasnove so tudi pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani.

Dobrih 18% razreda pokrivajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani. Pokritost s podmladkom je ~25%.

Toploljubni panjevci se pojavljajo na najbolj strmih in skrajnih rastiščih.

Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	62,47	5,5	68,2	26,3	0,0	0,0	7,9	92,1	0,0	33,4	49,9	16,7	0,0
Drogovnjak	164,60	1,9	21,2	63,9	13,0	0,9	14,4	84,7	0,0	28,2	27,5	37,5	6,8
Debeljak	581,79					4,0	52,6	43,4	0,0	14,7	41,5	33,3	10,5
Sestoj v obnovi	393,13					5,2	83,2	11,6	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	285,36					4,5	68,4	27,1	0,0				
Panjevec	55,32												
Grmičav gozd	1,15												
Skupaj	1.543,82												

Kakovost drevja

Na pobočjih južnih leg je drevje večinoma slabše kakovosti. Na severnih legah ter v žlebovih in jarkih, kjer so tla globlješa in vlažnejša je kakovost drevja boljša. V zgornjem višinskem pasu v območju združbe *Hacquetio-Fagetem sylvaticae* je kakovost drevja najboljša.

Poškodovanost sestojev

Sestoji so mestoma poškodovani zaradi izruvanega drevja na strminah.

Odmrlo drevje

Zaradi nedostopnosti, izruvano drevje pogosto ostane na pobočju v odmiranju. Mestoma je zelo veliki delež odmrlega lesa v sestojih.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Po podatkih iz evidenc je skupna realizacija načrtovanega poseka v preteklem desetletju dosegla 36%. Glede na povprečje v enoti je v tem razredu najnižji odstotek realizacije sečnje.

Letno je bilo posekano 2,1 m³/ha lesa. Posek iglavcev je bil jakosti 13% na lesno zalogo, listavcev pa 7%. V skupni masi posekanega drevja je največ bukve (69%), smreke (12%) in hrasta (7%).

Najbolj intenzivna je bila sečnja v zadnjem V. debelinskem razredu (25% od zaloge).

Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	31,27	0,90	2,9
Priprava tal	ha	14,14	2,75	19,4
Sadnja	ha	6,83	2,60	38,1
Obžetev	ha	15,64	0,25	1,6
Nega mladja	ha	55,62	11,60	20,9
Nega gošče	ha	77,30	3,00	3,9
Nega letvenjaka	ha	33,74	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	20,51	0,50	2,4
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	3.950	450	11,4
Vzdrževanje grmišč	ha	17,75	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	21,05	3,40	16,2
Vzdrževanje vodnih površin	dni	41,25	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,10	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih je bila najbolje realizirana nega mladja (21%). Skupno je nega naravnih mladovij in nega drogovnjaka bila realizirana na 8% načrtovane površine.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda je nekoliko večja zaradi korigiranja mej na katastrske. Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 29 m³/ha, letni prirastek pa se je povečal za 1,8 m³/ha.

Po podatkih iz evidenc je bila v preteklem desetletju realizacija poseka 2,1 m³/ha/leto ali 7% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 400% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2009	1.539,65	21,1	255,6	276,6	0,67	6,82	7,49	0,27	1,79	2,06
2019	1.543,82	21,5	283,7	305,3	0,65	8,61	9,26	0,73	9,58	10,31

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi manjši za 0,5 odstotne točke (največ pri smreki). Delež bukve in pl.listavcev se povečuje.

Zmanjšanje deleža smreke ter povečanje deleža bukve in pl.listavcev pomeni približevanje naravnemu stanju.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2009 do 2019

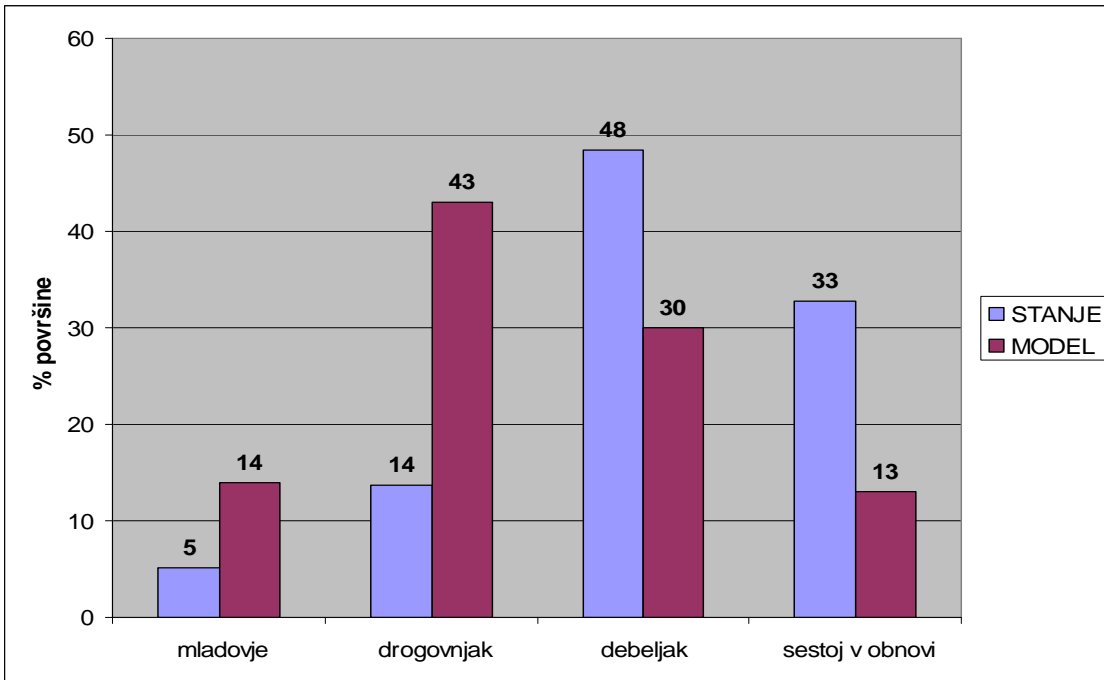
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2009	5,1	0,0	2,5	0,0	0,0	68,2	7,5	5,2	10,8	0,7
2019	4,1	0,0	2,9	0,0	0,0	68,7	7,0	5,6	11,4	0,3

Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim obdobjem se je zmanjšal delež drogovnjakov in debeljakov ter povečal delež sestojev v obnovi in raznomernih. Delež raznomernih sestojev se je povečal za 200 ha predvsem zaradi uveljavljanja malopovršinskega gospodarjenja v debeljkih in sestojih v obnovi.

Preglednica 87/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	62,47	4,0	5	18	14	168,28	-63
Drogovnjak	164,60	10,7	14	56	43	516,86	-68
Debeljak	581,79	37,6	48	39	30	360,60	61
Sestoj v obnovi	393,13	25,5	33	17	13	156,26	152
Raznomerno (sk-gnz)	285,36	18,5					
Panjevec	55,32	3,6					
Grmičav gozd	1,15	0,1					
Skupaj	1.543,82	100,0	100	130	100		

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 00061

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem razmerje razvojnih faz neustrezno. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, mlajših razvojnih faz pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,1%, bor 2,9%, bukev 69,5%, hrast 8,0%, plem. listavci 5,0%, drugi trdi list. 10,0%, mehki list. 0,5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 78% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 10%, drogovnjak 14%, debeljak 37%, sestoj v obnovi 39%), na 18% površine razreda raznomerni gozdovi ter na 4% panjevci in grmičevja.

Ciljna povprečna lesna zaloga raznodobnih ~295 m³/ha; končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 530 m³/ha; ciljna povprečna zaloga raznomernih ~260-270 m³/ha.

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno gospodarjenje na manjših površinah s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljani realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 10% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 15% lesne zaloge pri iglavcih in 18% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- Načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 54% s povprečno jakostjo ukrepanja 20% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- Za 46% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 51% na zalogo iglavcev in 32% na zalogo listavcev v desetletju.
- V mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- V starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- Delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 35% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 50% na lesno zalogo iglavcev in 37% na zalogo listavcev.
- Za 65% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- Ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu. Zaradi nerealiziranih končnih posekov v sestojih v obnovi je v prihodnje možno pričakovati povečanje deleža raznomernih.
- S pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- Povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 28% na lesno zalogo iglavcev in 22% na zalogo listavcev.
- Minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- Sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- Nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in hrasta na račun dr. trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Gospodariti v cilju vzdrževanja naravne drevesne sestave in zgradbe; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo na koncu ureditvenega obdobja povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala za ~5 m³/ha. Delež iglavcev naj bi ostal nespremenjen.

Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,0	93,0	100,0
- ciljno %	7,0	93,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	21,5	283,7	305,2
- ciljna (m ³ /ha)	20,7	274,0	294,7
Prirastek (m ³ /ha/leto)	0,65	8,61	9,26
Možni posek (m ³ /ha)	7,3	95,7	103,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,73	9,58	10,31
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	34,0	33,8	33,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	112,5	111,3	111,3
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	2.084	8.317	0	0	0	881	11.282	34,0	112,0
	%	18,5	73,7	0,0	0,0	0,0	7,8	100,0		
Listavci	m ³	20.807	123.256	0	0	0	3.826	147.889	33,8	111,3
	%	14,1	83,3	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		
Skupaj	m³	22.891	131.573	0	0	0	4.707	159.171	33,8	111,4
	%	14,4	82,6	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 10,3 m³/ha/leto ali 33,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj.

Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	36,18	36,18
Priprava tal	ha	0,50	0,50
Sadnja	ha	0,50	0,50
Nega mladja	ha	31,65	31,65
Nega gošče	ha	104,19	104,19
Nega letvenjaka	ha	20,82	20,82
Nega drogovnjaka	ha	9,52	9,52

Poudarek je predvsem na negi mladovij, ki naj bi nastala po zaključnih sečnjah.

Za gozdove razreda je predvidena dopolnilna sadnja z razmerjem drevesnih vrst: 80% bukev, 20% g. javor. Načrtovana je na 0,50 ha. Predvidena gostota sadnje je ~2.000 sadik/ha.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 00130

V razred je uvrščen gozdni rezervat "Škratova dolina" v odseku 027B. Namen izločitve je varovanje in raziskovanje naravnega rastišča črnega bora. Gozdni rezervat je bil razglašen z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05 in dalje). Površina je 1,00 ha in je v državni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spada v gozd s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Poudarjene se naslednje funkcije: varovanje naravnih vrednot na 1. stopnji, raziskovalna funkcija na 1. stopnji in ohranjanje biotske raznovrstnosti na 2. stopnji (Natura 2000).

Gozdovi razreda se nahajajo v habitatnem tipu Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Matično osnovo tvori dolomit, tla so rjava pokarbonatna, združba je *Arunco-Fagetum sylvaticae* z rastiščnim koeficientom (po Koširju) 7.

Preglednica 91/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	1,00	100,0
	Skupaj	7,000	1,00	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Sestoj tvori debeljak črnega bora s primesjo bukve, črnega gabra in mokovca.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v tem razredu je 376,0 m³/ha in letni prirastek 11,4 m³/ha.

Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	300,0	79,8	9,10	79,8
Listavci	19,7	30,9	24,7	14,8	9,9	76,0	20,2	2,31	20,2
Skupaj	19,9	30,2	24,9	15,0	10,0	376,0	100,0	11,41	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Nosilec sestoja je črni bor, posamezno in v manjših skupinah je primešana bukev in dr trdi listavci.

Ohranjenost gozdov

Sestoj je ohranjen.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Sestoj je v razvojni fazi debeljaka, ki ima normalen sklep in je nenegovan.

Kakovost drevja

Drevje je večinoma dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Nekaj dreves je polomljenih in nekaj izruvanih zaradi snegoloma.

Odmrlo drevje

Ocenjujemo da je v sestoju odmrlega drevja ~3-5% od povprečne zaloge.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek in gojitvena dela se v tem gozdu niso izvajala. Rezervat je bil izločen iz gospodarjenja leta 2005.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina sestoja je nespremenjena. Povprečna lesna zaloga je za ~25 m³/ha večja; letni prirastek pa za 0,6 m³/ha. Posek ni bil načrtovan.

Drevesna sestava in zgradba je ostala nespremenjena.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

V razglašeni gozdni rezervatih ukrepanje ni dovoljeno.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140

Varovalni gozdovi so izločeni na skalovitih strminah v soteskah rek Save, Savinje in Sopot, na Kopitniku in Velikem Kozjem. Razglašeni so bili z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in dalje).

Razred združuje gozdove na karbonatni matični podlagi na strmih pobočjih pretežno južnih, sušnih leg. Nahajajo se znotraj bukovih rastišč vendar v skrajnjih rastiščnih razmerah.

Površina razreda je 816,56 ha. Predstavlja 18% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 79% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda med varovalne gozdove.

Poudarjene so naslednje funkcije:

- Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev: na 1. stopnji - strmine.
- Hidrološka funkcija: na 1. stopnji - jame, brezna, spodmoli; na 2. stopnji - izviri, zajetja, vodotoki.
- Biotopska funkcija: na 1. stopnji - ekocelice; na 2. stopnji - Natura območje, EPO območje.
- Zaščitna funkcija: na 1. stopnji - zaščita železnice in ceste.
- Rekreatijska in turistična funkcija: na 2. stopnji - planinske poti.
- Varovanje naravne dediščine: na 2. stopnji - območja naravnih vrednot.
- Varovanje kulturne dediščine: na 2. stopnji – območja kulturne dediščine.
- Rekreatijska, estetska, turistična in poučna funkcija: planinske in poučne poti.

Gozdovi razreda se nahajajo v habitatnem tipu Ilirski bukov gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastišča so vezana na strma, skalovita pobočja in grebene. Matična podlaga je apnenec in dolomit, tla so plitva, skeletna. Velik delež ima površinsko skalovitost, ponekod je celo 80%. Prevladujejo združbe z varovalno vlogo in nizko proizvodno sposobnostjo.

Preglednica 93/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	18,68	2,3
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	151,26	18,5
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	100,27	12,3
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	459,40	56,3
621	<i>Bazoljubno rdečeborovje</i>	1	86,95	10,6
	Skupaj	4,170	816,56	100,0

Ponderirani proizvodni potencial (rastiščni koeficient po Koširju) glede na delež gozdnih združb v razredu je 4,17.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Mešani sestoji bukve in termofilnih listavcev skupinsko raznomerne zgradbe. Na globljših tleh drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi. Na najskrajnejših rastiščih so sestoji grmičave zgradbe in panjevci.

Lesna zaloga in prirastek

Zaradi ekstremnosti rastišč je sta prirastek in lesna zaloga nizka. Povprečna lesna zaloga znaša 194,5 m³/ha, letni prirastek pa 5,9 m³/ha.

V povprečni lesni zalogi je 15% iglavcev.

Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	28,3	14,5	0,86	14,5
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	166,2	85,5	5,04	85,5
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	194,5	100,0	5,90	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami ima še vedno vodilno vlogo bukev (49%), ki pa je slabe kvalitete (krivenčasta rast, velika vejnatost), sledi ji črni gaber z 11%, rdeči bor s 10%, graden z 9% in cer z 4%. Primešani so še puhasti hrast, črni bor, mokovec, mali jesen in g. javor.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo drogovnjaki in skupinsko raznomerni sestoji bukve in termofilnih listavcev. Na ekstremnih legah se nahaja predvsem grmičav gozd črnega gabra, rdečega bora in hrastov ter panjevci. V žlebovih in jarkih na globljših tleh so bukovi debeljaki in sestoji v obnovi.

Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	7,09	0,0	36,4	63,6	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	23,4	0,0	76,6	0,0
Drogovnjak	275,73	0,0	15,2	52,4	32,4	3,4	0,0	96,6	0,0	0,0	38,9	39,1	22,0
Debeljak	150,58					1,7	14,5	83,8	0,0	10,7	52,8	29,7	6,8
Sestoj v obnovi	26,16					10,3	52,0	37,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	155,92					0,0	4,2	95,8	0,0				
Panjevec	71,54												
Grmičav gozd	129,54												
Skupaj	816,56												

Kakovost drevja

Drevje je zaradi ekstremnih rastiščnih razmer slabše kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodbe na drevju in tleh nastajajo predvsem zaradi naravnih dejavnikov: veter, sneg, zemeljski plazovi.

Odmrlo drevje

Ocenjujemo da je v sestojih razreda odmrlega drevja ~3-5% od povprečne zaloge.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Po podatkih iz evidenc je skupna realizacija načrtovanega poseka v preteklem desetletju dosegla 27%. Glede na povprečje v enoti je v tem razredu najnižji odstotek realizacije sečnje.

Skupno je bilo posekano 2,9 m³/ha lesa. Posek iglavcev je bil jakosti 1% na lesno zalogo, listavcev pa 2%.

V skupni masi posekanega drevja je največ bukve (86%), dr. trdih listavcev (5%) in bora (3%). Najbolj intenzivna je bila sečnja v zadnjem V. debelinskem razredu.

Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,52	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,20	0,35	175,0
Obžetev	ha	0,40	0,00	0,0
Nega mladja	ha	1,33	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,77	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	1,22	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	7,50	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	0,20	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	300	0,0

V evidenci opravljenih gojitveni del je 0,35 ha sadnje in zaščite sadik z tulci.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda je nekoliko manjša predvsem zaradi korigiranja meje odsekov na katastrske meje. Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 56 m³/ha. Letni prirastek pa je višji za 2,1 m³/ha.

Po podatkih iz evidenc je bila v preteklem desetletju realizacija poseka 0,3 m³/ha/leto ali 2% od zaloge.

Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2009 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
		2009	827,05	17,1	121,6	138,6	0,55	3,24	3,79	0,02
2019	816,56	28,3	166,2	194,4	0,86	5,04	5,90	0,28	2,32	2,60

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V sestojih se je v preteklem desetletju nekoliko povečal delež bora ter zmanjšal delež bukve, hrasta in smreke. Delež iglavcev se je povečal za 2 odstotni točki.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Na račun drogovnjakov se je povečal delež debeljakov in sestojev v obnovi. Deli drogovnjakov in deli grmičevega gozda iz preteklega obdobja so zaradi sukcesijskega stadija razvrščeni v panjevece. Mestoma se izvajajo tudi resurekcijski poseki za drva.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

Cilj so vitalni, ekološko stabilni in po drevesni sestavi naravni in pestri sestoji, ki bodo opravljali predvsem vlogo varovanja zemljišč in sestojev na strminah. Zaželena je malopovršinsko razgibana zgradba sestojev s poudarkom na mehanski stabilnosti le – teh.

Ciljna povprečna zaloga je ~227 m³/ha, z 15% deležem iglavcev (predvsem bora).

Gozdnogojitvene usmeritve

S postopnimi malopovršinskimi sečnjami ohranjati stalno zastrtost tal. Pospeševati pestro in naravno drevesno sestavo. Odstranjevati težka, prezrela in samopodiranju nagnjena drevesa.

Vsi ukrepi morajo biti podrejeni varovalni vlogi gozdov.

Izvajajo naj se sanitarne sečnje in sečnje za krepitev stojnosti sestojev in preprečevanja nastanka kalamitet.

V drevesni sestavi pospeševati bukev, hraste in pl. listavce.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala za ~33 m³/ha. Nekoliko naj se bi povečal delež iglavcev (bora).

Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	14,5	85,5	100,0
- ciljno %	15,0	85,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	28,3	166,2	194,5
- ciljna (m ³ /ha)	34,2	193,4	227,6
Prirastek (m ³ /ha/leto)	0,86	5,04	5,90
Možni posek (m ³ /ha)	2,7	23,2	25,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,28	2,32	2,60
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	9,7	14,0	13,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	32,0	46,1	44,0
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	169	127	0	0	0	1.951	2.247	9,7	32,1
	%	7,5	5,7	0,0	0,0	0,0	86,8	100,0		
Listavci	m ³	5.886	6.884	0	0	0	6.200	18.970	14,0	46,1
	%	31,0	36,3	0,0	0,0	0,0	32,7	100,0		
Skupaj	m³	6.055	7.011	0	0	0	8.151	21.217	13,4	44,1
	%	28,5	33,0	0,0	0,0	0,0	38,5	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 2,6 m³/ha/leto ali 13,4% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz sanitarnih in preventivnih sečenj. 33% sečne mase pa je načrtovane iz pomladitvenih sečenj. Delež iglavcev v sečni masi je 11%.

Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,08	3,08
Nega mladja	ha	1,82	1,82
Nega gošče	ha	6,12	6,12

V razredu je načrtovana izvedba priprave sestoja, nege mladja in nege gošče.

10 Literatura

DAKSKOBLER, I. 2008. Pregled bukovih rastišč v Sloveniji, Zbornik gozdarstva in lesarstva 87 (2008), s.-14.

Gozdarski vestnik št. 2/2015; s. 105-113;

GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarske enote Radeče (2009 - 2018);

GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarskega območja Brežice (2011 - 2020).

NARAVOVARSTVENE smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Radeče; Zavod RS za varstvo narave, Celje, december 2018.

PRAVILNIK o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10).

SPLOŠNE kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, januar 2017.

SPLETNA stran statističnega urada RS < www.stat.si/statweb >.

SPLETNA stran Agencije RS za okolje; < gis.arso.gov.si/atlasokolja/ >.

USMERITVE s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, RS Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, marec 2017.

VESELIČ, Ž. 2000. Izhodiščni optimalni modeli gozdov. Interno gradivo ZGS, Ljubljana 2000.

Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.).

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev in odsekov: Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Brane Gajič, inž.gozd., Jože Prah, inž.gozd., Jože Mori, univ.dipl.inž.gozd., Mojca Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Miloš Brinovec, univ.dipl.inž.gozd., Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Dušan Prijatelj, gozd. tehn., Gregor Žigante, dipl.inž.gozd.

Digitalizacija in priprava tematskih kart: Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Franc Bogovič, geod. tehnik, Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Tekst: Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Posamezna poglavja:

Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavji 6.2.8 in 8

Mojca Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5, 6.2.6 in 9.2.2 (del)

Gregor Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9 in 6.2.3

Mag. Boris Papac, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7 in 6.3.5

Podpisniki

Odgovoren za pripravo načrta
Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja OE Brežice
Niko Rainer, univ.dipl.inž.gozd.

Direktor ZGS
Damjan Oražem, univ.dipl.inž.gozd.

Brežice, 19.04.2019

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	3.622,04	899,62	12,16	4.533,82
Delež (%)	79,89	19,84	0,27	100,00

Preglednica/F2: Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P0	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
P1	0,00	0,00	0,00	7,05	141,05	1.399,61	0,00	60,41	1.950,16	3.558,28
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	141,07	0,00	0,00	0,00	0,00	141,07
P3	68,89	227,23	523,60	13,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	833,47
Skupaj	68,89	227,23	523,60	21,80	282,12	1.399,61	0,00	60,41	1.950,16	4.533,82

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
00041-Bukovja na silikatih	1.375,25	48,2	281,5	329,7	1,05	7,27	8,32	36,2	29,9	30,8	122,1
00042-Zasmrečena bukovja na silikati	797,19	124,4	194,5	318,9	2,46	4,83	7,29	32,8	24,7	27,8	121,7
00061-Bukovja na rendzinah	1.543,82	21,5	283,7	305,3	0,65	8,61	9,26	34,0	33,8	33,8	111,4
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	3.716,26	53,5	263,8	317,2	1,19	7,30	8,49	34,1	30,8	31,4	117,2
00130-Gozdovi s posebnim namenom	1,00	300,0	76,0	376,0	9,10	2,31	11,41				
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	1,00	300,0	76,0	376,0	9,10	2,31	11,41				
00140-Varovalni gozdovi	816,56	28,3	166,2	194,4	0,86	5,04	5,90	9,7	14,0	13,4	44,1
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	816,56	28,3	166,2	194,4	0,86	5,04	5,90	9,7	14,0	13,4	44,1
Skupaj vsi gozdovi	4.533,82	49,0	246,1	295,1	1,13	6,89	8,02	31,6	28,7	29,2	107,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	144,86	3,2						
Drogovnjak	608,76	13,4	0,22	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	1.588,54	35,0	153,75	9,7	7,3	59,7	32,2	0,8
Sestoj v obnovi	972,83	21,5	594,46	61,1	7,6	76,2	16,1	0,1
Raznomerno (sk-gnz)	959,56	21,2	236,39	24,6	0,0	59,7	40,3	0,0
Panjevec	126,86	2,8						
Grmičav gozd	131,80	2,9						
Pionirski gozd z grmišči	0,61	0,0						
Skupaj	4.533,82	100,0	984,82	21,7				

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	144,86	4,8	73,6	21,6	0,0	33,8	9,5	56,7	0,0	18,3	58,1	21,8	1,8
Drogovnjak	608,76	1,9	25,2	53,1	19,8	7,7	17,6	74,7	0,0	15,5	34,4	36,4	13,7
Debeljak	1.588,54					22,5	44,3	33,2	0,0	9,6	42,3	37,8	10,3
Sestoj v obnovi	972,83					21,8	69,1	9,1	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	959,56					3,7	68,6	27,7	0,0				
Panjevec	126,86												
Grmičav gozd	131,80												
Pionirski gozd z grmišči	0,61	0,0	100,0	0,0	0,0								
Skupaj	4.533,82												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,3	10,8	18,1	33,3	31,5	11,8	35,0
Jelka	7,0	9,7	18,4	37,2	27,7	0,0	0,1
Bor	14,7	21,9	24,0	21,5	17,9	4,5	13,2
Macesen	9,6	15,1	20,7	29,1	25,5	0,2	0,6
Ostali igl.	9,7	14,4	20,5	34,8	20,6	0,1	0,2
Bukev	14,1	23,8	24,9	21,3	15,9	52,8	155,6
Hrast	11,9	21,3	25,6	24,0	17,2	10,0	29,7
Pl. lst.	13,6	23,4	24,8	22,2	16,0	5,0	14,8
Dr. tr. lst.	14,1	23,7	25,1	21,9	15,2	14,7	43,5
Meh. lst.	15,5	27,1	24,0	20,6	12,8	0,9	2,6
Iglavci	8,6	13,9	19,7	30,1	27,7	16,6	49,0
Listavci	13,8	23,5	25,0	21,8	15,9	83,4	246,1
Skupaj	13,0	21,9	24,0	23,2	17,9	100,0	295,1

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,1	10,6	18,0	33,5	31,8	13,3	42,1
Jelka	7,0	9,7	18,4	37,2	27,7	0,0	0,1
Bor	11,8	17,4	23,4	25,1	22,3	3,3	10,4
Macesen	9,5	14,9	20,7	29,2	25,7	0,2	0,7
Ostali igl.	9,7	14,4	20,5	34,8	20,6	0,1	0,2
Bukev	13,4	23,1	24,8	22,1	16,6	53,2	168,8
Hrast	11,0	20,3	25,6	25,0	18,1	10,2	32,4
Pl. lst.	13,2	22,9	24,8	22,7	16,4	5,3	16,9
Dr. tr. lst.	12,6	22,1	25,4	23,5	16,4	13,4	42,6
Meh. lst.	15,4	27,0	24,0	20,7	12,9	1,0	3,1
Iglavci	7,3	12,0	19,1	31,8	29,8	16,9	53,5
Listavci	13,0	22,6	25,0	22,7	16,7	83,1	263,8
Skupaj	12,0	20,8	24,0	24,3	18,9	100,0	317,2

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,22	0,22	0,23	0,28	0,18	14,1	1,13
Listavci	2,17	1,94	1,39	0,93	0,46	85,9	6,89
Skupaj	2,39	2,16	1,62	1,21	0,64	100,0	8,02

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,20	0,21	0,24	0,32	0,21	14,0	1,19
Listavci	2,19	2,01	1,51	1,06	0,53	86,0	7,30
Skupaj	2,39	2,22	1,75	1,38	0,74	100,0	8,49

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	70.069	31,5											
Listavci	320.801	28,7											
Skupaj	390.870	29,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	113,97	113,97											
Priprava tal	ha	15,34	15,34											
Sadnja	ha	13,10	13,10											
Obžetev	ha	9,90	40,52											
Nega mladja	ha	132,70	132,70											
Nega gošče	ha	290,71	290,71											
Nega letvenjaka	ha	53,36	53,36											
Nega drogovnjaka	ha	22,59	22,59											
Zaščita s premazom	ha	2,00	2,00											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	4.500	4.500											
Zaščita z ograjo	m	7.150	7.150											

OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na silikatih - 00041

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.307,88	66,55	0,82	1.375,25
Delež (%)	95,1	4,8	0,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,9	8,5	19,2	36,7	29,7	10,5	34,6
Jelka	7,0	9,7	18,4	37,2	27,7	0,1	0,2
Bor	7,9	11,8	22,1	34,1	24,1	3,6	12,0
Macesen	14,4	22,6	23,5	31,2	8,3	0,3	0,9
Ostali igl.	9,8	14,7	20,6	35,1	19,8	0,2	0,5
Bukev	6,5	16,6	25,2	31,0	20,7	48,5	160,1
Hrast	7,1	17,8	26,4	29,8	18,9	11,9	39,2
Pl. lst.	8,1	17,3	25,6	29,8	19,2	6,1	20,1
Dr. tr. lst.	8,6	19,1	25,7	28,3	18,3	16,9	55,8
Meh. lst.	13,4	27,6	24,3	21,7	13,0	1,9	6,4
Iglavci	6,6	9,6	20,0	36,0	27,8	14,6	48,2
Listavci	7,3	17,6	25,5	29,9	19,7	85,4	281,5
Skupaj	7,2	16,4	24,7	30,8	20,9	100,0	329,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,17	0,15	0,23	0,33	0,18	12,6	1,05
Listavci	1,35	1,79	1,80	1,61	0,72	87,4	7,27
Skupaj	1,52	1,94	2,03	1,94	0,90	100,0	8,32

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.375,25	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.375,25	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.375,25	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.375,25	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,9	15,0	15,9	1,8	29,5	31,3	2,7	44,5	47,2	18,6
30 - 49 cm	0,4	2,0	2,4	0,0	2,1	2,1	0,4	4,1	4,5	8,2
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,7
Skupaj	1,3	17,2	18,5	1,8	31,6	33,4	3,1	48,8	51,9	27,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	41,43	3,0						
Drogovnjak	137,40	10,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	525,94	38,3	47,93	9,1	1,9	67,6	28,0	2,5
Sestoj v obnovi	291,36	21,2	206,31	70,8	3,8	90,0	6,2	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	378,51	27,5	109,34	28,9	0,0	65,5	34,5	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0,61	>0,0						
Skupaj	1.375,25	100,0	363,58	26,4				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	51,15	1,83	1,19	0,00	0,00	218,93	9,68	18,89	55,10	6,81	363,58
%	14,1	0,5	0,3	0,0	0,0	60,2	2,7	5,2	15,2	1,9	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	71	0,0	22,5	74,7	2,8	0,0
Jelka	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	37	0,0	35,1	46,0	16,2	2,7
Ostali igl.	10	0,0	0,0	90,0	10,0	0,0
Bukev	367	0,0	32,4	47,1	13,4	7,1
Hrast	105	0,0	34,3	48,5	12,4	4,8
Pl. lst.	86	1,2	31,4	52,3	11,6	3,5
Dr. tr. lst.	104	0,0	1,9	31,7	35,6	30,8
Meh. lst.	28	0,0	17,9	53,6	21,4	7,1
Skupaj iglavci	120	0,0	24,2	67,5	7,5	0,8
Skupaj listavci	690	0,1	27,4	45,9	16,7	9,9
Skupaj	810	0,1	26,9	49,2	15,3	8,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,3
Veje	5,0
Osutost	0,0
Skupaj	7,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	16.343	8.784	53,7	9,9
LISTAVCI	72.040	31.673	44,0	35,8
Skupaj	88.383	40.457	45,8	45,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	19,7	18,6	1,9
Jelka	0,1	18,2	0,0
Bor	1,8	4,5	0,2
Macesen	0,1	3,0	0,0
Ostali igl.	0,1	5,1	0,0
Bukev	56,0	11,7	5,5
Hrast	5,3	4,4	0,5
Pl. list.	2,9	4,9	0,3
Dr. tr. list.	12,0	6,6	1,2
Meh. list.	2,0	6,5	0,2
Skupaj iglavci	21,7	14,3	2,1
Skupaj listavci	78,3	9,0	7,7
Skupaj	100,0	9,8	9,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,3	8,2	16,0	15,9	17,8	14,3	6,4
Listavci	3,6	7,2	10,0	9,8	11,3	9,0	23,0
Skupaj	3,7	7,4	10,9	10,8	12,4	9,8	29,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	13,3	0,0	2,9	0,2	0,1	47,8	12,0	6,3	16,5	0,9
2009	10,4	0,0	3,8	0,5	0,1	47,0	11,7	5,7	17,7	3,1
2019	10,5	0,1	3,6	0,3	0,2	48,5	11,9	6,1	16,9	1,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	24.029	36,2											
Listavci	115.713	29,9											
Skupaj	139.742	30,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	57,20	57,20											
Priprava tal	ha	3,34	3,34											
Sadnja	ha	0,64	0,64											
Obžetev	ha	2,04	7,66											
Nega mladja	ha	29,70	29,70											
Nega gošče	ha	89,03	89,03											
Nega letvenjaka	ha	19,66	19,66											
Nega drogovnjaka	ha	12,48	12,48											
Zaščita z ograjo	m	1.100	1.100											

Rastičnogojitveni razred: Zasmrečena bukovja na silikatih – 00042

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	371,53	424,89	0,77	797,19
Delež (%)	46,6	53,3	0,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,2	7,5	15,8	35,8	37,7	35,2	112,3
Jelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bor	6,0	8,1	23,6	23,8	38,5	3,3	10,6
Macesen	3,2	5,3	17,3	29,2	45,0	0,5	1,5
Ostali igl.	3,8	3,8	15,2	22,9	54,3	0,0	0,0
Bukev	5,8	13,3	22,8	26,4	31,7	32,8	104,6
Hrast	8,3	14,8	24,9	27,3	24,7	13,3	42,3
Pl. Ist.	8,7	19,6	21,8	23,7	26,2	3,5	11,3
Dr. tr. Ist.	9,2	15,4	24,8	26,8	23,8	10,9	34,9
Meh. Ist.	24,8	19,4	20,1	20,5	15,2	0,5	1,5
Iglavci	3,5	7,5	16,5	34,7	37,8	39,0	124,4
Listavci	7,3	14,4	23,6	26,4	28,3	61,0	194,5
Skupaj	5,8	11,7	20,8	29,7	32,0	100,0	318,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,22	0,31	0,49	0,81	0,63	33,7	2,46
Listavci	0,92	1,03	1,16	0,99	0,74	66,3	4,83
Skupaj	1,14	1,34	1,65	1,80	1,37	100,0	7,29

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	724,43	90,9	72,76	9,1	0,00	0,0	797,19	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	724,43	90,9	72,76	9,1	0,00	0,0	797,19	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,0	6,2	9,2	4,3	19,7	24,0	7,3	25,9	33,2	13,2
30 - 49 cm	0,3	1,0	1,3	0,3	1,8	2,1	0,6	2,8	3,4	6,3
50 in več cm	0,3	0,0	0,3	0,0	0,2	0,2	0,3	0,2	0,5	1,9
Skupaj	3,6	7,2	10,8	4,6	21,7	26,3	8,2	28,9	37,1	21,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	33,87	4,2						
Drogovnjak	31,03	3,9	0,22	0,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	329,23	41,4	30,99	9,4	6,1	70,1	23,8	0,0
Sestoj v obnovi	262,18	32,9	145,64	55,5	22,0	66,0	11,6	0,4
Raznomerno (sk-gnz)	139,77	17,5	42,57	30,5	0,0	60,9	39,1	0,0
Grmičav gozd	1,11	0,1						
Skupaj	797,19	100,0	219,42	27,5				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	59,34	0,12	1,34	0,00	0,00	102,37	5,00	10,20	33,08	7,97	219,42
%	27,0	0,1	0,6	0,0	0,0	46,7	2,3	4,6	15,1	3,6	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	270	0,0	44,8	50,8	4,4	0,0
Bor	38	2,6	52,7	36,8	5,3	2,6
Macesen	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	276	3,3	37,0	41,9	12,0	5,8
Hrast	90	2,2	23,3	53,4	20,0	1,1
Pl. lst.	39	0,0	28,2	48,7	15,4	7,7
Dr. tr. lst.	113	0,0	2,7	34,5	37,1	25,7
Meh. lst.	19	0,0	10,5	57,9	31,6	0,0
Skupaj iglavci	311	0,3	45,7	49,2	4,5	0,3
Skupaj listavci	537	2,0	25,9	43,4	19,6	9,1
Skupaj	848	1,4	33,1	45,6	14,0	5,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,1
Veje	6,2
Osutost	0,1
Skupaj	8,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	38.042	46.924	123,3	67,9
LISTAVCI	31.072	19.879	64,0	28,8
Skupaj	69.114	66.803	96,7	96,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	68,3	34,4	14,9
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	1,6	10,8	0,4
Macesen	0,3	18,6	0,1
Ostali igl.	0,1	29,6	0,0
Bukev	19,9	15,6	4,4
Hrast	2,4	5,3	0,5
Pl. lst.	0,9	8,0	0,2
Dr. tr. lst.	6,1	11,2	1,3
Meh. lst.	0,4	18,6	0,1
Skupaj iglavci	70,2	32,6	15,4
Skupaj listavci	29,8	12,3	6,5
Skupaj	100,0	21,9	21,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,1	25,9	33,6	27,6	39,2	32,6	58,9
Listavci	7,7	10,4	10,5	10,2	19,5	12,3	24,9
Skupaj	8,9	14,9	19,2	19,4	31,1	21,9	83,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	52,2	0,0	2,0	0,1	0,1	25,2	7,6	1,8	10,8	0,2
2009	43,5	0,0	3,2	0,4	0,1	27,9	10,0	2,5	12,0	0,4
2019	35,2	0,0	3,3	0,5	0,0	32,8	13,3	3,5	10,9	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	32.511	32,8											
Listavci	38.229	24,7											
Skupaj	70.740	27,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	17,51	17,51											
Priprava tal	ha	11,50	11,50											
Sadnja	ha	11,96	11,96											
Obžetev	ha	7,86	32,86											
Nega mladja	ha	69,53	69,53											
Nega gošče	ha	91,37	91,37											
Nega letvenjaka	ha	12,88	12,88											
Nega drogovnjaka	ha	0,59	0,59											
Zaščita s premazom	ha	2,00	2,00											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	4.500	4.500											
Zaščita z ograjo	m	6.050	6.050											

Rastičnogojitveni razred: Bukovja na rendzinah - 00061*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.302,04	231,26	10,52	1.543,82
Delež (%)	84,3	15,0	0,7	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	4,1	12,6
Bor	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	2,9	8,8
Macesen	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	0,0	0,1
Bukev	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	68,7	209,6
Hrast	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	7,0	21,4
Pl. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	5,6	17,0
Dr. tr. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	11,4	34,7
Meh. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	0,3	1,0
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	7,0	21,5
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	93,0	283,7
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	100,0	305,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,22	0,21	0,13	0,06	0,03	7,0	0,65
Listavci	3,59	2,72	1,44	0,61	0,25	93,0	8,61
Skupaj	3,81	2,93	1,57	0,67	0,28	100,0	9,26

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.543,82	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.543,82	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.543,82	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.543,82	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	62,47	4,0								
Drogovnjak	164,60	10,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	581,79	37,6	62,00	10,7	11,2	43,0	45,8	0,0		
Sestoj v obnovi	393,13	25,5	230,97	58,8	2,3	69,6	28,1	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	285,36	18,5	72,69	25,5	0,0	57,1	42,9	0,0		
Panjevec	55,32	3,6								
Grmičav gozd	1,15	0,1								
Skupaj	1.543,82	100,0	365,66	23,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	14,13	0,00	1,59	0,00	0,00	204,03	4,97	56,13	84,45	0,36	365,66
%	3,9	0,0	0,4	0,0	0,0	55,8	1,4	15,4	23,1	0,1	100,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	7.396	4.118	55,7	4,7
LISTAVCI	79.755	27.527	34,5	31,6
Skupaj	87.151	31.644	36,3	36,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	12,0	17,5	0,9
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,9	2,7	0,1
Macesen	0,1	18,2	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	68,9	7,5	5,1
Hrast	6,5	6,4	0,5
Pl. list.	5,0	7,1	0,4
Dr. tr. list.	6,3	4,3	0,5
Meh. list.	0,3	3,2	0,0
Skupaj iglavci	13,0	12,7	1,0
Skupaj listavci	87,0	7,0	6,5
Skupaj	100,0	7,4	7,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,9	3,8	13,7	29,3	35,8	12,7	2,7
Listavci	0,7	2,3	6,7	13,5	24,6	7,0	17,9
Skupaj	0,7	2,5	7,2	14,7	25,4	7,4	20,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	5,0	0,0	2,8	0,2	0,0	67,9	8,3	6,6	8,6	0,6
2009	5,1	0,0	2,5	0,0	0,0	68,2	7,5	5,2	10,8	0,7
2019	4,1	0,0	2,9	0,0	0,0	68,7	7,0	5,6	11,4	0,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	11.282	34,0											
Listavci	147.889	33,8											
Skupaj	159.171	33,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	36,18	36,18											
Priprava tal	ha	0,50	0,50											
Sadnja	ha	0,50	0,50											
Nega mladja	ha	31,65	31,65											
Nega gošče	ha	104,19	104,19											
Nega letvenjaka	ha	20,82	20,82											
Nega drogovnjaka	ha	9,52	9,52											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 00130

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	1,00	0,00	1,00
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Bor	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	79,8	300,0
Bukev	19,7	30,9	24,7	14,8	9,9	10,1	38,0
Dr. tr. lst.	19,7	30,9	24,7	14,8	9,9	10,1	38,0
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	79,8	300,0
Listavci	19,7	30,9	24,7	14,8	9,9	20,2	76,0
Skupaj	19,9	30,2	24,9	15,0	10,0	100,0	376,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,12	2,94	1,79	0,85	0,40	79,8	9,10
Listavci	0,95	0,76	0,37	0,16	0,07	20,2	2,31
Skupaj	4,07	3,70	2,16	1,01	0,47	100,0	11,41

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	1,00	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,00	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1,00	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,00	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Debeljak	1,00	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,00	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2009 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2009	0,0	0,0	79,7	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	10,3	0,0
2019	0,0	0,0	79,8	0,0	0,0	10,1	0,0	0,0	10,1	0,0

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	640,59	175,92	0,05	816,56
Delež (%)	78,5	21,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	1,2	2,3
Bor	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	13,3	25,9
Macesen	19,4	32,1	24,3	14,5	9,7	0,0	0,0
Bukev	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	49,4	96,1
Hrast	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	8,8	17,1
Pl. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	2,6	5,1
Dr. tr. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	24,5	47,6
Meh. Ist.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	0,2	0,4
Iglavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	14,5	28,3
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	85,5	166,2
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	100,0	194,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,29	0,28	0,17	0,08	0,04	14,5	0,86
Listavci	2,10	1,60	0,84	0,36	0,15	85,5	5,04
Skupaj	2,39	1,88	1,01	0,44	0,19	100,0	5,90

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	816,56	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	816,56	100,0
Skupaj vsi gozdovi	816,56	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	816,56	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	7,09	0,9								
Drogovnjak	275,73	33,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	150,58	18,4	12,83	8,5	11,3	86,6	2,1	0,0		
Sestoj v obnovi	26,16	3,2	11,54	44,1	0,0	91,9	8,1	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	155,92	19,1	11,79	7,6	0,0	17,0	83,0	0,0		
Panjevec	71,54	8,8								
Grmičav gozd	129,54	15,9								
Skupaj	816,56	100,0	36,16	4,4						

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	19,66	0,04	6,40	9,54	0,04	36,16
%	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	54,4	0,1	17,7	26,4	0,1	100,00

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	711	127	17,9	1,5
LISTAVCI	8.036	2.252	28,0	25,7
Skupaj	8.747	2.379	27,2	27,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	2,5	3,5	0,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	2,8	0,5	0,1
Macesen	0,0	1,1	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	85,5	3,5	1,8
Hrast	1,7	0,4	0,0
Pl. Ist.	2,2	1,6	0,0
Dr. tr. Ist.	5,1	0,5	0,1
Meh. Ist.	0,2	0,7	0,0
Skupaj iglavci	5,3	0,9	0,1
Skupaj listavci	94,7	2,2	2,0
Skupaj	100,0	2,1	2,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,4	1,7	2,2	0,2	0,9	0,2
Listavci	0,2	0,5	1,6	3,5	11,3	2,2	2,7
Skupaj	0,1	0,5	1,6	3,4	9,9	2,1	2,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	0,5	0,0	10,6	0,5	0,0	47,9	11,5	2,1	26,0	0,9
2009	1,5	0,0	10,8	0,0	0,0	51,2	9,7	2,9	23,4	0,5
2019	1,2	0,0	13,3	0,0	0,0	49,4	8,8	2,6	24,5	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	2.247	9,7											
Listavci	18.970	14,0											
Skupaj	21.217	13,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,08	3,08											
Nega mladja	ha	1,82	1,82											
Nega gošče	ha	6,12	6,12											

OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah**Zasebni gozdovi***Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov*

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.981,45	42,0	272,0	314,0	0,99	7,62	8,61	35,4	31,8	32,3	118,0
VAROVALNI GOZDOVI	640,59	31,0	167,2	198,2	0,94	5,07	6,01	9,2	14,2	13,4	44,2
Skupaj vsi gozdovi	3.622,04	40,1	253,5	293,6	0,98	7,17	8,15	31,8	29,8	30,1	108,2

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	101,74	2,8
Drogovnjak	490,83	13,6
Debeljak	1.177,13	32,6
Sestoj v obnovi	718,49	19,8
Raznomoerno (sk-gnz)	910,45	25,1
Panjevec	126,86	3,5
Grmičav gozd	95,93	2,6
Pionirski gozd z grmišči	0,61	0,0
Skupaj:	3.622,04	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	8,4
Jelka	0,0
Bor	5,0
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,1
Bukev	54,3
Hrast	10,5
Pl. lst.	4,8
Dr. tr. lst.	15,7
Meh. lst.	1,0
Iglavci	13,7
Listavci	86,3
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,8	16,4	21,9	28,0	22,9	13,7	40,1
Listavci	14,2	24,1	25,2	21,7	14,8	86,3	253,5
Skupaj	13,8	23,0	24,7	22,6	15,9	100,0	293,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	46.244	31,8											
Listavci	273.431	29,8											
Skupaj	319.675	30,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	101,18	101,18											
Priprava tal	ha	4,63	4,63											
Sadnja	ha	1,20	1,20											
Obžetev	ha	2,54	8,66											
Nega mladja	ha	82,37	82,37											
Nega gošče	ha	220,99	220,99											
Nega letvenjaka	ha	34,34	34,34											
Nega drogovnjaka	ha	22,59	22,59											
Zaščita z ograjo	m	1.650	1.650											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	722,70	100,7	230,1	330,9	1,99	5,99	7,98	32,1	25,6	27,6	114,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	1,00	300,0	76,0	376,0	9,10	2,31	11,40				
VAROVALNI GOZDOVI	175,92	18,2	162,5	180,6	0,55	4,93	5,48	13,0	13,2	13,2	43,5
Skupaj vsi gozdovi	899,62	84,8	216,7	301,6	1,72	5,78	7,50	31,1	23,8	25,9	104,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	43,12	4,8
Drogovnjak	114,80	12,8
Debeljak	408,40	45,3
Sestoj v obnovi	252,64	28,1
Raznomoerno (sk-gnz)	44,79	5,0
Grmičav gozd	35,87	4,0
Skupaj:	899,62	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	25,4
Jelka	0,0
Bor	2,2
Macesen	0,5
Ostali igl.	0,0
Bukev	46,5
Hrast	8,4
Pl. lst.	5,7
Dr. tr. lst.	10,9
Meh. lst.	0,4
Iglavci	28,1
Listavci	71,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,4	8,9	15,5	34,2	37,0	28,1	84,8
Listavci	11,8	20,8	24,1	22,1	21,2	71,9	216,7
Skupaj	9,7	17,5	21,7	25,5	25,6	100,0	301,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
Iglavci	23.752	31,1											
Listavci	46.419	23,8											
Skupaj	70.171	25,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	12,43	12,43											
Priprava tal	ha	10,71	10,71											
Sadnja	ha	11,90	11,90											
Obžetev	ha	7,36	31,86											
Nega mladja	ha	50,01	50,01											
Nega gošče	ha	69,25	69,25											
Nega letvenjaka	ha	18,70	18,70											
Zaščita s premazom	ha	2,00	2,00											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	4.500	4.500											
Zaščita z ograjo	m	5.500	5.500											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	12,11	45,0	241,6	286,6	1,34	7,23	8,57	13,2	32,5	29,5	98,6
VAROVALNI GOZDOVI	0,05	140,0	80,0	220,0	4,20	2,40	6,00	14,3	0,0	9,1	33,3
Skupaj vsi gozdovi	12,16	45,4	241,0	286,3	1,35	7,21	8,56	13,2	32,5	29,4	98,4

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	3,13	25,7
Debeljak	3,01	24,8
Sestoj v obnovi	1,70	14,0
Raznomerno (sk-gnz)	4,32	35,5
Skupaj:	12,16	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,2
Bor	13,6
Bukev	50,5
Hrast	5,6
Pl. lst.	8,3
Dr. tr. lst.	16,3
Meh. lst.	3,4
Iglavci	15,9
Listavci	84,1
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	19,0	28,5	25,0	16,2	11,3	15,9	45,4
Listavci	18,9	29,0	25,3	16,2	10,6	84,1	241,0
Skupaj	18,9	28,9	25,3	16,2	10,7	100,0	286,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
Iglavci	73	13,2											
Listavci	951	32,5											
Skupaj	1.024	29,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,36	0,36											
Nega mladja	ha	0,32	0,32											
Nega gošče	ha	0,47	0,47											
Nega letvenjaka	ha	0,32	0,32											

Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Šifriranje vmesnih tarif (n.pr.: V 7/8=35)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08001	32	32	30	31	30	31	28	28
08002	36	36	35	36	34	36	30	32
08003	36	36	34	34	33	34	32	32
08004	36	36	34	34	33	34	32	32
08005A	35	35	34	34	33	34	32	32
08005B	36	36	34	34	32	34	30	30
08006A	36	36	36	36	34	36	30	30
08006B	34	34	34	34	34	34	28	28
08007	36	36	34	34	33	34	32	32
08008	36	36	34	34	33	34	32	32
08009	34	34	34	34	32	34	30	30
08010	34	34	32	34	32	34	30	30
08011	34	34	34	34	32	34	30	30
08012A	34	34	34	34	32	34	30	30
08012B	36	36	32	35	34	35	30	30
08013A	36	36	34	34	33	34	32	32
08013B	36	36	34	35	33	34	32	32
08014	36	36	34	34	33	34	32	32
08015	34	34	34	32	32	32	30	30
08016	34	34	34	32	32	32	30	30
08017	36	36	34	34	33	34	32	32
08018	36	36	34	34	32	34	26	28
08019	34	34	34	34	32	33	30	30
08020	34	34	34	34	32	34	30	30
08021	34	34	32	34	32	34	32	32
08022	34	34	34	33	32	33	30	30
08023	34	34	34	32	32	32	30	31
08025A	30	30	30	28	28	28	26	26
08025B	30	30	30	28	28	28	26	26
08026	35	35	34	34	34	34	32	32
08027A	35	35	34	34	34	34	32	32
08027B	35	35	34	34	34	34	32	32
08028	32	32	32	32	30	32	30	30
08029	34	34	32	32	30	32	28	28
08106	32	32	30	32	32	32	30	30
08107	34	34	30	34	32	34	28	28
08108	34	34	30	33	33	33	30	30
08109	34	34	32	32	32	34	28	28
08110A	32	32	30	32	31	32	30	30
08110B	32	32	30	32	30	32	28	30
08111	28	28	26	26	24	26	24	24

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
08112A	32	32	32	30	30	30	28	28
08112B	28	28	28	26	24	26	24	24
08113	32	32	28	28	26	28	24	24
08114	30	30	28	28	26	28	24	24
08115	28	28	28	26	24	26	24	24
08116A	32	32	30	32	30	32	26	26
08116B	28	28	28	28	26	28	24	24
08117A	34	34	32	33	33	33	28	28
08117B	30	30	28	28	28	26	24	24
08118	34	34	34	35	33	34	32	32
08119	32	32	30	34	26	30	28	28
08120	34	34	32	33	32	33	30	30
08121	34	34	32	35	33	35	30	30
08122	34	34	34	35	34	34	32	32
08123	34	34	32	34	32	34	30	30
08124	34	34	32	34	32	34	30	30
08125	34	34	32	33	31	33	28	30
08126A	34	34	31	33	31	33	28	28
08126B	30	30	30	30	28	30	28	28
08127	34	34	32	34	32	34	30	30
08128A	34	34	32	34	34	34	30	30
08128B	28	28	26	26	26	26	24	24
08129	34	34	34	34	34	34	30	30
08130	32	32	32	32	32	32	28	28
08131	34	34	32	34	32	32	30	30
08132	34	34	32	32	30	32	28	28
08133	34	34	23	34	33	34	30	32
08134	34	34	32	34	33	34	30	32
08135	34	34	34	33	33	33	32	32
08136	34	34	34	34	32	34	30	32
08137	34	34	32	34	32	34	30	30
08138	34	34	32	34	32	34	28	30
08139	34	34	32	33	32	33	30	32
08140	34	34	32	34	32	34	30	30
08141	34	34	32	34	32	34	30	32
08142	34	34	30	32	32	32	28	30
08143	34	34	30	32	32	32	28	30
08144	32	32	32	32	32	32	28	28
08145A	30	30	28	32	28	28	24	24
08145B	28	28	26	26	26	26	24	24
08146	30	30	30	32	30	32	30	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08147A	28	28	28	26	26	26	24	24
08147B	32	32	30	30	30	28	24	24
08148A	32	32	30	32	30	30	28	28
08148B	30	30	28	28	24	28	24	24
08149A	32	32	30	32	30	32	28	28
08149B	30	30	28	28	28	28	26	26
08150A	32	32	32	32	32	32	30	30
08150B	30	30	28	28	28	28	26	26
08151A	32	32	30	32	30	32	28	28
08151B	30	30	28	28	28	28	26	26
08152	32	32	23	32	30	32	30	30
08153A	32	32	30	32	30	32	30	30
08153B	28	28	28	26	26	26	26	26
08154	34	34	32	32	32	32	28	30
08155	32	32	32	32	30	32	30	30
08156A	32	32	30	32	30	32	28	30
08156B	28	28	28	26	26	26	26	26
08157A	32	32	30	30	30	30	28	28
08157B	32	32	30	32	30	32	28	28
08157C	28	28	28	26	26	26	24	24
08158	32	32	30	32	30	32	28	28
08159	34	34	32	33	32	33	28	30
08160A	34	34	32	34	33	34	30	30
08160B	32	32	30	32	30	32	26	26
08161	34	34	32	33	32	32	30	28
08162A	34	34	30	32	32	32	28	28
08162B	28	28	28	28	26	26	26	26
08163A	32	32	32	30	28	30	26	26
08163B	32	32	32	30	30	32	28	28
08163C	32	32	32	30	30	30	28	28
08164	34	34	32	33	32	33	28	30
08165	34	34	32	34	32	34	30	30
08166	34	34	32	34	32	34	30	30
08167	34	34	32	34	32	34	30	30
08168	32	32	32	32	32	32	28	28
08169A	34	34	34	34	34	34	28	30
08169B	36	36	34	34	34	34	32	32
08169C	34	36	34	34	34	34	32	32
08170A	34	34	32	34	32	34	32	32
08170B	34	34	32	32	32	32	30	30
08171A	34	34	32	34	32	34	30	30
08171B	34	34	34	34	32	34	28	28
08172	32	32	32	32	32	32	28	28
08173	32	32	30	32	31	32	26	28
08174	32	32	32	32	31	32	26	28
08175	32	32	31	32	31	32	26	28
08176A	34	34	32	32	32	32	28	30
08176B	34	34	32	33	32	33	28	30
08177	34	34	32	32	32	32	28	30
08178	34	34	32	32	33	30	30	30
08179	33	33	31	31	32	31	28	28
08180A	32	32	30	30	29	30	28	28
08180B	32	32	30	30	30	30	28	30
08181A	34	34	32	33	32	33	30	30
08181B	34	34	32	34	32	34	30	30
08182	34	34	32	32	32	32	28	30
08183A	32	32	30	30	28	30	28	28
08183B	34	34	32	30	30	30	28	28
08183C	34	34	32	30	30	30	28	28
08184A	34	34	33	34	33	34	28	28
08184B	34	34	33	33	33	33	28	28
08185	33	33	32	32	30	32	28	28
08186	34	34	32	34	32	33	30	30
08187	32	32	30	32	30	32	26	28
08188	34	34	32	32	32	32	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
08189	34	34	32	32	30	32	28	28
08190	34	34	32	32	32	32	28	30
08191	32	32	30	30	30	30	28	28
08192A	32	32	30	32	28	32	26	26
08192B	26	26	24	24	24	24	24	24
08192C	32	32	32	32	30	32	28	26
08193A	32	32	30	32	31	32	28	26
08193B	30	30	28	30	29	30	26	26
08194A	32	32	30	32	31	32	28	28
08194B	31	31	30	30	29	30	26	26
08194C	32	32	30	32	31	32	28	26
08195A	32	32	32	34	32	32	30	30
08195B	32	32	30	30	28	30	26	26
08196A	32	32	30	32	30	32	28	28
08196B	30	30	30	28	28	30	22	22
08197A	34	34	30	34	32	34	30	30
08197B	28	28	28	28	26	28	26	26
08198A	34	34	32	32	30	32	28	30
08198B	28	28	28	28	26	28	26	26
08199A	34	34	32	32	30	32	28	28
08199B	30	30	30	30	30	30	26	26
08199C	32	32	30	32	31	32	28	26
08200	28	28	28	30	28	26	26	26
08201	34	34	32	33	32	33	30	30
08202A	32	32	30	30	28	30	26	26
08202B	30	30	26	32	32	28	26	26
08203A	32	32	30	33	32	33	26	26
08203B	27	27	28	24	24	24	24	24
08204	34	34	30	33	32	33	30	30
08205	34	34	30	32	32	33	30	30
08206A	34	34	31	33	32	33	26	26
08206B	28	28	28	24	24	24	22	22
08207A	33	33	32	32	30	32	26	26
08207B	27	27	26	26	26	26	24	24
08208	32	32	30	31	30	31	28	28
08209A	32	32	30	31	30	31	28	28
08209B	31	31	30	30	28	30	26	28
08210	32	32	30	32	31	32	28	28
08211A	34	34	32	34	32	34	30	30
08211B	32	32	30	32	32	32	26	26
08212A	32	32	30	30	29	31	24	24
08212B	28	28	26	26	25	26	24	24
08213A	32	32	30	30	29	30	26	26
08213B	32	32	31	30	29	30	26	28
08214A	30	30	28	28	28	28	26	26
08214B	32	32	28	32	30	32	26	26
08215A	30	30	30	30	30	30	26	26
08215B	30	30	30	28	28	28	28	28
08216A	32	32	30	30	30	30	26	26
08216B	24	24	26	24	24	24	24	24
08217	33	33	30	32	28	32	26	26

Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00041	SM	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	JE	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	OI	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	BU	082	0,0661	0,0496	0,0397	0,0331	0,0284	0,0249	0,0221	0,0199	0,0181	0,0166	0,0153	0,0142	0,0133	0,0125
	HR	083	0,0747	0,0536	0,0414	0,0336	0,0281	0,0241	0,0210	0,0186	0,0167	0,0151	0,0137	0,0126	0,0117	0,0108
	PL	084	0,1373	0,0817	0,0546	0,0393	0,0297	0,0234	0,0189	0,0156	0,0131	0,0112	0,0097	0,0085	0,0075	0,0067
	TL	085	0,0763	0,0502	0,0362	0,0278	0,0222	0,0183	0,0154	0,0132	0,0115	0,0101	0,0090	0,0081	0,0073	0,0066
	ML	086	0,1349	0,0691	0,0411	0,0269	0,0188	0,0138	0,0105	0,0082	0,0066	0,0053	0,0044	0,0037	0,0032	0,0027
00042	SM	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	JE	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	OI	081	0,0595	0,0446	0,0357	0,0297	0,0254	0,0222	0,0198	0,0178	0,0162	0,0148	0,0137	0,0127	0,0118	0,0111
	BU	082	0,0661	0,0496	0,0397	0,0331	0,0284	0,0249	0,0221	0,0199	0,0181	0,0166	0,0153	0,0142	0,0133	0,0125
	HR	083	0,0747	0,0536	0,0414	0,0336	0,0281	0,0241	0,0210	0,0186	0,0167	0,0151	0,0137	0,0126	0,0117	0,0108
	PL	084	0,1373	0,0817	0,0546	0,0393	0,0297	0,0234	0,0189	0,0156	0,0131	0,0112	0,0097	0,0085	0,0075	0,0067
	TL	085	0,0763	0,0502	0,0362	0,0278	0,0222	0,0183	0,0154	0,0132	0,0115	0,0101	0,0090	0,0081	0,0073	0,0066
	ML	086	0,1349	0,0691	0,0411	0,0269	0,0188	0,0138	0,0105	0,0082	0,0066	0,0053	0,0044	0,0037	0,0032	0,0027

Tabela F1 - seznam funkcijskih enot

Preglednica F1- seznam funkcijskih enot

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Potrebni ukrepi	Opombe
08001	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Natura
08002	h*d	Hd Da	1	kraška jama, omejitve pri gospod. v okolici ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje	NV; jama, brezno, spodmol, slap, izvir, ponikalnica
08003	vb	Vh Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Strmina; Natura/EPO
08004	bdc	Bf Dd Ca	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	NV; Kult.dediščina; Natura/EPO
08005	vbd	Va Bf Dd	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV; Strmina; Natura/EPO
08006	v*Vbd	Va Bf Dd	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	VG; NV; Natura/EPO
08007	v*Vb	Va Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VG; Natura/EPO
08008	d*	Dd	1	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV
08009	v*Vb*	Va Bc	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije časovna, prostorska prilagoditev del živalskim vrs	Ekocelica; VG
08010	v*Vhbdc	Va Hf Bf Dd Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa ukrepe prilagoditi	Kult.dediscina; VG; NV; Natura/EPO; vodotok
08011	hbd	Hf Bf Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV; vodotok
08012	bc	Bf Ca	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	Kult.dediscina; Natura/EPO
08013	btp*	Bf Ta Pa	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku učne poti	Poučni gozd; Natura/EPO;
08014	h	He	1	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	Izvir; ponikalnica; zajetje; vodni vir
08015	v	Va	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije	Strmina
08016	c	Ca	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	Kult.dediscina
08017	d*	Da	1	ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje	NS

Priloge

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Potrebni ukrepi	Opombe
08018	ce	Ca Eb	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	Kult.dediscina; Kult.krajina
08019	v*Vb*dc	Va Ba Da Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VG; NV; Ekocelica; Kult.dediscina; Natura/EPO
08020	v*Vbc	Va Bf Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VG; Natura/EPO; Kult.dediscina
08021	vbi*d*	lc Dc Bf	1	v gozdnih rezervatih brez ukrepanja, naravni razvoj brez ukrepanja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Rezervat
08022	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO
08023	vb	Va Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO; strmina
08024	v*Vb	Va Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VG; EPO
08025	r	Rg	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	Rekreacijski objekt
08026	v*Vbce	Va Bf Ca Ea	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	VG; Kult.dediscina; Natura
08027	v*bce	Va Bf Ca Ea	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	Kult.dediscina; Natura; strmina
08028	d	Dd	1	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV
08029	v*Vce	Va Ca Ea	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	VG; Kult.dediscina
08030	v*V	Va	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije	VG
08031	ge	Gz Ee	1	ohranj. vrstno pestrih in stabilnih gozdnih robov ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	Primestni gozd
08032	v*Vbz*	Vz Bf Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varov. in zaščitne f. gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	VG; železnica/cesta; Natura/EPO
08033	bd	Bf Dd	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV; Natura/EPO
08034	vbz*	Va Bf Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	Železnica/cesta; Natura
08035	vbz*d	Va Bf Za Dd	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV; EPO; cesta; strmina
08036	r	Rd	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	Planinske poti
08037	rtp*	Rd Pa	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh časovna prilagoditev del obisku učne poti	Zgodovinsko turistična gozdna pot
08038	v*Vhbz*	Va Hf Bf Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	VG; železnica; vodotok; Natura/EPO
08039	v*Vhb	Va Hf Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VG; vodotok; Natura/EPO
08040	vhb	Va Hf Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Strmina; vodotok; Natura/EPO
08041	h	Hf	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja	Vodotok
08331	l*	La			

VG-varovalni gozd; NV-naravna vrednota; EPO-ekološko pomembno območje; NS-naravni spomenik

13 Prostorski del načrta

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 101: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)*
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	4.540	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	91	2,0
1c) Novo izločene gozdne površine	97	2,1
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	7	0,2
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	4.534	99,9
Površine v zaraščanju (niso gozd)	44	1,0
Druga gozdna zemljišča	35	0,8

* osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

2. Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj poena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 102: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	593	13,1
Ostala površina	3.941	86,9
Skupaj	4.534	100,0

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

V enoti je navzoče območje kategorije 3 (E2, S1) na površini 7 ha. Nahaja se na Magolniku, kjer je v gozdu urejen poučni objekt - gozdna učilnica.

3. Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 103: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	753	16,6
2 - velika	1.656	36,5
3 - srednja	1.205	26,6
4 - majhna	918	20,3
5 - brez načrtovanih ukrepov	1	>0,0
Skupaj	4.534	100,0

4. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05 in dalje) ter s 44. členom Zakona o gozdovih.

Preglednica 104: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
VE^NAMENSKI GOZDOVI	3.716	82,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	1	>0,0
VAROVALNI GOZDOVI	817	18,0
Skupaj	4.534	100,0

5. Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGE nismo opredelili.

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

a. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namejena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 105: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	1	0,0
Zimovališča	0	0,0
Mirne cone	1.416	31,2
Skupaj	4.534	100,0

Mirna cona je v severnem delu enote izločena v življenjskem okolju gamsa.

b. Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na Posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO). V pretežnem delu se ta dva območja prekrivata.

Preglednica 106: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Natura	2.142	1.815	40,0
EPO	3.300	2.422	53,4

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25 000 prikazana varovana in ogrožena območja po predpisih o vodah. Območja določi Vlada RS. Pristojni minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

Po 83.-89 členu ZV-1 se za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda določi ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje).

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi "Opozorilne karte erozijskih območij" v merilu 1:250.000.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na potencialnih erozijskih območjih z zahtevnimi ukrepi, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 107: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	818	18,0
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	2.290	50,5
Krčenje gozda je dopustno	1.426	31,5
Skupaj	4.534	100,0

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta št. 11 v kartnem delu načrta prikazuje cestno omrežje in površine potencialno najugodnejših načinov spravila v enoti. Dolžina gozdnih cest znaša 19,0 km, javnih cest pa je 30,0 km. Gostota produktivnih cest v enoti znaša 12,8 m/ha. Glede na sestojne razmere in lesno zalogo bi bila optimalna odprtost gozdov okoli 20,0 m/ha.

V GGE ni opredeljenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest in gozdnih vlak zato karta št. 9 ni bila izdelana.